

Edita:
Edicions Terra
Nostra, S.A.
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any VIII N.º 375
Setmana del 30 de novembre
al 6 de desembre del 1986

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 75 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

*Esperem un Salvador,
Jesucrist, el Senyor,
que transformarà el
nostre pobre cos per
configurar-lo al seu cos
gloriós, gràcies a
aquella acció poderosa
que li ha de sotmetre
tot l'univers".*

(Advent. Litúrgia de
les Hores)

Remarquen, d'altra banda, la importància dels laics en la vida de l'Església

Els nostres bisbes rebutgen les noves mesures pro-avortament

La Conferència Episcopal Espanyola, en la seva darrera assemblea celebrada a Madrid, manifestà el seu rebuig davant les noves mesures anunciades pel govern que tendeixen a ampliar les bases de l'actual llei de la interrupció de l'embaràs, ja que no tan sols atempten contra allò que de sempre ha defensat l'Església en defensa de la vida humana des del seu mateix inici, sinó que s'enfronta amb l'opinió majoritària del poble. D'altra banda insistiren una altra vegada en el paper insubstituïble dels laics en la vida de l'Església.

Sempre sobre el tema de l'avortament a Catalunya es produí la clara intervenció de Marta Ferrusola, esposa del President de la Generalitat, a favor de la vida i en contra de l'avortament en el decurs d'un acte del Congrés Internacional de Joves Pro-vida celebrat fa poc a Barcelona. Aquesta organització intenta de prestar ajut a les mares per tal que no es vegin abocades a practicar l'avortament.

Catalunya perd població a causa de la disminució dels naixements. D'aquí ve que es pugui dir que vetllar per la natalitat és vetllar pel nostre poble.

**El viatge més
llarg de Joan
Pau II.**
Pàg. 6

**Begues aixecà
un monument
al patrici Manel
Pla i Amell.**
Pàg. 13

**Els religiosos
joves
s'aplegaran a
Alella.**
Pàg. 13

**Antoni Font, un
missioner
caputxí a
Colòmbia.**
Centrals.

AFINANT

En el clarobscur d'Advent a Nadal

JOAN E. JARQUE I JUTGLAR

A les portes de l'hivern, l'Advent, és el temps més bonic de l'Any Cristià. La Pasqua, al cor de la primavera, és un esclat de flors, és l'himne entusiàstic de la victòria.

L'Advent sols té el daurat de les fulles a punt de caure... i un camí al davant. El seu encant, tanmateix, li ve d'això. De ser un començ. Certs monuments, certs paisatges s'han de contemplar just abans l'eixida del Sol. En aquell moment —tant insòlit en la nostra cultura urbana— en què, amb la complicitat de les ombres ressagades de la nit i abans que la llum massa viva del dia ho posi tot a nu, és com si tot fos possible. Refer la pau trencada a la vetlla, esborrar les errades d'ahir, oblidar els malsons, deixar de somniar i enfrontar amb coratge la realitat... reprendre una vida nova.

D'Advent a Nadal, l'Església ens brinda, cada any, un temps així. En el clarobscur d'aquestes quatre setmanes ens caldrà deixondir-nos, agençar el cor i la ment pel naixement del Sol Jesucrist, el Verb de Déu que neix com tot infant per il·luminar tot home i tota cosa.

XV Reunió Anual dels Grups d'Oració i d'Amistat de Barcelona

"No hi ha conversió sense oració"

Diumenge passat va celebrar-se al col·legi La Salle Bonanova la XV Reunió Anual dels Grups d'Oració i d'Amistat de Barcelona. A la trobada hi assistí monsenyor Josep Mª Cases, bisbe de Castelló de la Plana, que va declarar que en la seva visita "ad-limina" al Sant

Pare, aquest li va dir que els grups de pregària són un motiu d'esperança en el moment actual de l'Església i en el món d'avui.

La jornada fou intensa; al matí es feren uns grups de reflexió i una reunió general d'aquest moviment d'espiritualitat que ha augmentat

darrerament a Catalunya, a la resta de l'Estat espanyol i fins al continent americà.

A primeres hores de la tarda, el Dr. Cases es reuní amb uns 30 sacerdots, vinculats als Grups d'Oració i d'Amistat. La jornada va cloure amb la celebració de l'Eucaristia, concelebrada per 15 sacerdots, i presidida pel Dr. Ramon Daumal, bisbe auxiliar de Barcelona. Es va rebre una comunicació del Cardenal Jubany lamentant no poder assistir a l'acte, però encoratjant-los i beneint-los. L'acte final de la trobada, al qual assistiren gairebé un miler de persones, amb representació ben nombrosa de joventut, fou un exponent de fe i de joia que traslluïa en l'ambient.

"Catalunya Cristiana" donarà una més àmplia informació dels Grups d'Oració i d'Amistat en un proper número.

Catalunya Cristiana

UNEIX

**col·labora en
aquest apostolat
per la premsa i**

DIFOMEU-LA

Editorial

Una trobada encertada

Aquest diumenge primer d'Advent té lloc a Barcelona un esdeveniment eclesial que, creiem, cal subratllar i comentar. Parlem de la trobada, convocada pel senyor Cardenal, dels Consells pastorals i dels dirigents d'entitats de l'arxidiòcesi barcelonina amb el seu Pastor. Quan escrivim aquestes ratlles no sabem encara, com és natural, quina serà la resposta a aquesta crida, però estem segurs, i així ho augurem, que serà important i significativa. La cosa s'ho mereix.

Remarquem en primer lloc que es tracta d'un fet nou. De trobades se'n fan i se n'han fet de totes menes a Barcelona i a les altres diòcesis catalanes. Però si no ens errem és la primera vegada que tots els cristians que han assumit alguna responsabilitat en la vida parroquial —els Consells pastorals— i tots els dirigents de totes les associacions i moviments es trobaran fraternalment i, sobretot, convocats pel Bisbe. En aquest fet nou, hi conflueixen afortunadament dues realitats distintes i complementàries en la vida de l'Església diocesana: les associacions —algunes de vell historial, i d'altres de recent creació— i els Consells pastorals que són un fruit del Concili que va penetrant sortosament el teixit eclesial. En un primer moment post-conciliar, i a casa nostra per raons conjunturals prou conegudes, hi hagué com un moviment d'aturada, sinó de reculada, de l'associacionisme. Aleshores podia semblar que l'apropament de molts fidels a la parròquia prenent part activa i responsable en la catequesi, la pastoral, la litúrgia, l'acció social i benèfica i l'administració era el resultat d'un moviment de pèndol, una pura substitució d'una forma d'acció dels catòlics per una altra. Concedida la part de veritat que hi pot haver en aquesta explicació, avui ens adonem que, per una banda, la participació dels fidels en la vida pastoral era i és molt més un moviment positiu responnent a l'impuls del Concili i, per altra banda, que les associacions dels fidels per a l'apostolat, revitalitzant o redescobrint fórmules velles o assajant-ne de noves, no ha perdut pas la seva vigència.

Precisament la trobada que comentem té com a tema central "Els laics en l'Església i el món", en vistes al proper Sínode dels bisbes que versarà sobre "La missió i la vocació del laic", i la setmana passada la Conferència episcopal espanyola s'ocupà, entre altres temes, de la renovació dels moviments seglars.

Sobre aquest darrer punt és notable l'anàlisi que n'ha fet el bisbe Díaz Merchán president de la CEE. "Els anys que van de 1975 a 1982 —diu, per exemple— varen fer més visible la profunditat i l'extensió de la crisi dels nostres moviments apostòlics. Milers de militants de les nostres organitzacions anaren a engruixir els rengles dels sindicats i dels partits... i han pres part amb un èxit divers en les conteses polítiques i socials de l'Espanya democràtica"; i després d'afirmar allò de positiu que hi pot haver en aquest fet assenyala amb agudesia que amb l'arribada, el 1982, del socialisme al poder "es va trencar un mite que niava, més o menys conscientment, en la ment d'alguns militants...: pensar que el millor compromís que podien adoptar com a cristians, era el d'afavorir l'arribada de les esquerres al poder, per implantar la justícia social a favor dels més pobres. La realitat de la política ha produït més d'un desencant en opcions d'aquesta mena... Al cap de quatre anys es veu més clar que els moviments apostòlics tenen una missió pròpia molt important en la societat que de cap manera no es pot identificar amb la política dels partits, tant si són d'esquerres com de centre o de dretes".

Es en aquest context, doncs, que una diòcesi del pes de la de Barcelona es troba avui amb el seu Pastor i d'aquesta trobada afortunada només se'n pot esperar que el Poble de Déu, fidels i pastors, en surti envigorit per fer més viva la vida de l'Església i més eficaç la seva tasca evangelitzadora.

Amb motiu del cinquantè aniversari de la publicació del llibre de Jacques Maritain *Humanisme integral*, el Cercle d'Estudis Jacques-et-Raïssa-Maritain, va organitzar a l'Institut Catòlic de París, el proppassat 15 de novembre, un col·loqui en el qual intervingueren Olivier Lacombe, Jean-Marie Ma-

yeur, el pare Charles Blanchet, i finalment el pare Georges Cottier, explicant, tots ells, temes relacionats amb el llibre del famós pensador catòlic.

Avançant-se a aquest recordatori-homenatge, René Pascal, va publicar a "La Croix", de París, l'article que reproduïm íntegrament.

1936: Humanisme integral

1936! ¡Quin any! L'any de la Vida de Jesús de François Mauriac. L'any de la publicació i del coronament per l'Acadèmia francesa del *Diari d'un capellà de poble*, de Georges Bernanos, l'any del *Manifest del personalisme*, d'Emmanuel Mounier! L'any de l'*Humanisme integral*, de Jacques Maritain, el cinquantenari del qual se celebrarà amb un col·loqui del 15 de novembre a l'Institut Catòlic de París.

El paisatge intel·lectual, per dir-ho com ara es diu, de les generacions de militants catòlics que seran responsables en la nació i de la nació, en l'Església i de l'Església, des del 1940 a aquests anys 80 es formaren aleshores. Des del 1936, una nova França i una nova Església de França segueixen les seves petjades.

Humanisme integral? Aquest títol damunt aquest llibre formalment gris, encara el veig. A Toulouse, allà pels anys 40. En una llibreria del carrer d'Alsàcia, si no recordo malament. Jacques Maritain? Ni sabia qui era... **Humanisme integral?** Això no era cap referència. Però era un títol de somni. Així, igual que com ho vaig fer amb quatre o cinc llibres que han marcat la meua vida, vaig entrar a la llibreria. Ens havíem trobat. Vaig endur-me'l a casa.

El primer contacte fou dur. Ni el paper ni la tipografia eren simpàtics! Massa sant Tomàs d'ací per allà. Nombrades pàgines més que alambinades. L'escriptura maritainiana no entra pas sola. És massa treballada per ser natural. Cosa que no la priva de desprender una mena de poesia profunda que s'arrapa. En una paraula, m'havia fet "presoner". Embruiat, potser.

Humanisme integral? Més que presentar una anàlisi metòdica que m'obligaria a desenvolupar allò que Maritain ha volgut dir, allò que ha dit i allò que li han fet dir —segons el mètode crític adquirit del mateix Maritain— i per la qual almenys em caldria un número sencer d'aquesta publicació, prefereixo, davant del llibre *Humanisme integral* que tinc damunt la taula, trobat per atzar i que tant m'ha "dit" i ensenyat decisivament, del qual no m'he separat mai, expressar tres "idees" o xocs, que m'ha produït.

—Primer gran xoc. Ah!, que n'és de gran aquest món modern. Patètic fins a la tragèdia. Però gran. Estimar més que condem-

RENÉ PASCAL

Jacques Maritain.

nar. Quan llegia aquestes pàgines hi havia quelcom d'absurd en l'aire. La "crisi". La guerra. Aquest mateix any 1936, Georges Friedman havia publicat *La crisi del progrés*. Entre els catòlics, de manera dominant, la "Belle Époque" romania a l'Edat mitjana. Allí vaig aprendre que l'aventura dels "temps moderns" era grandiosa.

Després, hom estava disposat a imaginar les teologies de les "realitats terrestres", a ser acollidor pel "drama de l'humanisme ateu", a "exaltar-se" llegint els "signes dels temps". Jacques Maritain ens ha fet aprendre massa de pressa a estimar la modernitat? Li hem afegit a Maritain altres coses? Ens hem oblidat que el seu apropament era més complex? Que aquesta positivitat que reconeixia al "món modern" venia d'un "antimodern" que es tornava "modern"? Precisament, ¿no és aquesta dialèctica que hi ha en l'aire d'avui el que fa actual a Maritain?

—Segona idea clau: la distinció del cristià i del ciutadà. De la religió i de la cultura. Uf! ¡Visca la llibertat! Ja que és així com ressona en mi, aquesta distinció, fonament de llibertat. Ja que, gràcies a ella, hom es pot fer franc tirador. Gaudir dels avenços sense comprometre tot el cristianisme i sense haver de demanar continuament permís a allò que hom anomena jerarquia.

Segur que, des d'un altre angle aquesta distinció ho ha complicat tot. És impossible d'anar proclamant als quatre vents senzillament "tot el cristianisme en tota la vida" —cosa que és, potser, a més, una divisa esbojarrada—. Cal viure el cristianisme en tota la vida, però d'una manera diferent segons les situacions de la vida. En l'Església "en tant que catòlic", en política "en catòlic". Maritain ens llança en un colossal trencaclosques!

Fecund? La història jutjarà! Versemblantment, globalment, positiu. Malgrat la incalculable energia psíquica gastada discutint fins on comprometre's catòlicament, fins on no comprometre's? ¿On acaben els "problemes de civilització"? ¿On comencen els problemes polítics? Malgrat un balanç que té el seu compte de guanys i el seu compte de pèrdues. Ja que, tot valorant la política, Jacques Maritain la manté a distància —la Carta sobre la Independència de finals del 1935, més que l'*Humanisme integral* expressa aquesta actitud. De cop, els militants d'aquestes generacions esdevindran tecnòcrates, quadres superiors, periodistes, més que polítics. Vegeu el perquè aquest catolicisme no engendrarà cap gran home d'Estat. És veritat que la fallada està més en un cert catolicisme social apassionadament antimachiavèlic que no pas en l'*Humanisme integral* que integra fins i tot Machiavel.

—Tercer xoc: el prònostic de la metamorfosi de la cristiandat. ¿Com aquesta "prospectiva"? —de fet Jacques Maritain és un dels inventors de la prospectiva— de la cristiandat no m'hauria veritablement entusiasmat? Anunciava el final de la "cristiandat encastellada" i el pas a una "cristiandat profana", com immersa en la massa humana. Llevat en la pasta. Ànima del món. Hi ha èpoques en les quals hom prefereix a les imatges de pedra les imatges fluides i energètiques. Especialment, en un temps en el qual és respirava Bergson.

Sota el nom d'"ordre catòlic" Etienne Gilson preconitzava una cristiandat que era una mena de nova frontera. J. Maritain conjecturava una cristiandat-diàpora, animadora de tot el que és humà, per mitjans espirituals. Il·lresistible! Més que un "ideal històric concret", Maritain m'oferia un mite.

(Acaba a la pàgina 5)

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA
Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Francesc Malgosa i Riera
Edita: Edicions Terra Nostra, S.A.
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Aledo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels
C./ València, 244, 2on.
Tels: 215/27 39 - 28 05 - 27 84
08007 Barcelona
Impressora: Publigrat, S.A.L.
Consell de Cent, 224,
Barcelona. D.L.B. 14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya: 3.900 ptes.
Resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal: 4.400 ptes.

Europa: 7.400 ptes.
Amèrica: 9.150 ptes.
Àfrica, Àsia i Filipines: 9.900 ptes.
Oceania: 12.400 ptes.

La nostra raó, per ser nostra, és limitada. Límits que són fruit de la nostra contingència. No érem, podíem no haver estat i, tot i que ara si-guem, de nosaltres no flueix continuar essent. (Els cristians que afirmen l'ànima, reconeixen que aquesta, si no fos sostinguda per Déu, s'anorrea-ria).

És clar que és bo que exercitem la nostra raó tot el que puguem per a la investigació i la creativitat. Però ella sempre toparà amb el misteri en les coses, en els altres i en el fons d'un mateix. Si ara hi ha quelcom, sempre hi haurà hagut "quelcom", ja que el no-res, res no és i res no fa. Però mai no podrem comprendre del tot aquest quelcom i molt menys explicar per què existeix alguna cosa en comptes de res.

Una supèrbia racionalista pot sentir-se irritada davant d'aquesta impotència o no voler reconèixer-la. Fins i tot alguns pensen que si tinguessin per en-davant temps il·limitat, la seva raó arribaria a revelar tot misteri. Creuen que la seva raó és com l'àpex de l'existent. Per la qual cosa la raó seria el que verita-blement i únicament podria anomenar-se diví. I així,

Agnosticisme, postura humil?

ALFRED RUBIO. METGE
De l'Àmbit Maria Corral

com que la raó l'"encarnem" nosaltres, seríem, al-menys, uns semidéus. No obstant, aquests raciona-listes a ultrança viuen amargats enfront de la realitat frustrant dels seus límits.

L'agnòstic, en canvi, reconeix la seva contingèn-cia. També fa tot el que pot per al desenvolupament de la seva raó, però mira de viure seré i feliç en el re-coneixement humil de la seva condició merament humana.

L'agnòstic coherent, en dir que no coneix l'Ab-solut, que d'ell no en sap res de cert, accepta correla-tivament el Misteri que està aquí, al voltant i dins de tot. I accepta que tampoc sap si, al marge del quefer

de l'home el Misteri és capaç o no de revelar-se-li. Potser si que s'atreveix a afirmar fins i tot, que si el Misteri es revelés, la raó seria incapaç, per si mateix, d'entendre i adherir-se a aquesta revelació i que si el Misteri no eleva la raó com un do gratuït de fe, la ma-teixa revelació seria com una pluja que lliscaria sense més per la raó.

Molts pensadors, a l'àmpli ventall de la Filosofia, diran que la raó humana pot conjecturar a través de la bellesa, de la mateixa existència contingent, de la teologia de les coses, o de la consciència, i de l'amor que el misteri de l'Absolut és viu, a se, personal, infi-nitament amable.

Enfront del racionalisme a ultrança, l'agnosticisme que no es tanca a res transcendent però que senzilla-ment no sap i només sap que no pot per si deixar el seu immanentisme, sembla una postura humil, pot-ser saludable i fins no "heterodoxa". I subjacent, d'u-na manera o altra en tot recte humanisme.

Des d'aquesta humilitat òntica és, potser, com la persona sigui més receptiva a qualsevol dimensió de sobrenaturalesa que pogués advenir-li.

Fa pocs dies que se cele-brà a la ciutat de Vic la commemoració de l'on-zè centenari del bisbat de Vic, amb una important celebració eucarística a la catedral. Amb motiu d'aquest fet voldria por-tar aquí la figura d'un gran bis-be de l'esmentada diòcesi, el bisbe Josep Torras i Bages.

Nascut el 1846 en terres del Penedès i després d'un pe-ríode formatiu a Barcelona i València, Torras tingué una decisiva connexió vital amb Vic i per extensió amb tot Cata-lunya, essent mentor destacat del que Pla anomenà el "filó de Vic". Especialment des de la dècada dels vuitanta del pas-sat segle, s'incorporà al grup d'intel·lectuals catòlics que en la citada ciutat pretenen posar les bases d'un catalanisme ca-tòlic, de transcendental reper-cussió en la història de Cata-lunya. Homes destacats del grup i amics entre si foren Jau-me Collell, Jacint Verdaguer, el bisbe Morgades —predeces-sor de Torras a la seu vigata-na—, Narcís Verdaguer i Callís, entre molts altres.

"La Veu del Montserrat" fou l'òrgan d'expressió del grup, que s'apartà dels postu-lats defensats per integristes i carlins. El 1887, Torras escriu en aquesta revista un conjunt d'articles sota el títol genèric de "L'Església i el Regionalis-me" en els quals fa la seva aportació a la construcció d'un catalanisme catòlic, especial-ment destinat a lluitar contra les tesis més esquerranes d'Al-mirall. Paral·lelament, assu-meix la política reformadora de Lleó XIII, tant en el marc de la "neoescolàstica" com en el de la "qüestió social". Des de les noves bases estratègiques que imprimeix el papat, Torras in-temta un diàleg crític i regene-

rador dels fonaments de l'Es-tat liberal ideat per Cánovas, sense perdre mai l'amor a Ca-talunya.

La seva obra màxima es "La Tradició Catalana" (1892) en la qual fa un rigorós estudi del que anomena "valor ètic" i "valor racional" del regionalis-me català. El mateix any, col·la-bora en la redacció de la dispo-sició transitòria a la base 1ª de les cèlebres "Bases de Manre-sa", el programa polític de l'en-titat mare del catalanisme con-servador de finals de segle, on novament deixa traslluir la via de conciliació i de recerca d'un "modus vivendi" amb el siste-ma canovista. A poc a poc, Tor-

ras arribarà a ésser un home públic, de creixent projecció en el món cultural de Catalu-nya, com ho mostra el càrrec de consiliari del "Cercle Artís-tic de Sant Lluç" que desenvo-lupà fins al 1899, any en què va ésser nomenat bisbe de Vic.

El flamant bisbe Torras féu l'entrada a la diòcesi de Vic el 14 d'octubre de 1899 i fou en tot moment conscient de la se-va missió com a bisbe catala-nista, d'aquell catalanisme ca-tòlic que en certa mesura es començà a endegar a Vic du-rant la dècada anterior. Morí el 7 de febrer de 1916 i la darre-ra pastoral, "La Ciència del Pa-tir", fou escrita al llit d'agonia.

Durant tots els anys que regí la seu de Vic, portà a terme una intensa activitat pastoral, sen-se defallir per mobilitzar l'opi-nió vers l'Església catòlica.

A Vic trobà reflectit el pai-ralisme levític que ell havia plasmat en multitud d'obres de pensament, d'un pensa-ment tradicionalista, ruralista i per damunt de tot, cristià. Un profund cristianisme que ha fet que el seu pensament es pogués sintetitzar en una mà-xima que l'ha immortalitzat: "Catalunya serà cristiana o no serà". Una màxima que ha gi-rat molt especialment al vol-tant del monestir de Montser-rat, com a símbol de la Cata-lunya cristiana per ell somnia-da, i en el qual s'inscriví aques-ta frase a la nova façana afe-gida després de la darrera guer-ra civil.

Torras i Bages, catalanista convençut, home d'Església, bisbe de Vic. La seva figura ens pot aportar múltiples refle-xions sobre el paper dels cris-tians i de l'ètica cristiana en la tasca sempre inacabada de re-construir el nostre país.

Torras i Bages, bisbe de Vic

(A propòsit de l'onzè centenari de la restauració del bisbat de Vic)

JOAN LLUÍS PÉREZ-FRANCESCH
(Professor de Dret Constitucional a la Universitat Autònoma de Barcelona)

ARA MATEIX

He llegit un reportatge sobre "el retorn dels ultres" (El Temps, núm. 127) que fa pensar. Les típiques expressions evocadores d'un passat que potser hem corregut massa a considerar extingit hi fan acte de presència amb renovada agressivitat. L'article es proposa de fer una radiografia de la ultradreta espanyola i exposa, més en concret, els projectes d'una que anomena "trama feixista de Barcelona". Tot i que una bona part d'aquesta informació procedeix d'un document anònim fet arribar a l'esmentat setmanari i que, per tant, la seva fiabilitat és dis-cutible, la coherència d'allò que anuncia amb les dades reals i amb estils que coneixem prou bé resulta molt signi-ficativa. Si més no com a hipòtesi admonitòria, la seva lec-tura pot ser d'una gran utilitat, fetes les reserves per-tinents.

M'han interessat particularment les referències dels "ultres" als catòlics. Així, per exemple, —i això és públic— en el Congrés Constituent del Frente Nacional, celebrat al teatre Benlliure de Madrid el 26 d'octubre passat, es va dir: "Cal un rebuig total i absolut de l'Espanya de les auto-nomies, per tal d'aconseguir un estat confessional catòlic que ajudi a reconstituir l'Europa cristiana". El líder d'un anomenat "Movimiento Católico Español" parla d'"ender-rocar el sistema" —vol dir la democràcia— i d'"instaurar el regnat social de Jesucrist". El "Frente Nacional, per la seva banda, aspira a "mobilitzar sectors de la població, ara apà-tics i marginals del procés polític i social: conservadors, petits empresaris, catòlics...". Aquest "Frente", diuen, —i el diari madrileny El Alcázar se'n fa ressò— serà "l'alter-nativa d'ordre al caos, recaptant el suport dels sectors mili-

tars, empresarials i de la clerecia i apel·lant a la unitat nacio-nal, a l'anticomunisme, a la religió, a l'ordre...".

Es tracta d'un discurs certament resclosit i conegut. Però, direm, també, que totalment innocu?

A primera vista, semblaria que sí. Documents tan auto-ritzats com "Arrels cristianes de Catalunya", de l'episcopat català, o "Els catòlics en la vida pública", de tot l'episcopat espanyol, per fer només esment de dos textos importants i actuals, són prou explícits i concrets perquè qualsevol ca-tòlic sàpiga a què atènyer-se. Ara bé, tots sabem com resulta difícil d'imregnar amb els seus continguts la vida eclesial de cada dia i d'incorporar-los a la imatge pública i tòpica de l'Església. Hi ha la inèrcia de les rutines i també hi ha, d'es-creix, un setge de silenci reticent al voltant dels documents

La crida "ultra"

J. CARRERA PLANAS

jeràrquics, adés de signe progressista, adés de signe conservador.

Al costat d'aquella inèrcia i d'aquells silencis, hi ha hagut també el fregadís de la lògica confrontació de la doctri-na catòlica amb algunes lleis i pràctiques democràtiques. En aquest sentit, les polèmiques entorn a l'ensenyament —LODE—, en via de superació, i entorn a la natalitat —lleis d'avortament— poden haver predisposat la sensibilitat d'alguns catòlics a fer atenció a la crida "ultra"... Per això és tan important orientar bé aquests debats i situar-los en el marc correcte: el de l'acceptació del principi democràtic i el de la clara distinció entre llei civil i consciència. Mai no hau-riem d'acceptar, per un fals concepte de l'eficàcia, ajuts als nostres criteris que provinguin de fora d'aquest marc. Pel que fa a la qüestió escolar, és reconfortant veure com les escoles cristianes de Catalunya, després d'un procés de deu anys d'autocrítica i transformació, són avui a la pales-tra amb armes purament democràtiques. Pel que fa al tema de la natalitat, cal vetllar pel manteniment de tota la dimen-sió del nostre missatge profètic a favor de la vida, eludint la trampa d'una polèmica que podria acorralar-nos en la ca-suística de les penalitzacions.

Una altra manera de fomentar entre els catòlics una predisposició a la crida "ultra" és la que porten a terme els governs quan ataquen desconsideradament les convic-cions dels creients. Quan els bisbes diuen, referint-se a la televisió: "Ens van imposant uns estils de vida que precin-deixen del patrimoni religiós i moral del nostre poble", fan més que una crítica: adverteixen, de fet, d'un perill de de-sestabilització de la societat democràtica.

CATALUNYA

L'INEM de Barcelona vol que es dobli l'assignació

La comissió executiva de l'Institut Nacional d'ocupació (INEM) de Barcelona, ha acordat, a proposta de CC.OO. demanar al consell general de l'INEM que la distribució dels fons destinats a les corporacions locals per fomentar l'ocupació es faci en base a criteris estrictament objectius. Això suposaria rebre uns 4.831 milions de pessetes, pràcticament el doble dels diners atribuïts inicialment a la província de Barcelona.

L'organització empresarial, Foment del Treball, donà suport a la proposta i l'Administració s'abstingué en la votació. La UGT no assistí a la reunió.

CC.OO. considera que la distribució d'aquesta partida de 27.615 milions del pressupost de l'INEM per 1987 cal fer-ho tenint en compte únicament les xifres d'atur registrat i el nivell de cobertura de la desocupació existent en cada zona.

Degut a la no adopció d'un criteri de repartiment objectiu —segons CC.OO.—, durant els últims anys s'ha vingut efectuant una distribució injusta dels fons de l'INEM destinats a les corporacions locals que ha resultat lesiu per aturats de Catalunya.

Demanen tot l'ensenyament en català a Sabadell

La majoria dels pares que tenen matriculats els seus fills en les escoles públiques de Sabadell són partidaris que l'ensenyament sigui impartit en català. Segons una enquesta realitzada per la regidoria d'ensenyament de l'Ajuntament de Sabadell, un 58,46 per cent dels pares prefereixen que totes les matèries siguin impartides en català, un 37 per cent es mostren indiferents, i tan sols un 4,59 per cent són partidaris que l'ensenyament es realitzi en castellà.

La regidoria d'ensenyament ha realitzat aquesta enquesta sobre més de 2.300 sol·licituds de matriculació a l'escola pública. Els responsables del departament creuen que la mostra és molt representativa, ja que recull l'opinió

de més del 10 per cent de la població escolar existent a la ciutat. No obstant això, Josep Comas, responsable de gestió de la regidoria d'ensenyament, considera que el nombre de pares partidaris de l'ensenyament en català és molt més gran, si tenim en compte que l'enquesta anava inclosa en el full de pre-inscripció i molts pares miren d'adaptar-se a l'oferta de l'escola pública del seu barri. Joan Manuel Cubillas, coordinador del servei d'ensenyament en català a Sabadell, opina que després d'una informació directa sobre els avantatges de fer un ensenyament en català, el 99 per cent dels pares opta per aquesta alternativa.

El BEI pot contribuir a modernitzar empreses

Catalunya pot rebre fons del Banc Europeu d'Inversions (BEI) per modernitzar empreses i desenvolupar projectes d'interès per a la CEE, segons va declarar el vicepresident de l'entitat, Miguel Angel Arnedo. El BEI destinà l'any passat a Catalunya uns 1.500 milions de pessetes en préstecs globals per petites i mitjanes empreses.

Sancionats 36 soldats per consum de drogues

Un total de 36 soldats de la Divisió de Muntanya "Urgell número 4" seran sancionats per consum de drogues, segons informà el Govern Militar de Lleida.

Els soldats implicats foren sorpresos en les dependències de les casernes o en les seves hores de passeig, després de realitzar unes inspeccions rutinàries per part de la vigilància militar. La majoria dels casos detectats es refereixen al consum o tràfic d'heroiïna o marihuana, i tan sols un dels soldats és addicte a les "drogues dures". Es tracta d'un cas de toxicitat greu que s'injectava heroïna, per la qual cosa estava rebent tractament mèdic en un centre hospitalari militar.

A aquests soldats se'ls ha aplicat el nou reglament de disciplina militar, que, aprovat el passat mes de juliol, considera el consum de droga com una falta, encara que les mateixes fonts no volgueren facilitar la sanció aplicada en aquest sentit.

ESPANYA

A partir de l'any vinent es podran obrir gasolineres estrangeres

Les multinacionals podran obrir gasolineres en territori espanyol a partir de principis del pròxim any 1987, en posar-se en funcionament la segona fase del procés liberalitzador del mercat iniciat pel Ministeri d'Indústria, segons afirmà Nemesio Fernández Cuesta, subdirector general de Petroli.

El subdirector de Petroli explicà la liberalització del mercat, que inclou el procés d'importació de contingents de cru.

La segona fase s'iniciarà l'any 1987, amb l'obertura de noves gasolineres que podran ser d'empreses diferents al monopoli. Les actuals concessions continuaran com fins ara, almenys fins a l'any 1992.

Cinc milions i mig de pensionistes

El sistema públic de la Seguretat Social tenia reconegudes a final del mes de juliol, 5.472.800 pensions de diferents tipus, amb una mitjana per pensió de 31.200 pessetes al mes, segons estimacions del Ministeri de Treball, donades a conèixer. Cada mes el sistema públic dedica 179.175 milions de pessetes a pagar aquestes pensions, amb la qual cosa la despesa diària de la Seguretat Social en pensions s'eleva a 597,3 milions de pessetes.

Les pensions reconegudes per invalidesa fins a juliol eren d'1.474.300, amb una prestació mitjana per pensió de 33.800 pessetes al mes. La Seguretat Social paga una mitjana de 36.000 pesse-

tes per les 2.501.000 pensions de jubilació i unes 20.800 pessetes de mitjana per cada una de les 1.317.200 pensions de viudetat. Les pensions d'orfenesa eren de 156.900 amb una mitjana de 19.500 pessetes mensuals. En el primer semestre d'enguany s'ha produït 224.000 noves altes de pensions, amb una prestació mitjana reconeguda de 36.100 pessetes al mes, alhora que van causar baixa per mort 121.300 pensionistes, que tenien una mitjana de prestació de 29.400 pessetes.

El Metro de Madrid té pèrdues de més de 10.000 milions

Les pèrdues de la Companyia Metropolitana de Madrid durant els anys 1980-83, quan l'empresa ja estava intervinguda per l'Estat, puja a més de 10.700 milions de pessetes, segons un informe provisional del Tribunal de Comptes. Les seves dades les divulgà el sindicat Comissions Obreres.

Problemes a Amnistia Internacional espanyola per ocultar informes

La Secció espanyola de l'organització Amnistia Internacional fou acusada d'ocultar l'opinió pública, informes sobre la situació dels drets humans a Nicaragua per José Esteban Gonzalez, membre de l'organització i president d'un Comitè de defensa dels drets humans.

Esteban Gonzalez advocat nicaragüenc exiliat l'any 1981, oferí una conferència de premsa patrocinada per l'Associació de Periodistes catòlics en la qual presentà proves que la Secció Espanyola d'Amnesty havia ocultat la versió castellana de l'informe que el

març d'aquest any, publicà l'organització amb seu a Londres sobre Nicaragua i on denunciaven detencions arbitràries, confinaments i condicions inhumanes en les presons per als presos polítics o de consciència.

Segons Gonzalez, el setembre passat es va presentar a la seu que Amnistia Internacional té a Madrid i, sol·licità la versió d'aquest informe, desconeguda per l'opinió pública espanyola. Se li va dir que no existia traducció i que d'altres informes anteriors, on es feia referència a casos de violència i tortura sota el règim sandinista, "estaven esgotats".

MÓN

Greu crisi financera de la FAO

L'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) travessa una greu crisi financera "sense precedents" segons afirmà, el seu director general Edouard Sacuma. Alguns dels programes hauran de sofrir en conseqüència un reajustament "sense detriment de les activitats essencials".

Conferència europea en defensa del poble saharià

La XII Conferència Europea de Coordinació i Suport al Poble Saharià ha fet "una crida urgent" al Rei Joan Carles i al President del Govern, Felipe González, perquè Espanya denunciï els acords de Madrid del 1975. La conferència, celebrada a Madrid fa alguns dies, ha coincidit amb l'onze aniversari de la firma d'aquests acords, pels quals Espanya concedí la seva sobirania sobre el Sahara occidental al Marroc i Mauritània.

**Per si mai
us passa allò
que no voleu que us passi mai...**
(trençar-se un os, sotmetre's a una operació quirúrgica, etc.)
cal actuar ara.

Coneixeu la prestació d'Alta Cirurgia de l'Agrupació Mútua.

Truqueu als telèfons 318 18 00 ó 318 40 50.

Dels 16 anys complerts als 40 per a complir podeu formar-ne part.

Us informarem també de les altres prestacions.

AGRUPACIÓ MÚTUA

DEL COMERÇ I DE LA INDÚSTRIA

Gran Via de les Corts Catalanes, 621. 08010 Barcelona

(Ve de la pàgina 3)

1936: Humanisme integral

Aquests fogars de cristiandat dispersos sobre la terra, com les estrelles en el cel, no és pas això que va prenent cos? ¿Amb el lligam dels viatges i del carisma mediàtic del Papa, com suggereix Danièle Hervieu-Leger? Tanmateix, i això és segur i cert, davant d'aquesta cristiandat, Jacques Maritain no podria menys que sentir-se desconcertat. El seu llibre *El pagès de la Garonne*, ho demostra. ¿On és la diferència entre la seva intuïció de fa cinquanta anys i l'avui? ¿Entre la cristiandat que jo imaginava, a Toulouse, llegint *Humanisme integral* i el present? M'imagino que en aquest col·loqui del cinquantenari s'hi reflectirà.

En aquest punt, torno a obrir aquest vell llibre, sense coberta,

mig desenquadrant. Rellegeixo les darreres frases: "La història humana creix, ja que no és un procés de repetició, sinó d'expansió i de progrés, creix com una esfera en expansió, adonant-se a la vegada de la seva doble consumació en l'absolut de baix on l'home és déu sense Déu, i en l'absolut de dalt on l'home és Déu en Déu".

És aquesta perspectiva la que ens posa en marxa. Certament, la història ens sembla més complicada! L'aventura del cristianisme en la història, també. Però, **grosso modo**, encara s'hi creu. Potser "diferentment".

Oh! perdoneu-me que us hagi fatigat amb els meus "estats d'ànima", amb motiu d'aquest cinquantenari d'*Humanisme integral*.

El viatge internacional més llarg del pontificat de Joan Pau II

Cal una acció solidària amb els més pobres

La primera jornada del viatge internacional més llarg del Sant Pare es va caracteritzar per la crida que Joan Pau II va fer a cristians i musulmans perquè intensifiquin el diàleg i els contactes mutus. Bangla Desh —que constitueix la primera etapa d'aquesta visita a terres d'Àsia i Oceania— és un país d'una aclaparadora majoria islàmica (vuitanta milions de fidels d'Al·là), que contrasta amb l'exigua presència catòlica, que es redueix a unes cent setanta-quatre mil persones.

Joan Pau II va arribar al matí (segons l'horari local) a la capital de Bangla Desh amb visibles mostres de cansament, que van desaparèixer immediatament després de les primeres salutacions intercanviades amb el president del país, Husain Mohamed Ershad, el qual anava vestit amb un impecable conjunt de color blanc. El president va donar als seus mots de benvinguda un caràcter polític, així va criticar la política d'apartheid de Sud-àfrica, va destacar que la pau i la seguretat són inseparables del desenvolupament socio-econòmic i va defensar l'opció inequívoca del seu govern per un desarmament total i complet.

A l'aeroport: "Sóc un germà en la nostra adoració al Déu únic"

El sant pare es va adreçar al president de Bangla Desh, presentant-se com "un germà en la nostra adoració al Déu únic, vivent i subsistent, misericordiós i omnipotent" i com un "pelegrí a l'ànima del poble de Bangla Desh". També va insistir en el caràcter eminentment religiós de la seva visita.

A Dacca: "El diàleg entre cristians i musulmans és avui més necessari"

Acabada la recepció a l'aeroport,

Joan Pau II es va traslladar a un estadi de la ciutat, on va celebrar l'eucaristia davant de cinquanta mil persones, entre les quals hi havia un fort contingent de musulmans, d'hindús i també de cristians no catòlics. En l'homilia, el Papa no va tocar cap dels seus temes preferits i no va parlar de moral sexual i familiar ni de l'avortament, encara que a Bangla Desh la contracepció es presenta com una opció social necessària per tal de reduir l'increment incessant de la població. Joan Pau II va parlar sobretot de la necessitat d'instaurar una acció solidària amb els pobres i de mantenir un diàleg fecund entre cristians i musulmans.

Pel que fa a aquest diàleg, el Sant Pare digué: "A vegades cristians i musulmans es tenen por mútuament i desconfien els uns dels altres, per culpa de malentesos i conflictes del passat. Això és veritat també aquí, a Bangla Desh".

"El diàleg entre cristians i musulmans és avui més necessari que mai", digué finalment el Papa, citant una frase del discurs que va dirigir als musulmans de Casablanca, al Marroc, l'any 1985.

En el transcurs de la missa, el Sant Pare va ordenar de preveres divuit joves del país, els

quals, amb els peus descalços, havien rebut abans la benedicció dels seus pares.

Després de dinar amb els quatre bisbes catòlics del país, el Sant Pare es va dirigir a Savar, una localitat situada a trenta-cinc quilòmetres de Dacca, on hi ha un monument aixecat en honor de les víctimes de la guerra d'independència contra el Pakistan, que va tenir lloc l'any 1971. Joan Pau II hi va fer l'ofrena d'una corona de flors.

Un cop tornat a la capital, ja a l'hora de la posta de sol, el Sant Pare va celebrar un encounter amb uns quants milers de persones en una plaça o pati que hi ha davant de la catedral de Dacca —un edifici molt senzill— que lluia una il·luminació especial. Nenes petites van obsequiar-lo tirant pètals de flors als seus peus i unes noies vestides amb l'hàbit tradicional de color taronja i portant ciris encesos i encensers van ballar davant del Papa algunes de les danses tradicionals del país.

Abans d'abandonar Dacca per anar a Singapur, Joan Pau II celebrà alguns encontres amb líders religiosos de signe divers, especialment amb musulmans, que, com hem dit, representen el vuitanta-cinc per cent de la població total.

A Dacca el Papa va anar en un "rickshaw" a la Missió Catòlica.

Amb els periodistes a l'avió

Durant el viatge aeri de Roma a la capital de Bangla Desh, Joan Pau II contestà en el curs de la seva ja tradicional "conferència de premsa" a bord, a nombroses preguntes, especialment referents a les relacions del Vaticà amb la Unió Soviètica i Xina.

Lituània abans que Rússia

Un periodista italià preguntà al Papa si la seva recent trobada amb el metropolità rus ortodox Filaret, a l'Àsia, el 27 d'octubre i en el Vaticà, l'endemà, havia obert noves perspectives per a un possible viatge seu a Rússia. Joan Pau II li contestà textualment: "Jo no parlo d'un viatge a Rússia. Però crec que estaria en la línia del meu deure, un viatge a Lituània".

Fa un any i mig el Papa es va queixar que les autoritats soviètiques li negaren el permís de visitar Lituània, de població majoritàriament catòlica.

El periodista insistí i el Papa tingué una resposta en part enigmàtica: "Un viatge espiritual, sí. Un viatge pastoral, no sé com podria ser. Un viatge polític, l'excluc".

La Santa Seu i l'Església de Xina

Per la seva part, l'espanyola Paloma Gómez Borrero, de la Cadena COPE, preguntà si hi ha contactes entre la Santa Seu i l'Església patriòtica de Xina. La contestació fou: "Sí. Hi ha alguns contactes però ells no es diuen Església, sinó associació. L'Església catòlica només és una".

Joan Pau II acull amb gest simpàtic unes nenes que el reberen a l'aeroport.

VATICÀ DIA A DIA

Monsenyor Achille Silvestrini en l'obertura de la conferència de la CSCE.

Monsenyor Achille Silvestrini, "ministre d'afers exteriors" del Vaticà va acudir a l'obertura de la "Conferència per a la Seguretat i la Cooperació a Europa" (CSCE) que se celebrà a principis de novembre a Viena. Monsenyor Silvestrini dirigí la delegació de la Santa Seu en aquesta conferència.

Monsenyor Silvestrini va prendre personalment la paraula en el ple de la Conferència. Al mateix temps, visità el Palau Arquebisbal de Viena, en companyia de monsenyor Michele Cecchini, nunci apostòlic a Àustria, per saludar els bisbes austríacs.

El vice-president de l'Acadèmia de les Ciències soviètiques, a Roma

El vice-president de l'Acadèmia de les Ciències de la Unió Soviètica, el professor Eugeni Velikhov, agraï al Papa la defensa que aquest ha fet de la pau mundial, a més a més, de la col·laboració internacional que en tot moment ha

prestat el Pontífex en el camp de la ciència.

Després de ser rebut en audiència privada, el professor Velikhov va fer referència al projecte abonat pel Papa, "World lab", en el qual treballaran savis de totes les nacions. El professor Velikhov ha viscut, després de la catàstrofe de Txernòbil, un mes en el lloc de l'explosió per prendre precaucions i limitar les conseqüències de l'accident.

Croàcia: Els catòlics demanen llibertat de religió en l'exèrcit

Els catòlics de Croàcia han demanat la llibertat de religió en l'exèrcit popular iugoslau, ja que creuen que aquest obstaculitza la lliure expressió de la fe. Una sèrie d'articles apareguts en el setmanari catòlic "Glas Concilia", de Zagreb, esmentant casos concrets de pressions a les quals han estat sotmesos soldats creients, han suscitat sorprenents reaccions positives. Diversos periòdics del Partit Comunista han citat alguns dels casos esmentats per "Glas Concilia" i han criticat durament les pràctiques discriminatòries que es donen en l'exèrcit popular iugoslau.

L'òrgan del Partit Comunista, que apareix en Split, "Slobodna

Dalmàcia", presentà les atrocitats que es fan als soldats catòlics en l'exèrcit com una nova "provocació a tots els creients". El periòdic comunista afirma que no té cap justificació prohibir a un soldat creient llegir la premsa catòlica que apareix legalment en el país. El periòdic de Split també recorda que és una violació de la legalitat de l'autogestió socialista prohibir als creients durant el seu servei militar la possessió de crucifixos o imatges pietoses per al seu ús personal. Segons el setmanari "Glas Concilia" es vol treure la religió de la ment dels joves durant la seva etapa de servei militar.

El Papa resà pels catòlics de Xina popular

El Papa evocà l'ordenació dels primers bisbes xinesos i va fer una crida a la pregària per "l'església Xinesa Popular". Joan Pau II que commemorava el 60 aniversari de la consagració dels sis primers bisbes xinesos, el 28 d'octubre de 1926 per Pius XI, a la basílica de Sant Pere de Roma, recordà que aquest Papa havia vist realitzar el seu desig "que, entre els successors dels apòstols, provinents de pobles i cultures diverses, tots units en la mateixa fe i en comunió amb el successor de Pere, hi hagin

fills d'un poble i una civilització tan antiga i gloriosa com la xinesa, per evangelitzar la seva pàtria".

Jaume Sin dona suport a Cory Aquino

El cardenal Jaume Sin, arquebisbe de Manila, mostrà el seu suport a la línia seguida per la presidenta de Filipines, Cory Aquino, especialment pel que fa al diàleg amb la guerrilla comunista. Aquesta postura es desprèn d'una carta pastoral firmada també pels set bisbes auxiliars de la capital filipina que fou llegida a totes les esglésies.

Els bisbes declaren preferir la línia de la negociació a la de les armes, i demanen que se superi l'oposició entre l'ideologia del comunisme-marxisme per una part, i la del capitalisme-materialisme per l'altra. "El poble filipí està cridat a viure la fe cristiana per contribuir a eliminar la violència estructural, que produeix la pobresa, i la violència de les armes, que ha costat la vida a milers de persones".

Hongria: Condemna d'un objector de consciència catòlic

Novament un jove catòlic hongarès ha estat condemnat a dos anys de presó després d'haver-se

declarat objector de consciència. Imre Szalai, de 24 anys d'edat, refusà complir el seu servei militar per raons morals. El jove ja havia complert una part del seu servei militar, però el va interrompre per estudiar. En ser cridat per acabar els set mesos que li quedaven, Imre Szalai els va refusar, a causa de les seves conviccions. Durant aquest temps d'estudi, Imre va conviure amb joves cristians compromesos.

Els bisbes xilens demanen el retorn dels exiliats

Davant la visita que Joan Pau II efectuarà a Xile l'abril pròxim, els bisbes d'aquell país han demanat formalment que tornin els 3.500 exiliats xilens.

El Secretari executiu de la "Comissió Organitzadora de la visita papal", monsenyor Francisco José Cox, va enviar, en nom de la Conferència Episcopal, un document on exposava la intenció dels bisbes al ministre de l'interior, Ricardo García. Fins ara, no s'ha rebut cap resposta oficial procedent del règim d'Augusto Pinochet. Els bisbes esperen, al mateix temps, que amb motiu de la visita papal, el règim de Pinochet atenui el rigor de l'estat de setge en el qual actualment viu Xile.

Els bisbes catalans amb el Papa

El Papa amb els bisbes de les províncies eclesiàstiques de Tarragona, València i de l'arquebisbat de Barcelona. Joan Pau II anteriorment els va rebre, un a un, per tractar dels afers de les seves respectives diòcesis. El dijous 7 de novembre i al matí concelebraren l'Eucaristia amb el Sant Pare, i el divendres 8 al migdia foren rebuts per ell en audiència conjunta.

El Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, monsenyor Narcís Jubany, adreçà al Papa unes paraules de salutació expressant, en nom de tots els presents, l'afecte col·legial i posant en relleu el significat i importància de la trobada, al mateix temps que recordava la visita de Joan Pau II a Barcelona i Montserrat, fa quatre anys; a més a més, es va referir a alguns aspectes de les relacions entre les províncies eclesiàstiques de Tarragona i València. El Papa, que escoltà atentament les paraules del Cardenal, després va llegir el discurs del qual vàrem fer un resum en el nostre número anterior. Després de l'audiència conjunta, tots els bisbes foren invitats per Joan Pau II a un àpat fratern.

Les audiències dels dimecres, en la grandiosa "Sala Pau VI"

Fotografia de la grandiosa i imponent "Aula Pau VI", construïda per l'arquitecte Nervi que serveix per a les trobades del Sant Pare amb els fidels i pelegrins. Aquesta sala edificada en temps de Pau VI i dedicada per Joan Pau II al seu invariable predecessor és on el Papa imparteix els dimecres la seva catequesi, adreçada als presents que l'escolten i a tots aquells als quals arriba el text difós en italià, castellà, portuguès, francès, anglès, alemany i polonès. L'esmentada catequesi forma part d'uns temes que Joan Pau II desenvolupa durant diversos dimecres. Actualment, està tractant sobre el pecat en l'home. El seu pensament es basa en la Bíblia, en la tradició de l'Església i en certs principis antropològics que es veuen reflectits en gairebé totes les al·locucions, discursos i escrits del papa Wojtyla.

Un bon obsequi per Nadal

EL SENY D'UN POBLE

En/Na
Domicili
Població
Província

(Tatxeu amb una x allò que escolliu):

- ☐ envieu-me el llibre "El seny d'un poble"
☐ desitjaria una dedicatòria personal de l'autor
☐ adjunto taló bancari

Edicions Terra Nostra S.A.
C/. València, 244, 2on. - 08007 Barcelona
Tel. 215 28 05 - 215 27 84

«EL MESTRE ÉS AQUÍ
I ET DEMANA!»

(Jo. 11,28)

«MARIA ASSEGUDA ALS PEUS
DEL SENYOR, N'ESCOLTAVA
LA PARAULA»

(Lc. 10,39)

EXERCICIS ESPIRITUALS

Segons mètode de S. Ignasi, en règim d'internat i silenci

Organitza: LUMEN DEI

DATES: 6 - 7 - 8 DE DESEMBRE
(S'entra el 5 a la nit)
LLOC: CASA SANT IGNASI DE SARRIÀ
INFORMACIÓ: Tel. 219 21 20

RECESSOS EXTERNS SEGONS DIUMENGES
TARDA.
BARCELONA

Res de Vespres a la Catedral, durant l'Advent.- Tots els Diumenges d'Advent, a les 5'30 de la tarda, se celebrarà l'hora litúrgica de Vespres a la S.E. Catedral de Barcelona. Tots els fidels són invitats a participar-hi per a viure més plenament aquest temps litúrgic. S'han editat fulls per a la recitació i el cant. Uns minuts abans hi haurà assaig.

Advent a l'església del Sm. Sagrament.- Els dissabtes d'Advent i Nadal, és resarà l'hora litúrgica de Vespres a les 7'30 de la tarda. A les 8 tindrà lloc la celebració dominical de l'Eucaristia (església del S. Sagrament, c/. Aragó, 268). S'invita tothom que vulgui participar en aquestes celebracions durant aquest temps fort de l'Advent. Per a més informació: CEDAIR, c/. Aragó, 268, tel. 216 02 13, de dilluns a divendres, de 6 a 8 de la tarda.

IV Trobada de Cant Gregorià.- Tindrà lloc a Sabadell, el dia 6 de desembre del 1986. Començarà a les 9 del matí i acabarà a les 6 de la tarda. Organitzen la Schola Cantorum i els Pueri Cantores. Si teniu algun dubte o heu de fer alguna consulta podeu trucar al Secretariat de la Trobada, tel. (93) 725 35 38, cada dia de 17 h. a 20 h., excepte dijous.

Europa, Família de Nacions: Fonament de Pau.- Les Jornades Interdisciplinars. Dates: 4, 5 i 6 de desembre. Lloc: Sala d'Actes de la Caixa de Barcelona, c/. Diagonal, 530. Organitza: Àmbit d'Investigació i Difusió Maria Corral. Programa: Dijous, dia 4, a les 19, Inauguració de les Jornades al Palau de la Generalitat de Catalunya, presidida pel seu President, el M.H. Sr. Jordi Pujol i Solel. Presentació de les Jornades, a càrrec de Josep M.ª Forcada i Casanovas, President de l'Àmbit Maria Corral. 1.ª Ponència: "La comprensió de l'Europa des de la His-

tòria. Camí per construir l'Europa de la Pau", a càrrec de M.ª Teresa Aubach, Doctora en Història, Catedràtica de la Universitat Pontifícia de Salamanca. Divendres dia 5: A les 18 h. 2.ª Ponència: "La reconciliació cultural d'Europa, esperança de Pau", a càrrec de Vicente Sastre, Sociòleg, Director de l'Institut d'Investigació en Ciències Socials de València. Col·loqui. A les 19'30: 3.ª Ponència: "Un model de societat regionalitzada i humanitzada a l'Europa del 2000", a càrrec d'August Ferrer, President de la Confederació Europea de Relacions Públiques.

Col·loqui. Dissabte, dia 6, a les 11 h., 4.ª Ponència: "L'actitud Realista Existencial. Contribució a Europa", a càrrec d'Alfred Rubio de Casterlenas. Metge. Col·loqui.

A les 12'30, 5.ª Ponència: "Aspectes institucionals de la integració europea", a càrrec de Víctor Pou, Director del Patronat Català Proeuropa. A les 17 h., 6.ª Ponència, "El Parlament Europeu i la representació dels pobles al l'Europa comunitària", a càrrec de Carles Gasoliba, economista i diputat del Parlament Europeu. Col·loqui. A les 18'30, Taula Rodona amb els ponents, moderada per Tristán la Rosa, periodista i President de l'Associació d'Amics de les Nacions Unides. A les 20, Clausura. Informació: Tels. 258 63 91 / 207 01 54.

Grups d'Oració i d'Amistat.- Advent i Immaculada. Diumenge, 7 de desembre, a les 5 de la tarda i al Col·legi Sant Vicenç de Paül, c/. de Les Carolines, 18, RE-CÉS, dirigit per Mn. Jaume Armengol.

BALMESIANA.- Amb motiu dels 30 anys del sacrifici del seu Fundador P. Ignasi Casanovas, i demés col·laboradors de la casa, us invita a la Santa Missa concelebrada a la seva memòria. Seguidament el P. Miquel Batllori s.j. parlarà sobre "El P. Ignasi Casanovas, als 50 anys del seu traspàs". El Sr. Frederic Udina evocarà la personalitat del bisbe Manuel Irujo, president d'honor del Casal. Dimarts, dia 9 de desembre, a les 19'15, a la Capella i Sala d'Actes. c/. Duran i Bas, 9.

Pregària per l'abolició de la tortura.- A.C.A.T. (Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura) us invita a la Pregària, al Monestir de St. Pere de les Puel·les, c/. Anglès, 55, (Sarrià), divendres, dia 12 de desembre, a les 20'30 h.

CIC (Via Augusta, 205).- Com a cloenda de l'Any Mundial de la Pau, el CIC, juntament amb la Coordinadora d'Associacions Catòliques Femenines de la UMOFC, organitza per al desembre, a les 4 de la tarda, una conferència-col·loqui, a càrrec del P. Josep Massana, caputxí. S'acabarà amb la celebració de l'Eucaristia. El dia 15, a les 4 de la tarda, el P. Cebrià Pifarré, monjo de Montserrat, parlarà sobre: "L'Advent ens crida a una joiosa esperança".

VIC

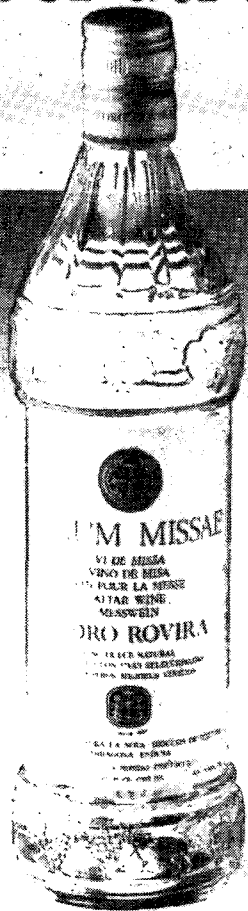
Tandes d'Exercicis Espirituals pre-militars.- Tindran lloc a La Gleva i a Vic (St. Antoni M.ª Claret), del 10 al 13 de desembre del 1986. A La Gleva, el diumenge dia 21, se celebrarà el comiat de la lleva del 1987.

XESC SOLIU

"EL SENY D'UN POBLE"

Demaneu-lo a la vostra llibreria.

VINUM MISSAE
"el Sabor del Saber"

Desde 1864
PEDRO ROVIRA
La solera de una familia

Bodegas en "Ribera d'Ebre" y "Terra Alta"

☐ Mayor información sobre productos Pedro Rovira

☐ Deseo que me envíen 12 cajas de 12 botellas de VINUM MISSAE a 2.640 ptas/caja (IVA incluido).

Forma de pago:

☐ Cheque adjunto

☐ Giro 30 días fecha expedición

Apellidos

Nombre

Dirección

Localidad

C.P.

Provincia

Recortar y enviar a Bodegas Pedro Rovira, S.A. Avda. Carrilet, 257 - Hospitalet (Barcelona) Telf.: 337 18 12

Vida Creixent peregrinà a Fàtima

BARCELONA.- S'acaba de celebrar a Fàtima el Congrés Europeu de "LA VIE MONTANTE", "VIDA CREIXENT" a casa nostra. Hi han assistit representants de 15 països i entre ells el coordinador diocesà de Barcelona.

Als actes de clausura hi assistiren 500 pelegrins espanyols, entre ells els 50 que hi anaren en el viatge organitzat per Catalunya Cristiana.

TARRAGONA

Fundador de les Carmelites Missioneres Teresianes

Aprobat el decret sobre les "virtuts heroiques" del P. Palau

TARRAGONA.— El passat dia 10 de novembre, en presència de Sa Santedat el Papa, fou proclamat el Decret de la Congregació per a les Causes dels Sants, pel qual s'aproven les "Virtuts heroiques" del pare Francesc Palau i Quer, fundador de les Carmelites Missioneres Teresianes, cosa que equival a la concessió del títol de Venerable, pas immediatament anterior a la beatificació.

El pare Palau va néixer a Aitona (Lleida) el 21 de desembre de 1811, i morí a Tarragona el 20 de març de 1872.

Actualment són 120 les germanes de la Congregació per ell fundada existents en l'arxidiòcesi tarraconense: tres Comunitats a la capital (Casa Mare i Comunitat Educativa, Centre d'Espiritualitat "Pare Palau", Seminari Diocesà i atenció al Sr. Arquebisbe), una a l'Arbós (Residència d'ancians), una a Reus (Residència d'ancians), una a la Riera (Parvulari i tasca parroquial), una a Valls (Residència d'ancians) i dues al Vendrell (Comunitat educativa i Residència d'ancians).

La confirmació de l'esperada notícia ha estat acollida amb gran goig entre les germanes, que fins i tot havien ex-

pressat al Papa el desig d'una ràpida conclusió del procés iniciat el 1950.

Efectivament, fou durant el pontificat del cardenal Don Benjamín de Arriba y Castro, arquebisbe de Tarragona, quan s'obrí el procés diocesà, el 9 de març de 1950. El mateix cardenal presidí la clausura del procés diocesà a l'Església de la Casa-Mare de les Carmelites Missioneres Teresianes de Tarragona, el 20 de març de 1958.

L'acte solemne de lectura del Decret coincidí amb els de l'anunci de beatificació de vuit nous beats, entre ells els espanyols Marcelo Spínola, que fou cardenal i arquebisbe de Sevilla, i Manuel Domingo i Sol, natural de Tortosa, fundador dels Sacerdots Operaris del Cor de Jesús.

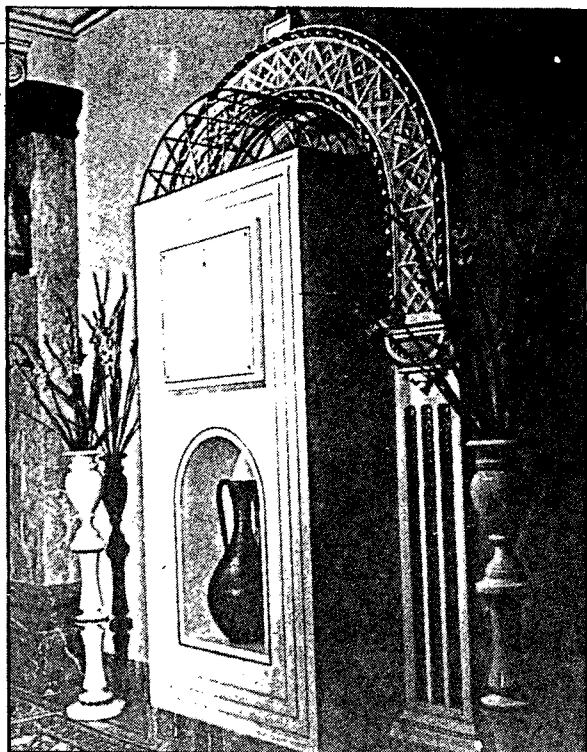
En acabar l'acte de proclamació, el Papa es congratulà davant el cardenal Palazzini, President de la Congregació per a les Causes dels Sants, manifestant que havia estat un moment preciós i providencial el fet que se celebrés precisament en el mes dels Sants.

I dirigint-se al representant carmelità assistent li digué: "Sempre hi ha Carmelites. De-

manem als Sants que intercedeixin per nosaltres".

Les restes mortals del pare Palau i Quer, persona molt volguda a la ciutat de Tarragona, que fa anys li dedicà un dels seus carrers més cèntrics, són en un sarcòfag de la Casa-Mare de la Congregació fundada per ell, a Tarragona.

Sarcòfeg del P. Palau a la Casa Mare de les Carmelites teresianes.

PENSANT-HO BÉ

Els records

XESC SOLIU

Tots, al llarg de la vida, vivim moments privilegiats que ens agradaria eternitzar. No sé si això és pura ingenuïtat o, si al cap i a la fi, serà veritat. ¿Potser són ja un tast d'aquella plenitud feliç que tots esperem? Paradoxalment, la circumstància del record és, molt sovint, aparentment ben humil i senzilla, i, tanmateix, el seu contingut tan viu i dens, la seva significança tan interpel·lant i emotiva, que arriben al fons del nostre jo. La memòria històrica de la persona es desvetlla tan bon punt l'ús de raó ens fa conscients dels esdeveniments que vivim. Des de la segona infància, comencem a omplir abundantment el rebost, personal i intransferible, dels nostres records.

El bagatge dels records fa camí amb nosaltres, i ens plau, fatigats, asseure'ns ran del camí, tancar els ulls i refer amb ells la nostra història personal. És una clara manifestació del nostre esperit que reconstrueix el passat fent-lo reviure a través del present. Coneixement reflexiu i memòria formal van ben lligats. El problema és que la recordació s'estén a tots els esdeveniments, de manera que tots tenim bons i mals records, d'acord amb els fets bons i dolents que inevitablement jalonen la ruta del nostre viure. No podem viure dels records, perquè el dia de cada dia és sempre una proposta, un projecte a realitzar; però, no hi ha dubte que el present té les seves arrels endinsades en el passat, i tot futur que es fa present queda tot seguit incorporat al passat. La intel·ligència necessita de la memòria per fer una síntesi entre passat i present i esbossar un projecte de futur.

Res d'allò que la persona viu o fa, roman neutre, inútil o impune. Tot afavoreix o entrebanc la realització d'una existència. Per això l'home estima els seus records i alhora s'hi baralla. S'hi complau i alhora hi lluita. Els records ens fan present allò que ha donat sentit a la nostra vida, o l'ha abocada al buit i a l'absurd. La reconciliació amb els nostres records és un pas necessari per a la pau personal, i per poder crear, endegar, redreçar i recrear contínuament el nostre pensar i el nostre fer. És en aquest sentit que l'experiència és una escola de vida, fornint criteris de discerniment i portant la nostra personalitat a una adultesa i maduresa creixents. Els records ens encoratgen i també ens humilien, però no hi ha font més gran de llibertat que la veritat.

L'home és naturalment recordador. Les

coses personals que ens envolten són signes visibles dels nostres records més preuats. Una casa-museu pot engavanyar el dinamisme del nostre viure; però una llar sense el caliu dels records, és freda, egoista i uròpica. Tota família és una saga, i la consciència de, al nostre torn, ser protagonistes de la seva continuïtat és un fet enriquidor i estimulant. La natura, la història, el progrés no es fan per sotracs i convulsions, sinó per una progressiva transició d'ascendència qualitativa, en la qual, la intel·ligència i el treball de cada persona i de cada època hi aporta i hi dona el millor que té.

Els objectes que fan recordables les nostres vivències, no són pas simplement una nosa o una pretensió; ben al contrari, són les fites del camí, el nostre vestit de pelegrí, els trofeus de la nostra cursa. La recordança ens permet anar i venir, tothora i a tot córrer, pel camí fressat del nostre viure i començar-lo cada dia de nou. Els objectes-record ens fan present l'epopeia dels nostres avantpassats, l'estimació de familiars i amics, i ens alliberen de la pesantor d'aquella solitud que podria encaboriar-nos fins a una desesperada tristesa. Els records ens fan present que la vida és comunicació i comunió; i que aquell que viu, estima i treballa obert als altres, passats, presents i futurs, no està mai sol.

Una vessant positiva dels somnis és que, sovint, troben el seu argument en l'insondable inconscient on dormen els nostres records. Són incalculables les dades processades en l'ordinador personal de la nostra memòria. És impressionant pensar en la supervivència dels fets humans personals que, en la seva totalitat, romanen com la realitat existencial i sempre viva d'allò que ha estat i és el nostre jo. Quan els recordem no evoquem fantasmes. Són vida de la nostra vida, i per això podem recordar-los. Si minven les nostres capacitats, podem perdre'n la memòria, però la nostra vida continua essent el que és i allò que fou. Si els físics diuen que la matèria no es perd, menys es perd la vida.

D'aquí la urgència quotidiana de donar-li sentit i contingut, perquè, a la fi, tinguem el goig de retrobar-la i gaudir-la al si del Déu vivent, font de tota vida.

FINESTRAL DE LA CARITAT

El dret a subsistir

L'atur perllongat i sense subsidi, la malaltia, la no possibilitat de poder demanar una pensió... estan deixant a moltes persones i famílies senceres sense mitjans per viure. És una realitat a la nostra ciutat. No hi ha prioritats en els pressupostos de l'Administració perquè aquestes persones tinguin assegurada, almenys la subsistència.

Cal la solidaritat per resoldre momentàniament el problema.

26.86 - Matrimoni amb 5 fills. Els seus únics ingressos són unes hores de neteja setmanals que fa la mare. Necessiten per a pagar tres mesos de lloguer del pis i la llum, 30.000 ptes.

27.86 - Dona abandonada amb tres fills en edat escolar i esperen un altre fill. No té cap ingrés fix i de moment tampoc no pot treballar ella. Necessita amb urgència per a pagar el lloguer del pis i deutes a la botiga d'alimentació, 32.000 ptes.

28.86 - Matrimoni en atur i sense cobrar cap tipus d'ajut. Tenen una filla amb dificultats motrius. Han quedat endarrerits en el pagament del lloguer del pis i la botiga d'alimentació. Necessiten 20.500 ptes.

29.86 - Matrimoni de mitjana edat amb cinc fills. El pare està malalt però no pot cobrar per falta de cotitzacions. Per tal de poder fer front a les despeses de lloguer del pis—deuen alguns mesos— i el deute a la botiga d'alimentació, necessiten urgentment 42.000 ptes.

NOTA: ES NECESSITEN ESTUFES DE BUTÀ I MANTES.

En nom dels qui reben la vostra generosa ajuda, us donem les GRÀCIES. Els donatius es poden fer a Carites Interparroquial de Tarragona. Avda. Prat de la Riba, 35 - 43001-TARRAGONA.

TORTOSA

Amb 62'10 pessetes per habitant

Els tortosins se situen en primer lloc en aportacions per a la Campanya contra la fam

TORTOSA.— Mans Unides-Campanya contra la Fam, dels vuit bisbats de Catalunya, han fet arribar al Tercer Món, el 1986, més de cent-cinquanta milions de pessetes. Totes les delegacions diocesanes s'han trobat a Barcelona per tal d'endegar la nova campanya, que es clourà per l'abril del 1987.

La recaptació a tota Espanya ha estat de 1.430 milions de pessetes, un 19'3% més que l'any anterior, malgrat la crisi econòmica. L'aportació total catalana a l'edició XXVII, de la qual s'ha presentat balanç definitiu, ha estat molt més elevada, si bé solament ha arribat al 10'21%.

La major aportació absoluta ha estat a càrrec de Mans Unides, del bisbat de Madrid, amb 245 milions de pessetes, seguida a distància per Barcelona amb 86 milions. En l'aportació per càpita, Pamplona ocupà el primer lloc amb 80'7 pessetes per habitant. La delegació diocesana de Tortosa ha aconseguit el primer lloc de Catalunya i el cinquè d'Espanya amb una aportació per habitant de 62'10 pessetes.

Cinc-cents vint projectes

Mans Unides, de tot el que s'ha recollit de maig del 1985 a abril del 1986, ha destinat ja 1.388 milions de pessetes per tal de finançar 520 projectes de desenvolupament que havien presentat quaranta nou nacions d'Àsia, Àfrica, Amèrica i Oceania. Tot

projecte per a ser acceptat per Mans Unides ha de ser presentat per una persona que es responsabilitzi de la seva realització sota el control de l'organització.

Amb el finançament total o parcial d'aquests projectes de desenvolupament agrícola, sanitari, social, cultural i de la dona, Mans Unides pretén crear una solidaritat activa, que tendeixi a suprimir les injustícies generadores de la fam.

Entre els 520 projectes atesos aquest any, hi ha tot un llistat per remarcar, des de les 25 cases destinades a famílies leproses a Kerala a la construcció d'un ambulatori a Etiòpia.

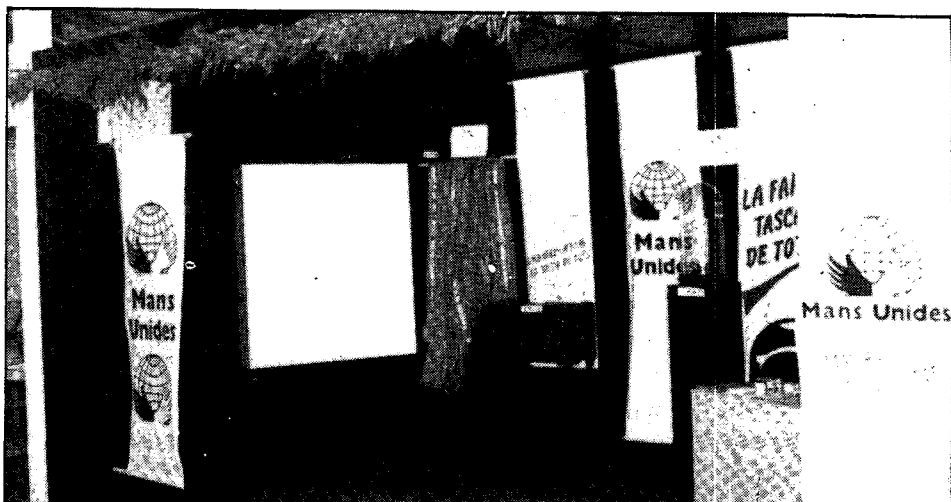
El treball de cada dia

Les organitzacions diocesanes de Mans Unides a Catalunya han aconseguit la seva aportació amb les activitats programades entorn al Dia del Debut Voluntari, al mes de febrer. Són moltes les persones, però, que treballen per a la campanya contra la fam cada dia de l'any.

Les persones, compromeses en aquesta tasca, han inventat noves maneres de suscitar la col·laboració: exposicions i venda d'objectes del Tercer Món, festivals de música, debats, trobades d'educadors, pregària, etc. A la Fira Expo-Ebre, de Tortosa, es munta un estand per donar a conèixer la Campanya contra la Fam.

Al bisbat de Tortosa, sota l'animació de la delegació diocesana,

«“Stand” de la Campanya contra la Fam a la Fira “Expo-Ebre” de Tortosa. Objectes selectes de l'Índia, Vídeo permanent i els equips de “Mans Unides”, de Tortosa, informant a tothom». (Foto Daufi).

els equips comarcal i parroquial cada any inventen recursos propis. Els joves han protagonitzat els “sopars de la fam”. Quatre equips han conreat plantes amb els seus testos que després han venut al mercat. Una parròquia ha popularitzat el regal d'una rosa el dia de la primera comunió, com si fos altra vegada Sant Jordi. Són moltes les persones que han brodat estovalles i llençols que, després, altres han rifat per tal de destinar-ho als objectius de la Campanya contra la Fam. Les altres delegacions dels bisbats de Catalunya realitzen activitats semblants amb l'objectiu comú remarcant a l'encíclica Populorum Progressio; el desenvolupament integral de tot l'home i de tots els homes.

JOSEP GONELL

RELACIÓ DE LA RECAPTA PER BISBATS. CAMPANYA XXVII (maig 85-abril 86)

Bisbat	Recap. total ptes.	Mitjana per hab.
BARCELONA	86.726.328	17'34
GIRONA	14.720.645	25'75
LLEIDA	8.818.820	34'85
SEU D'URGELL	3.417.100	23'85
SOLSONA	5.606.868	61'30
TARRAGONA	7.927.831	9'84
TORTOSA	8.301.865	62,10
VIC	10.091.789	32'15

Advertiment: La Seu d'Urgell ha donat 2.150.000 ptes. corresponents a la campanya anterior que, units als 3.417.100 d'aquest any, donen un total de 5.567.100.

Barcelona es queda sense tramvies

ANY 1900

8 de març.— Els cotxers i conductors de la Companyia Anònima de Tramvies de Barcelona han iniciat una vaga perquè l'empresa retiri els nous cotxes, ja que s'hi troben exposats a les inclemències del temps. Tanmateix asseguren que amb aquests models és impossible frenar a temps en una emergència; com a colofó, sol·liciten el lliurament del 5% del capital de la companyia. L'empresa afirma per la seva part que els nous models són equiparables als d'Europa i Amèrica.

Pel que fa els seus treballadors assegura que estan molt ben pagats.

Aquestes i altres notícies a “CRONICA DEL SIGLO XX” editada per Plaza & Janés.

Demani el seu exemplar a:

LA HORMIGA DE ORO

Avda. Portal de l'Àngel n.º 5. Tel.: 302 24 31
302 39 42

OFERTA de llançament 5.950 ptes.

FETS I CRITERIS

Preparem el Nadal

Per als cristians comença avui el temps d'Advent, és a dir, advent en el sentit de l'esdeveniment de la vinguda del Senyor.

Nostre Senyor va venir, ha de tornar i ve continuament. L'Església, amb la seva pedagogia ens ajuda a viure, en la nostra vida cristiana, els tres adveniments o vingudes del Senyor.

Aquest període propiament anomenat d'Advent, està fortament marcat per la preparació al Nadal, és a dir, a la vinguda del Fill de Déu a Bet-Lèhem. No podem, però, oblidar la vinguda del Senyor al cor dels creients ni la seva vinguda en el judici final.

La primera actitud espiritual que ens demana l'Advent és la vigilància. Ser conscients que esperem la vinguda del Nostre Salvador. No podem pas romandre distrets com si res no passés ni com si no esperéssim ningú. Jesús ho digué als seus deixebles i ens ho repeteix avui a nosaltres: “Estigueu a punt, amb cos cenyit i els llums encesos. Feu com els criats que esperen quan tornàrà el seu amo”.

El temps d'Advent és temps per desvetllar en nosaltres la fe i la confiança en la vinguda de Jesús.

Hem de creure fermament en les paraules de Jesús als seus deixebles: “Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món” (Mt 28,20). Hem de creure que Ell és per excel·lència “El qui ha de venir” i també, El qui ve sens cessar.

Deixem-nos acompanyar per Joan Baptista i escoltem el seu advertiment: Convertiu-vos, que el Regne del cel és a prop. Prepareu els camins del Senyor. Enmig de vosaltres hi ha Aquell a qui no coneixeu.

El Salvador ve a nosaltres amb la llum de l'Evangeli. Ve a nosaltres pels sagraments i, de ma-

nera especial, en l'Eucaristia.

Ell també, ve en els esdeveniments de la nostra vida, en els moments d'alegria i en els moments de tristesa. Tot ha d'ajudar-nos a apropar-nos a Ell, a descobrir el seu amor.

El Senyor ve a nosaltres per mitjà dels exemples d'altres persones. Quan els ajudem i quan ens ajuden. La cosa més important és desitjar descobrir sempre la presència del Senyor, les seves “vingudes” imprevisibles i inesperades.

Hem de demanar aquesta gràcia en la pregària. Si en nosaltres no hi ha actitud de fe, si en la nostra vida estem sempre “distrets” i absorbits per tantes preocupacions, per tantes veus i tants sorolls, llavors el nostre cor està com atordit i insensible a les gràcies del Senyor.

La pregària més adient per aquest mes d'Advent és aquesta: “Senyor, feu-nos veure el vostre amor”.

Les gràcies del Senyor ens envolten per tot arreu, si no els posem obstacles amb la indiferència o amb la pols de la rutina, de la comoditat i dels nostres egoïsmes.

En la Verge Maria hi veiem el model de l'Església en espera del Salvador. Repetim amb la Verge Mare un sí continuat i generós: Sí Veniu, Senyor Jesús!

Que en aquests dies, fins al Nadal, creixi en nosaltres, pel desig i per la pregària, l'esperança serena de la vinguda del Senyor. En tenim necessitat per lluitar contra el materialisme pràctic, la manipulació comercial i la confusió de l'anomenat “progrés”.

+ RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat.

GIRONA

El Dr. Camprodon passa revista a la marxa financera de la diòcesi

"Cal deixar per a temps millors les despeses d'ornamentació de les esglésies"

GIRONA.— El bisbat de Girona ha publicat un fulletó amb l'estat de comptes de tota la diòcesi amb motiu de la Diada de Germanor, fulletó que ha estat repartit als fidels que assistiren a les misses del diumenge, dia 16 de novembre. En aquest fulletó s'indica que les aportacions de la comunitat eclesial gironina durant l'any 1985 sumaren en total uns trenta milions de pessetes, procedents de la col·lecta de la Diada, de les quotes de les parròquies, donatius, retorns de dotacions i complements anticipats a clergues, etc.

En canvi, el mateix fulletó diu que les despeses de personal pujaren a més de 122 milions de pessetes, per la qual cosa l'esmentada aportació suposa només una quarta part d'aquestes despeses. La resta de capital necessari per a pagar els capellans es va treure de les aportacions que fa l'Estat a través de la Conferència Episcopal Espanyola.

Les col·lectes de la Diada de Germanor dels tres últims anys han donat les quantitats següents:

1983: 6.857.000 ptes.
1984: 8.579.000 ptes.
1985: 12.839.000 ptes.

A aquestes quantitats cal afegir-hi cada any les que donen les parròquies d'acord amb una quota

assenyalada pel Bisbat, els donatius voluntaris, etc. El pressupost global de la Diòcesi el passat exercici fou de 201.514.192 pessetes, tant en el capítol d'ingressos com en el de despeses. El capítol d'ingressos més important fou el de les aportacions estatals amb un total de 176 milions, seguit del de les rendes del patrimoni immobiliari amb 16 milions i el capítol més elevat de despeses és el del personal que puja als 122 milions ja esmentats i el d'obres a temples i cases rectorals que puja a 15 milions, etc.

Paraules del Bisbe

Per la seva part el bisbe Jaume Camprodon, recordava als fidels que "el bisbat té necessitats bàsiques, el capítol més important de les quals és l'atenció al personal dedicat plenament al servei de la diòcesi en tota la seva geografia: els capellans". I afegia: "Després vénen la cúria, les delegacions pastorals, els moviments de joves, els desplaçaments, la conservació dels edificis, etc."

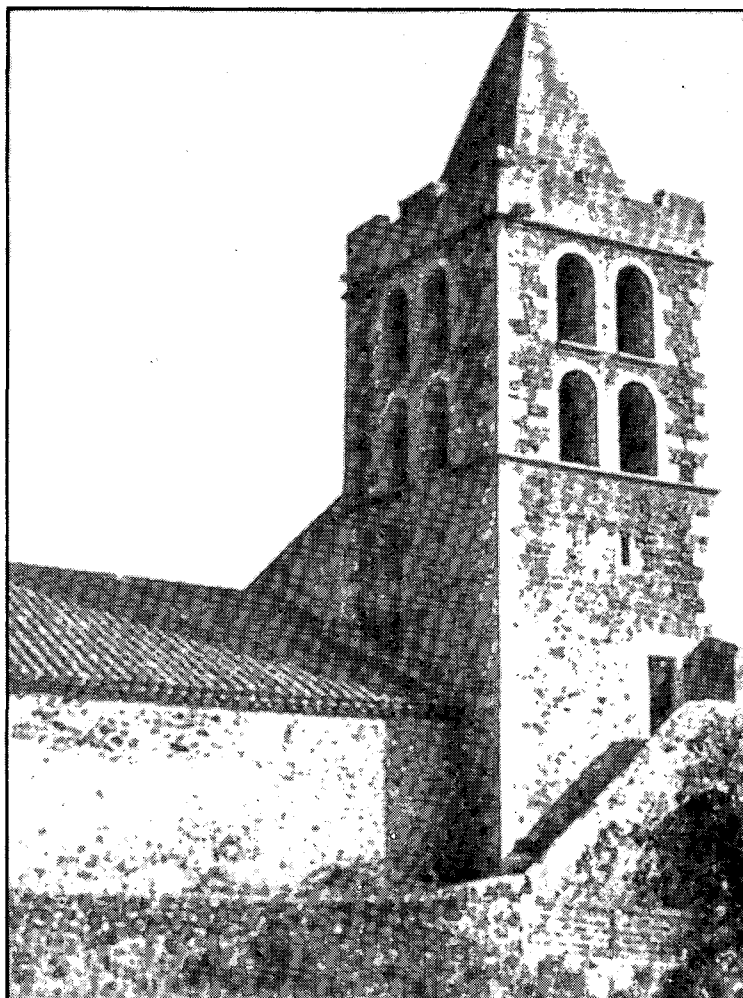
Monsenyor Camprodon afirmava que "un factor que contribueix a assumir aquestes responsabilitats són les Junes d'Economia que han de tenir totes les parròquies, per migrat que sigui el seu moviment econòmic". I deia que

"és d'agrair la labor dels laics que en formen part i jo els demano que vagin ajudant a crear aquesta consciència".

En aquest sentit el Bisbe de Girona escrivia: "Deixeu que els mossens compleixin la seva missió d'anunciar l'Evangeli, de la pregària i de l'acolliment —com ja llegim en les primeres comunitats— i vosaltres treballeu en aquest camp de la comunicació de béns a fi que l'Evangeli tingui mitjans de propagació". I afegia, també: "Cada dia sou més els qui aneu comprenent que quan la societat té tantes necessitats per atendre —centres d'ancians desemparats, d'acolliment de disminuïts, de recuperació de drogaaddictes, etc.— quan en el món es compten per milions les persones que avui no poden sopar, cal deixar per a temps millors les despeses d'ornamentació de les esglésies".

I acabava: "Quin judici faran de nosaltres les generacions futures si regirant els arxius descobriren que en l'època actual s'optà per l'austeritat de les parets per incrementar la comunió de béns entre les comunitats, l'ajuda a obres d'assistència social i l'atenció als països necessitats? Morts i tot continuarem predicant l'Evangeli".

M. CABALLÉ

IMPROMPTU

El fiscal

ORIOL CAMPS

En les causes dels sants hi ha aquell element que té l'ofici de buscar motius a fi que el personatge que es pretén canonitzar no pugui ser canonitzat. Dit altrament, té la missió de posar troncs a les rodes. D'aquesta mena de buscaraons en diuen l'"advocat del diable" i, en qüestions judicials se'n diu fiscal.

A mi em diverteix molt aquell fiscal de la televisió que sempre queda malament. És clar que, a més d'examinar el cas que li toca, mira per tots els mitjans al seu abast, que el defensor no suri. Però, ¡ves per on!, sempre està de pega, potser perquè no es gaire imparcial, i l'èxit sempre és pel defensor.

És clar que allò és una ficció ben muntada de cara l'espectador. Però la realitat a vegades s'hi acosta. Sinó, pregunteu-ho a aquells fiscals que s'han passat dos anys i mig, tirant curt, remonent-ho tot, no deixant res per verd, passant pel sedàs fins i tot l'aire que es respirava deu anys enrera, a la recerca de culpabilitats. I tot per a res. Per haver de retirar-se amb la cua entre cames, com un ca bastonejat després d'una estúpida bordada.

XESC SOLIU

"EL SENY D'UN POBLE"

Demaneu-lo a la vostra llibreria.

GLOSSES DOMINICALS

L'experiència del sagrat

Un intel·lectual del nostre país —metge i humanista, absolutament ateu en la seva joventut i avui profundament creient— va manifestar no fa gaire la seva preocupació pels joves. Va dir que és necessari atraure'ls sense forçar-los a la religió, amb el fi d'omplir el buit del cor que sent l'home. El camí per a retornar a la joventut les creences és aquest, segons aquell autor: "ensenyar-los, abans de tot, a viure l'experiència del sagrat". Sense això, diu, "l'home no es pot considerar home": li manca una dimensió a la vida.

Hi estic d'acord. Més d'una vegada he afirmat que donem a la gent d'avui una visió massa "intel·lectualitzada" de la fe cristiana; una visió que no commou i, si de cas, en sedueix molt pocs. I encara menys als joves! Quan la religió és presentada com una ideologia, una moral o una sociologia, interessa poques persones. Perquè és possible trobar ideologies més seductores, ètiques més còmodes o sociologies més exactes, que arrosseguen amb més èxit. Cal "l'experiència del sagrat", el trobament personal amb Jesucrist, aquest Algú transcendent que s'apropa a l'home, en sedueix el cor i li fa conèixer el profund misteri de l'anor del Pare.

Hi ha mitjans per a dur a terme aquesta experiència del sagrat: exercicis espirituals, trobades juvenils, curssets de cristiandat, recessos, etc. En qualsevol d'aquests el jove realitza una vivència meravellosa i íntima que el fa ben disposat a escoltar i ben sensible a la crida de Déu.

Cal apropar-se a aquestes experiències que s'han tingut, posem per cas, en uns exercicis espirituals, per a captar allò que signifiquen de trobament amorós amb Déu: Una noia normal —de professió ATS, em sembla— parla així: "la vivència experimentada no és per a arxivar-la en el record, ni per a amagar-la és una cosa que comunica vida, pau interior i es transmet per l'alegria d'existir amb

serenitat de cor".

Aquest trobament amb Déu —amb el sagrat— deixa uns senyals profunds, és inesborrable; de manera que, en el futur, segons diu la nostra confidència, "s'experimenta un canvi, no pots actuar igual, no ets la mateixa, s'imposa un canvi per a seguir Crist".

El pas d'"allò que és purament intel·lectual" a allò que és "conegut i estimat" és evident: "abans sabies que Déu existia, t'hi podies refugiar; ara el coneixes, l'has experimentat, ha mogut el teu cor amb un aire suau i fi. Ell és dolç, no fa soroll; és silenciós però parla; és suau però és ferm. El trobament deixa la convicció que no pots viure sense Crist". Gràcies a aquest trobament, Déu deixa de ser vist com una realitat llunyana i es converteix en una cosa "més íntima que la pròpia intimitat", segons paraules de sant Agustí.

Aquest trobament no és una suggestió psicològica-religiosa, imposada des de fora o nascuda d'un psiquisme alterat. En una perspectiva cristiana, és entrar en l'esfera de l'amor de Déu, en el clima d'una fe dinàmica.

Després d'aquest trobament, Crist s'ha convertit en el punt nuclear de qualsevol referència vital. La nostra confidència afirma: "la meua experiència ha estat viure en unitat interior, enfocar-ho tot envers Crist". En Ell se centra l'existència i "per la força de Crist empenys el camí de la teva vida, agafes el timó de la teva barca, ben segura que, amb Crist i per Crist, totes les tempestes es poden superar i t'uneixen més a Crist sofrent". Llavors la vida es transforma en això: "estimar a tota vela".

Tenia raó qui va escriure que, abans de tot, cal ensenyar als joves a viure l'experiència del sagrat, que és Crist i és Déu.

NARCÍS JUBANY
El Cardenal-Arquebisbe

VIC

Noves beques per a sacerdots de Rwanda

VIC.— Les vocacions són força nombroses en alguns bisbats de Rwanda. Fa poc, monsenyor Andreu Perraudin, arquebisbe-bisbe d'aquella diòcesi, escrivia una carta per a remercier tres beques que li havien estat enviades i deia alhora que tenia 34 seminaristes al Seminari Major (el bisbat de Vic només en té 10!).

Per això són tant d'agrair les beques per a ajudar aquests seminaristes com les dues que últimament s'han rebut, dotades, cada una d'elles, amb 300.000 ptes., quantitat que és necessària per a cobrir les despeses de manutenció i estudis d'un seminarista del clergat indígena al Seminari Major. Les noves beques es denominen: "BECA SANTA TERESA DE JESÚS - Igualada" i "BECA XXV ANYS DE LA MISSIÓ DIOCESANA DEL BISBAT DE VIC A RWANDA - Manresa (Crist Rei)".

II Jornades de formació per acollidors

El Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar ha organitzat les II JORNADES DE FORMACIÓ D'ACOLLIDORS, la tasca dels quals és la d'ajudar les parelles que es volen casar a reflexionar sobre el sagrament del matrimoni, a aprofundir llurs disposicions i a fer-los conscients dels valors positius de la seva vida d'amor. Aquestes JORNADES, es faran a les Escoles Pies de Moià, de les 10 del matí a les 6 de la tarda. Els dies i els temes previstos són els següents: 18 de gener de 1987, "El compromís mutu en la parella"; 15 de març, "El creixement de la parella en l'Església". En cadascuna d'aquestes Jornades hi haurà la celebració de l'Eucaristia. Per a més informació i inscripcions, truqueu al telèfon 874 19 17, de 3/4 d'1 a 3/4 de 3 de la tarda o a partir de les 8 del vespre.

Celebrada a Vespella la II Trobada del MUEC

Incidir en el món estudiantil des d'una òptica cristiana

GURB.— El passat 15 i 16 de novembre va celebrar-se a Vespella —al municipi de Gurb— la trobada diocesana del MUEC de la diòcesi de Vic. Hi van participar membres dels grups de Vic, Manresa, Igualada i Capellades. Durant el curs, el MUEC fa tres trobades diocesanes. Una a principi de curs, una a mig curs i una altra a final de curs. Aquesta era la de principi de curs.

La trobada va començar el dissabte al vespre amb una presentació dels participants a la trobada. Va seguir amb un sopar i gresca. El diumenge fou el dia dedicat al treball dels diversos continguts, centrats especialment en els objectius a treballar durant el curs, posant especial èmfasi en la difusió del moviment al bisbat de Vic. El MUEC existeix al bisbat de Vic des de fa quatre anys. La trobada de Vespella entrava dins la línia de potenciació del moviment a la comarca d'Osona. Actualment, el grup de Vic consta de 13 membres que es reuneixen quinzenalment per tractar dels temes relacionats amb el món estudiantil i tractar-los des d'una òptica cristiana.

Lluçanès: XIV Trobada de Matrimonis

Les parròquies del Lluçanès han institu-

cionalitzat una diada anyal dedicada als matrimonis de la comarca que celebren les Noces d'Argent.

Enguany va tenir lloc la XIV Trobada el propassat diumenge 9 del corrent.

Vint-i-sis parelles d'Olost, Prats de Lluçanès, Oristà, Sant Bartomeu i la Torre entre altres, varen assistir a la Concelebració Eucarística que presidí el senyor bisbe emèrit monsenyor Ramon Masnou i que tingué lloc al santuari de la Mare de Déu de la Gleva.

Acte que fou solemnitat pels cants de la Coral del Lluçanès, amb un repertori adient. Prèviament, un matrimoni de Centelles havia adreçat als reunits una interessant conferència.

A primera hora de la tarda i en un típic restaurant de Vic, va tenir lloc l'àpat de germanor, amb assistència del senyor bisbe Josep M.ª Guix, —recentment de retorn de Roma— dels senyors rectors, conferenciant, i alguns familiars i amics a més de tots els matrimonis homenatjats.

Un perllongat sobretaula féu patent el goig de la trobada, a través de les paraules que el senyor Bisbe, alguns mossens i els conferenciant varen dirigir als assistents, que, n'estem segurs, tots guardaran un bon record de la diada. Gràcies a Déu.

Es tracta de potenciar al màxim el MUEC al bisbat de Vic.

XV Congrés de les Hospitalitats de Lourdes

VIC.— Organitzat per les Hospitalitats de la Mare de Déu de Lourdes dels bisbats de Vic i Solsona, es va celebrar del 20 al 23 de novembre, el XV Congrés de les Hospitalitats de l'Estat espanyol, que en total son vint-i-quatre.

Aquest Congrés, que se celebrà a Montserrat, hi assistiren unes tres-centes persones, alguns bisbes, el P. Abat, el president i consiliari de l'"Hospitalité de N.D. de Lourdes" i d'altres representants.

Foren unes jornades, —segons ens han fet saber els organitzadors— d'intens treball per tal d'aprofundir la identitat, tant de les Hospitalitats com dels hospitalaris, la seva inserció a la vida de l'Església, la problemàtica del malalt, i el paper del jovent dintre de les Hospitalitats.

Campanya popular per salvar l'església de Santa Maria

IGUALADA.— Amb aquest eslogan, s'ha endegat una àmplia i popular campanya per a salvar la històrica Basílica de Santa Maria d'Igualada dels desperfectes ocasionats pel pas del temps. Segons els serveis tècnics, s'han detectat aspectes irregulars en la coberta de la nau principal, deformada amb cotes superiors a les màximes admeses, que produeixen humitats. També les capelles laterals necessiten un repàs general i substituir elements malmesos. Els murs exteriors i les gàrgoles han sofert el desgast dels anys i requereixen una restauració de la pedra. L'intent, doncs, de reparació i restauració és molt ambiciós, el pressupost puja globalment a una cinquantena de milions, i el finançament es recolza en aportacions oficials i particulars. A tal efecte, es porta a cap una campanya de sensibilització de l'opinió pública igualadina a favor de Santa Maria que, des d'un principi, ha estat secundada per moltes entitats de la ciutat.

Una de quintos

L'Antic Testament conta com l'esposa de Moisès, Sèfora tallà el prepuci del seu fill; com David oferí 200 prepucis com a present de boda i com Abraham circumcidà el seu fill Isaac amb un ganivet de sílex.

Els quintos n'han fet una de prepucis. En una de les nostres parròquies rurals per invitar al ball de comiat dels xicotets que marxaven a la mili, es coincidir, innocentment en una al·lusió bíblica: un Samsó amb el prepuci presoner dins d'una argolla i una Dalila tibant la cadena; Samsó convertit en un ós de fira, com l'ós pelut que les gitanes d'abans portaven pels pobles. Gargots d'infant en parets de "toilettes"? Segons com es mira pot semblar macabre, i segons com pot semblar una innocentada per al·lucinar les velletes de missa; però en tot cas, és una quintada de poble rural, on es mostra l'evolució dels nostres costums. Evolució o regressió. Un retorn a la satisfacció de les necessitats primàries en uns pobles emancipats de les cotilles clericals. Està clar que al mossèn que havia bregat per evangelit-

zar aquestes noies i aquestes noies una quintada així pot provocar un rosari de lamentacions jeremiàques. Està clar que això no s'havia vist mai fora dels WC de la Renfe.

Però l'evangelització rural cal fer-la en categories rurals dintre de les quals, el pagès hi viu i s'hi mou i s'hi obsessiona. Un dels valors més autèntics de la predicació rural patristica era parlar a través de les eines de treball, dels animals domèstics, dels ocells i dels camps i dels membres del cos humà; tot això es convertia en un canal de teologia popular. L'evangelització rural a través del rural.

Algú podria dir que això és somiar truites. Tota la vida del sacerdot rural lligat al terròs per a parlar del cel, pot semblar un somni irreal, tot sacerdot té un cap ple d'ocells; també tota actitud evangèlica davant un món groller, un cercle de burles macabres pressuposa una participació joiosa i esperançada en el sacrifici de Crist. Ell clavat a la creu, nosaltres al terròs. El nostre lliurament absolut a l'evangelització pressuposa el saber acollir els nous signes

dels temps entremig de sofriments i esperances. I precisament en un programa de Quintos, on home i dona ballen encadenats, un Samsó pelut de dalt a baix com ós de fira i una Dalila reduïda amb poc enginy a genitalitat, esclavitzant i esclavitzada, són la imatge més eloqüent i també més innocent d'un Samsó que es revelarà contra aquesta mateixa esclavitud filisteia, i aquesta Dalila pagana, triomfant com una Venus hel·lènica, amb la nova regeneració arribarà a ser la figura de la Magdalena buscant els peus nus de Crist en la pasqua del temps.

Nous temps, noves actituds. El retorn al paganism és sempre una possible temptació tant en els pobles més insignificants de Catalunya com en el misteri del nostre cor. Però fins i tot en aquest retorn al paganism hi hem de descobrir el retorn amagat de la Gràcia.

JOAN MARQUILLES i LLORENS
Centre de pastoral rural

BARCELONA

Cedí terreny per a un centre d'instrucció

Begues aixecà un monument al patrici Manel Pla i Amell

BEGUES.— "Avui, la Congregació dels Fills de la Sagrada Família i el poble de Begues, nombrosos ex-alumnes i la comunitat educativa de l'actual Col·legi de Sant Lluís del Pla i Amell-Bosch, ens trobem aquí reunits per retre un sincer testimoni de la nostra profunda gratitud". Amb aquestes paraules de salutació del pare Manuel Sangrador, director del col·legi, se celebrà el matí del diumenge 26 d'octubre l'acte de la benedicció i inauguració del Monument dedicat a D. Manel Pla i Amell, obra de l'escultor Ramon Ferran, de Reus.

La inauguració del bust de bronze fou precedida per una missa concelebrada i presidida pel pare José María Blanquet, Superior General dels Fills de la Sagrada Família. Tot seguit, una exhibició dels "Fal-

cons i Castellars" de Vilafranca del Penedès i una audició de sardanes a càrrec de la Cobla del Col·legi Santa Maria de Blanes, contribuï a crear un gran ambient festiu entre les nombroses famílies presents. Els actes de l'homenatge es clogueren amb un aperitiu ofert a tots els assistents.

Don Manel Pla i Amell havia cedit, a finals del 1924, els terrenys de dues finques als Fills de la Sagrada Família, amb el fi d'establir un centre d'educació i d'instrucció a Begues. Avui, després de seixanta anys de presència i dedicació continuada per part dels religiosos de la Congregació en la tasca educativa, s'ha inscrit el nom del donant en lletres de bronze en el monument erigit a la seva memòria i en agraïment al seu gest benefactor.

Montse Artiga, alumna del

centre educatiu, pronuncia unes paraules d'agraït record en nom de tots els alumnes i ex-alumnes de l'escola. Miquel Altarriba, actual President de l'APA, parlà com a portaveu de totes les famílies, ressaltant la importància de la tasca educativa del Centre i la figura de D. Manel Pla i Amell com a inspirador i "Pare de la nostra escola".

Amb els actes del matí, la Congregació religiosa i el poble de Begues, els nombrosos ex-alumnes i la comunitat educativa actual, ratifiquen el seu compromís de treballar a favor de les famílies mitjançant l'educació i la instrucció dels nens i dels joves, servint fidelment l'ideal del seu pare fundador, el beat Josep Manyànet.

JOSE MARIA TAULATS

Un emotiu moment de l'acte.

Els religiosos joves de Catalunya s'aplegaren a Alella

ALELLA.— Gairebé fa ja un mes que els religiosos i religioses joves de Catalunya vam trobar-nos per primera vegada. La trobada va tenir lloc a la casa dels Escolapis d'Alella amb uns cinquanta participants de diferents Congregacions, que estem vivint, treballant o estudiant a Catalunya, afirma la Comissió organitzadora.

La iniciativa sorgí a partir d'una convocatòria de l'U.R.C. (Unió de Religiosos de Cata-

lunya) on vàrem valorar la importància i necessitat de trobar-nos les persones que hem fet l'opció de seguir Crist en el marc de la vida religiosa.

Una petita comissió ens comprometem a confeccionar un programa per a un cap de setmana on a més a més d'un parell de xerrades —dutes a terme per Enric Puig i Antoni Serramona— sobre la situació actual dels joves, hi haguessin també espais de convivència, treball de grups i

estones llargues de pregària.

Més endavant, assenyalen: era la primera trobada a aquest nivell i, francament, n'estem molt contents! Allí vàrem comprovar que es valora poder disposar d'aquests tipus d'activitats, no tant per aprendre-hi coses sinó molt més per poder contrastar experiències que solen ésser comunes a les persones que en llocs diferents, vivim situacions molt semblants.

La riquesa del grup i l'em-

penta per seguir il·lusionats són estímuls que ens anem fent nostres.

Finalment remarquen: vam aprofitar també la trobada per acabar de polir la contínuïtat del grup, tant pel que fa referència a la seva periodicitat com per la seva dinàmica, continguts... I és per això que ja podem anar-vos anticipant que tenim previst pels dies 28 de febrer-1 de març la II Trobada. El lloc i el tema de fons ja us el comunicarem més enda-

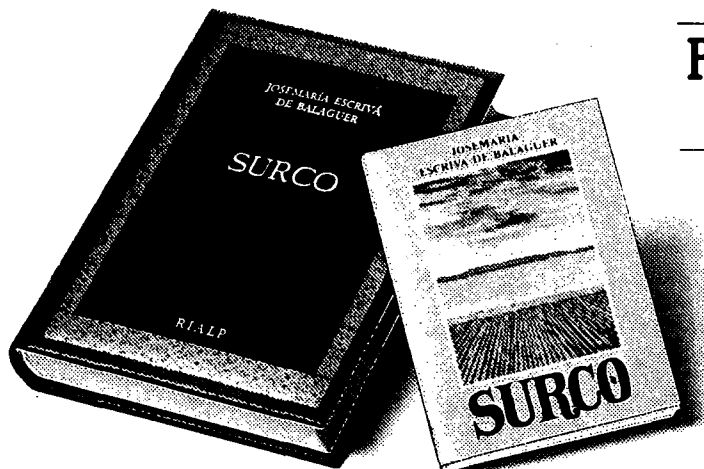
vant. No cal dir-vos que hi esteu convidats tots els religiosos i religioses joves. Us hi esperem! Ara més que mai ens cal treballar no pas solitàriament sinó amb solidaritat. I no només això, sinó que tenim la certesa que el Regne de Déu només serà possible si el construïm plegats, si som pel món veritables signes de fraternitat. I... que Déu hi faci més que nosaltres!

Mitjançant l'U.R.C. (C/. Rosselló 223, tel. 218 42 95) ens podrem anar informant.

¡ OBRA INEDITA !

SURCO

MONSEÑOR JOSEMARÍA ESCRIVÁ DE BALAGUER

Fundador del OPUS DEI
Autor de "CAMINO"

EDICIONES
RIALP

Pedidos a su librero habitual o a Ediciones RIALP. Preciados, 35
28013 MADRID - Tels. 248 67 21 - 248 57 62 - 248 57 70

BARCELONA

50 anys del testimoniatge martirial del Dr. Irurita

Zelós missioner

Nascut en el si d'una família navarresa, de Larrainzar el dia 19 d'agost de 1876 i fets els estudis de magisteri i de sacerdot al Seminari de Pamplona i a la Universitat Pontifícia de València, s'ordenà sacerdot l'any 1899. Obtinguts els doctorats de filosofia i de teologia i després de dotze anys d'exercir el professorat de llengua grega i teologia fonamental en l'esmentada facultat pontifícia de València, obtingué per oposició un canonicat a la seu de dita ciutat llevantina l'any 1916. A partir d'aquell moment i sentint en el seu interior la crida a la predicació del poble, deixà la càtedra i es dedicà per complert a la predicació del poble, deixà la càtedra i es dedicà per complert a la predicació missionera i a la direcció de les ànimes. La Catedral de València i els seus barris populars, així com els pobles Xeca, Soto de Xeca, Macastre, Algemesí, Beniganim i molts d'altres són vius testimonis del seu zel i encara avui hi ha avis venerables que recorden el seu pas.

Dinàmic bisbe de Lleida

Tot just complerts els 51 anys fou nomenat bisbe de la Terra Ferma, prenent-ne possessió el dia 8

material. Els escassos estalvis que tenia en sortir de Lleida, els donà al Seminari com a signe del seu amor vers aquest centre i desitjós de sortir pobre del bisbat de la mateixa manera que hi havia entrat.

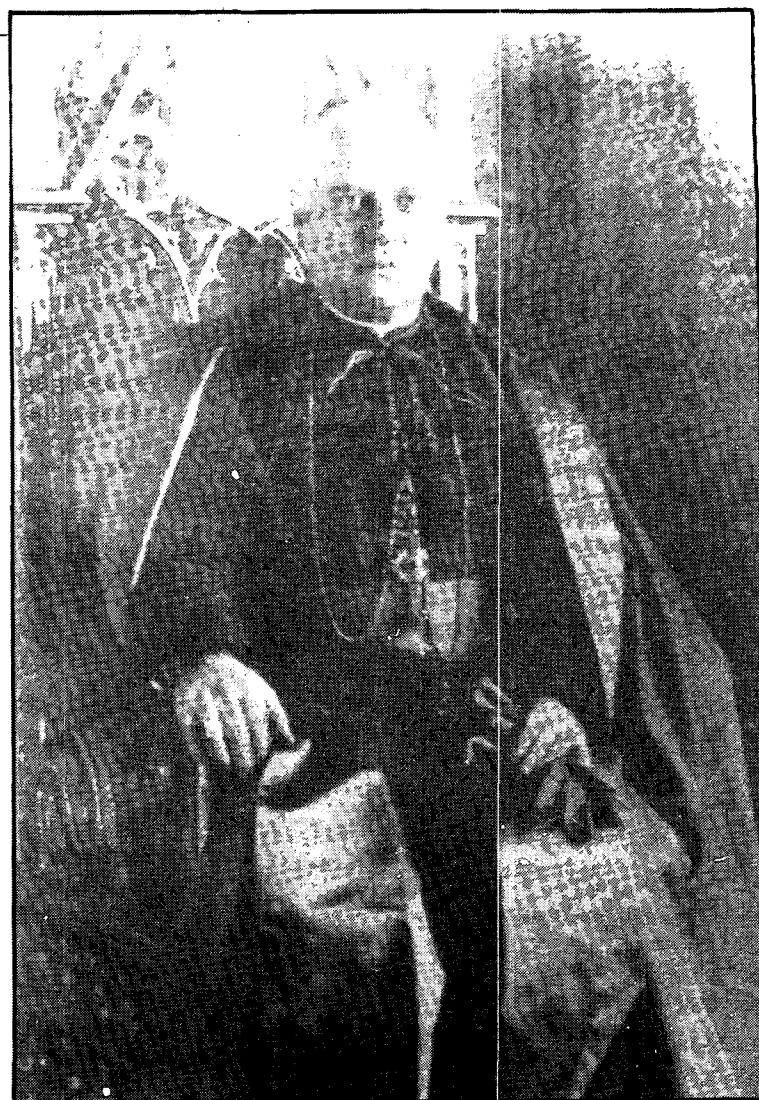
Apostòlic bisbe de Barcelona

Preconitzat bisbe de l'esmentada seu el dia 13 de març del 1930, en prengué possessió el 16 de maig següent, encara que continuant amb les responsabilitats de la cura pastoral del bisbat de Lleida, com a Administrador Apostòlic, durant tres anys. Durant els sis anys del seu pasturatge a l'Església barcelonina desfegà el seu zel organitzant missions a totes les parròquies i tandes d'exercicis, creant 29 noves parròquies a la Ciutat Comtal i cinc fora de la ciutat, proveint moltes d'elles amb extensos terrenys per tal de crear-hi complexos parroquials, tals com a Crist Redemptor, a Corpus Christi, a la Preciosa Sang, a l'Esperit Sant, a Maria Mitjancera, a la Medalla Miraculosa, a Sta. Teresa del Nen Jesús i d'altres. Així mateix promogué l'Acció Catòlica Diocesana, instituí l'Obra d'Exercicis Parroquials, incrementà la Catequesi parroquial, promocio-

caristia a la Catedral. Amb el fi de fer participar els seus anhels pastorals als sacerdots i fidels del bisbat, organitzava mensualment recessos per als sacerdots a l'Església de Sant Felip Neri i en els quals ell sempre prenia part i esgrigué durant els sis anys del seu pontificat 45 extenses Cartes Pastorals.

Veritable home de Déu

Malgrat que les causes polítiques de l'època no li foren propícies i donat que el seu idealisme humà i apostòlic, no li deixaren veure moltes vegades la realitat socio-política del nostre poble com la veia el cardenal Vidal i Barquer, amb tot, ningú no pot negar la seva pietat sincera, fonamentada en una fe viva, una caritat ardent i una austeritat ascètica. Segons els seus biògrafs, Dr. R. Balcells, i Mn. J. Ricart, fou un home que es llevà sempre a dos quarts de cinc del matí i des de les cinc fins a dos quarts de nou que esmorzava, feia meditació, resava el breviari i celebrava la missa. A la tarda, altra volta mitja hora de meditació, tres parts del Rosari, res del breviari i lectura dels Santys Pares. Així mateix, com a mitjans de mortificació usava el cilici i practicava els dejunis i era tanta la seva caritat i pobresa individual que moltes voltes les monges Darderes del carrer de l'Hospital, que rentaven la seva roba interior, li compraven noves peces de vestir per tal de reemplaçar-les per les

El doctor Irurita als seus 54 anys.

cilici no tant compromès i es donà la casualitat que pel "carrer del Bisbe" troba al joier, Antoni Tort, entusiasta "brancadier" de Lourdes, que deixant la seva família a Monistrol de Montserrat, on passaven l'estiu, baixà a la ciutat per fer alguns serveis a l'Església. Dit senyor acompanyà el Sr. Bisbe i el seu familiar al proper carrer del Call on tenia el seu pis i el taller i on visqué amb l'esmentada família fins al dia 1 de desembre,

sacrifici de la Santa Misa". Conta la mateixa relatora, que en ésser escorcollat el Sr. Bisbe li trobaren un rosari, li prengueren de mala manera i el Dr. Irurita amb to suplicant els digué: "Por favor devolvedme el rosario, pues sin él no puedo vivir", manifestació que féu arrancar una rialla burleta a tots els detentors. Cap al capvespre del dia 3, un grup de milicians s'emportaren de la xeca de Sant Elies el Sr. Bisbe, el seu nebot, i els dos germans Tort, Antoni i Francesc i els conduïren al cementiri de Montcada on aquella nit els afusellaren. Segons manifesta el Dr. Montero en la seva "Historia de la Persecución Religiosa en España 1936-1939", acabada la Guerra Civil, un pres de la presó de Lleida comunicà al seu capellà que havia estat present en l'afusellament del Dr. Irurita i que mentre estava esperant la descàrrega amb els seus companys, digué a tots els presents a l'acte: "Os bendigo a todos los que estáis en mi presencia, así como también bendigo las balas que me ocasionarán la muerte ya que serán las llaves que me abrirán las puertas del Cielo". Paraules que expressen la sublim elevació del seu esperit i la fortalesa d'un home de Déu que amb la seva sang rubricava la seva vida apostòlica, viva de fe i plena de caritat. I juntament amb ell, moria el fidel cristià barceloní Antoni Tort i Reixachs, diocesà lliurat al servei de l'Església, deixant l'esposa viuda onze fills i els pares vells.

Que el proper dia 3 de desembre cinquantenari d'aquest valent testimoniatge martirial, acompanyem el nostre Cardenal Arquebisbe Dr. Jubany a la celebració Eucarística que tindrà lloc a la capella del Santíssim de la nostra Catedral, prop del sepulcre del Venerable Bisbe Màrtir i que amb la nostra presència manifestem l'admiració i lloança vers el qui fou el nostre Pastor abnegat.

JAUME ARMENGOL

El senyor Antoni Tort, company de martiri del doctor Irurita.

d'abril de 1927. En menys de tres anys del seu pontificat visità totes les parròquies de l'extens bisbat, fent de cada visita una veritable missió, recordada avui de molts avis. Així mateix organitzà missions generals a totes les principals ciutats i comarques, prenent-hi part en quasi totes elles i revitalitzà el seminari espiritualment i

na la vida espiritual, intel·lectual i econòmica del seminari, visitant-lo mensualment i suprimint les diverses categories econòmiques que existien entre els seminaristes i dedicà especial interès en l'assistència dels pobres, tant a nivell particular, com diocesà, visitant-los en les seves llars i celebrant-los setmanalment l'Euc-

velles i esparracades que portava. Això explica la seva gran veneració i afecte pel pare Jacint Alegre, fundador del Cottolengo de Barcelona, de qui en fou dirigit i penitent durant els set mesos que pogué comptar amb la seva direcció, abans de morir l'esmentat pare el dia 10 de desembre de 1930.

Heroic testimoniatge martirial

Consta positivament que fracassat el Moviment Militar a Barcelona i caiguda la ciutat durant els primers dies a mans de l'anarquia i la febre anticlerical, el matí del dia 21 de juliol, finalitzada la celebració de la missa pel Dr. Irurita, un nombrós grup d'incontrolats assaltaren el palau episcopal i aconsellat l'esmentat prelat pel seu nebot, "Dn. Marcos Goñi", escaparen per una porta privada del carrer del "Montjuic del bisbe", anant a parar al pis de Mn. Josep Faura que vivia enfront de la dita porta. Passades unes hores i veient el caire que prenia l'ambient, decidí cercar un altre domi-

juntament amb un germà del Sr. Tort, i amb quatre monges més, Carmelites de la Caritat, una de les quals, la germana Maria Torres, descriu aquells mesos "com uns mesos de vida claustral per l'ambient de pietat que s'hi respirava". Arribat l'expressat dia 1 de desembre, i amb motiu d'un escorcoll al taller del Sr. Tort dut a terme per un grup de 12 milicians de la Patrulla de Control n.º 11 del Poblenou, descobriren el Dr. Irurita, que es confessà sacerdot, el seu nebot, i les quatre monges. Detinguts tots ells, foren portats aquella tarda a la seu de la patrulla que era al carrer de Pere IV, 166, antic "Ateneu Colon" i des d'allí a la "Xeca" de Sant Elies del carrer del mateix nom de Sant Gervasi, actual parròquia de Santa Agnès. Per la germana Maria Torres se sap que en un dels interrogatoris que feren al Prelat al dia següent li preguntaren si durant els mesos de clandestinitat havia celebrat l'Eucaristia, pregunta que els respongué amb fermesa: "No he de jado de celebrarla ningún día y si me dejan lo haré ahora mismo, pues el mundo se sostiene por el

Exhortació pastoral del doctor Narcís Jubany, cardenal-arquebisbe de Barcelona

La maduresa humana i cristiana

Publiquem els trets més importants de l'Exhortació Pastoral del cardenal Jubany.

¿Posseïm una veritable maduresa humana?

Es la pregunta que es fa el doctor Jubany. Hi respon seguidament:

La complexitat de la nostra vida tan plural, no sols pel que fa a les persones i a les àrees per on es mouen, sinó també pel que respecta a les institucions i col·lectivitats, exclou d'entrada la possibilitat d'una resposta simplista, ja sigui de signe positiu com negatiu. I tanmateix si no som i no ens mostrem com a veritables persones madures, "adultes" en el sentit psicològic del mot, no podem seguir Jesucrist ni el podem encarnar en el misteri de l'Església. Ni podem servir de debò els nostres germans, els homes i les dones del nostre poble!

En general, la nostra societat dona senyals inquietants de manca de maduresa. També aquí hi trobem complexitat i fins contradicció. Al costat dels grans progressos tècnics i científics assolits en els nostres dies —que porten la humanitat a realitzacions insospitades en gairebé tots els terrenys de la vida humana—, es descobreixen signes d'una manca de maduresa personal i col·lectiva preocupants: que revelen un cert infantilisme que realment neguiteja. La necessitat d'aconseguir especialistes molt qualificats en matèries molt concretes, ha donat com a resultat una generació molt limitada i com parcel·lada pel que fa a l'humanisme dintre del qual l'home modern es desenvolupa.

Anem a la cacera d'experiències noves, sense haver anat a fons en res.

Tot el que no és "científic" o no és fruit del tecnicisme més sofisticat, no té cap valor ni serveix per a gran cosa. Així arribem a l'exaltació del materialisme i al menyspreu de l'espiritualitat i de tot el que hi mena o se'n deriva, quan no a la seva simple ignorància.

Aquests signes —i d'altres— apareixen arreu i en tots els àmbits de la vida humana. Les virtuts de la bondat, la paciència, la perseverança, la fidelitat, són poc valorades; fins i tot se les titlla d'alienants, o bé de forces estratègiques que frenen el progrés o fan fer marxa enrera a les persones.

També en els homes i dones de l'Església

El doctor Jubany fa una anàlisi de l'Església i reconeix que també en els que la componen a vegades manca la maduresa.

També els homes i les dones d'Església, laics, religiosos, religioses i clergues, ens deixem emparar massa sovint per la superficialitat, la volubilitat i la inconstància. No solem anar a fons en les qüestions que portem entre mans. Pensem en l'estudi, tant pel que fa a les anomenades ciències eclesiàstiques, com pel que es refereix al dels àmbits culturals de l'extens món de la cultura, o bé en la teoria i la praxi de l'acció pastoral, i fins i tot en la mateixa atenció i reflexió del que es relaciona amb la vida concreta de les persones i dels pobles; ¿som veritablement afeccionats a les menses sòlides, o bé ens acontentem amb ingredients "light", com diuen ara?

"M'ha semblat oportú fer unes senzilles reflexions pastorals, que ens ajudin a aprofundir les nostres responsabilitats de persones i de creients enmig de l'Església i del món que ens toca viure", escriu el doctor Narcís Jubany, arquebisbe de Barcelona, en una Exhortació que ha publicat recentment sobre el tema de la maduresa humana i cristiana.

"Són unes reflexions —continua dient— que em dirigeixo a mi mateix en primer lloc, i que voldria que ens portessin a tots pel camí d'un sincer examen de consciència o de revisió de vida".

Aleshores, és clar, acabem tots anèmics.

Això quan no ens entretenim —i fins arribem a greus enfrontaments— en qüestions de forma, en el plantejament i solució de les quals som extraordinàriament severos; llavors deixem el fons de la vida humana, cristiana i eclesial, sense ni sentir-ne la necessitat de trepitjar-lo i més d'un cop, ignorant-lo del tot. Solem ser nedadors de superfície, en lloc d'emplear-nos a la natació de fons. Vet aquí una demostració de la nostra poca fondària, de la nostra immaduresa.

Hem perdut moltes energies i hem cremat moltes persones, en discussions i en lluites puerils. Encara som massa donats a reparar etiquetes de progressisme, in-

tèssim fora, o la miréssim de lluny.

Fins i tot ens entossudim a donar resposta a preguntes que no ens fa ningú, no atenent —o fent-ho sense la profunditat exigible— els grans desafiaments que el nostre món ens fa.

Seguidament el Doctor Jubany exposa la necessitat d'una Església d'adults. Hi ho fa amb textos del Sínode dels bisbes de 1985 i amb fragments del Concili Vaticà II.

La maduresa humana

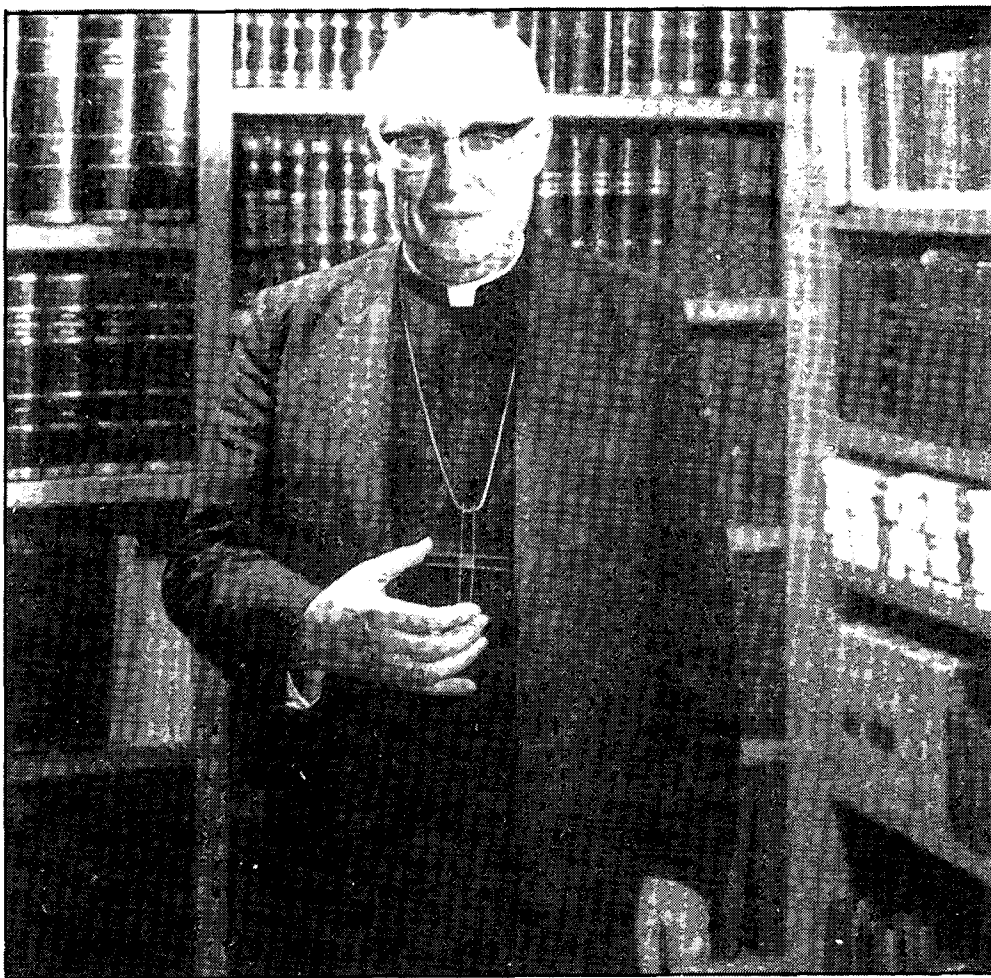
En un segon apartat s'exposa en l'Exhortació unes característiques de la maduresa humana.

La persona adulta és la que toca de peus a terra. Mira la realitat de la vida tal com és, i s'hi enfronta

cé de maduració— que no pas la instal·lació en una determinada situació. Arrenca del ser —"ser-aci"— i avança constantment cap a l'esdevenir. "Esdevén el que ets!" és la consigna estimulante de la psicoteràpia analítica.

L'obertura lliure suposa la possibilitat de dir no, de suportar conflictes, de decidir-se, d'oposar-se, i també de reconèixer les pròpies limitacions.

Seguidament el cardenal relaciona la maduresa amb el grau de responsabilitat, per acabar dient que "maduresa equival a llibertat". És madur l'home que pot realitzar la seva existència d'acord amb les seves possibilitats amb les quals pugui respondre adequadament.

La maduresa cristiana

En un segon apartat el doctor Jubany tracta de la maduresa cristiana i la especifica en "prendre la creu de cada dia", "seguir Jesucrist", "aprofundir el Concili Vaticà", i en "la participació i corresponsabilitat".

Referent a la negació pròpia, entre altres coses, diu:

Quantes famílies rompudes, quantes institucions arruïnades, quantes defeccions en la comunió de l'Església i quants i quants desballestaments socials de tota mena, no tenen la seva arrel més pregona en la manca d'aquest dinamisme ascètic de la renúncia a si mateix! De fet es tracta d'un dels símptomes més reveladors del mal de la immaduresa que ens afecta.

I aquesta maduresa de saber renunciar a un mateix, no sols és necessària als individus, sinó que també es manifesta necessària a les institucions i a les comunitats del nivell que sigui: familiar, social, eclesial.

Es precis que tots valorem amb una llum renovada la tradició eclesial de l'ascètica del renunciament a si mateix, tant en el nivell individual —superació de l'ego-centrisme— com en el col·lectiu —evitant tancaments i "ghettos" esterilitzadors—. És un dels camins més idonis d'aconseguir aquella maduresa humana i cristiana que ens faciliti situar-nos realísticament en el nostre lloc i ens faci renéixer a la solidaritat.

El seguiment de Jesucrist, veus aquí un altre signe de la maduresa cristiana.

Sempre, però potser avui més que mai, el seguiment de Jesucrist no ha estat cap abstracció ni cap invitació a escapar-se per sendes d'alienació.

Per això els sants són homes i dones de comunió, atents a les necessitats i a l'ajuda dels germans, i, per aquest camí de servei i de testimoniatge, seguidors de Jesucrist. No és estrany, doncs, que aquesta espiritualitat del seguiment de Jesús, amb tota l'exigència que suposa d'actuar incansablement en cristià, sigui alhora signe i font de veritable maduresa humana.

Referent a l'ensenyament del Concili Vaticà II, que ens podria ajudar sobre el tema de la maduresa humana i cristiana, el cardenal Jubany lamenta que encara els grans documents conciliaris resten ignorats per una gran part del nostre poble cristià.

Es necessari que tots els coneguem, sobretot els pastors de les nostres comunitats, per aplicar amb fidelitat els seus ensenyaments i les seves directrius, amb la col·laboració de tots els fidels.

Mentre alguns creuen que el Vaticà II està ja superat del tot, nosaltres ens hem d'ocupar de treure de les ombres del desconeixement o de l'oblit els grans trets que, com unes llavors fecundes, esperen ser sembrades en el terra de les vivències de les nostres comunitats. Aquesta és una actitud humil, però reveladora de la maduresa que ens ha de ser pròpia.

Finalment el Doctor Jubany en la seva Exhortació assenyala com una pedra de toc que ens digui el grau de maduresa assolit, la lectura i reflexió dels documents conciliaris que tracten més o menys de la participació i corresponsabilitat a l'Església.

I acaba el document fent memòria del doctor Pere Tarrés i Claret, sacerdot exemplar.

En la seva intensa trajectòria humana va seguir sempre l'ideal de fer el màxim de bé tot el que feia i en tot el que feia. Així va ser un bon laic cristià, un bon professional de la medicina, un bon apòstol dels joves, i, ordenat prevere, un bon sacerdot. Model, doncs, en molts camps de la vida, és un model sobretot de maduresa humana i cristiana, que d'una manera especial ens va oferir en les hores de la seva malaltia i de la seva mort: les hores de viure fins a les darreres conseqüències el misteri de la creu! Tant de bo que tots sapiguem seguir les seves petjades i donar com ell fruits madurs de vida humana i cristiana.

Antoni Font, missioner caputxí de Letícia, Colòmbia

Cal aprofitar els elements culturals de l'indí

Aquest missioner caputxí és el pare Antoni Font i Binimelis, fill de Mallorca. A Letícia, que és la única població d'importància de la missió, hi ha blancs, mestissos, estrangers, de tot. En la resta del territori, que és de 120.000 km. quadrats, la població és indígena, organitzada en tribus. Les distàncies, que són enormes, s'amiden pel riu Amaçones. Els indígenes entenen el castellà. En la missió caputxina hi ha hagut una actitud que podria dir-se'n "la política de les escoles": s'instauren internats que apleguen indis de distintes ètnies que aprenen el castellà, perquè és molt difícil que un missioner pugui entendre tantes llengües i dialectes alhora. Els caputxins catalans, però, respecten i assumeixen el fet cultural dels nadius, si bé el procés és lent i difícil.

D'aquests i d'altres temes parla el pare Antoni Font per "Catalunya Cristiana".

"Partim sempre de la seva cultura"

Això és el que diu el pare Antoni. "Donem títol de mestre als indis que són bilingües: ensenyem el propi idioma i el castellà a l'escola". El govern és democràtic i afavoreix aquesta acció i delega l'Església que es fa res-

ponsable de l'educació en els llocs de missió. Els missioners parteixen sempre de la cultura dels indis: fan la catequesi i les celebracions litúrgiques indistintament en castellà i en el seu idioma, sempre però acompanyats d'un intèrpret.

El pare Antoni parla de la idiosincràsia dels indis de l'Amaçones.

—Abans que tot cal percebre la seva visió del món, de la família, dels costums i dels seus ritus. Per exemple, és difícil de parlar de valors humans, perquè una cosa que val per ells, no val tant per a nosaltres, i inversament. Posem un cas entre mil: el fet de la borratxera. A vegades dubto que per ells sigui immoral. Tenen un refrany antic que diu: "Quan beueu, quan us embriagueu, quan us alegreu, jo em faré present..." Així com Crist es fa present en l'Eucaristia en el pa i el vi, d'alguna manera hi pot haver elements culturals que els seus avantpassats es fan presents en l'alegria, en la festa, que la palesen en l'alcohol. Un altre exemple: el baptisme. Ells, quan estan malalts, el bruixot els diu que mengin un tros de carn molt salada i així es posaran bons i podran menjar de tot. Nosaltres quan els donem a tastar la sal en el ritu del baptisme —seguint el ritual—

"Tinc 55 anys i sóc caputxí. Fa 20 anys que estic a la missió de Letícia, a Colòmbia, que està confiada als caputxins catalans. La missió, situada al sud del país, està tocant el riu Amaçones, allà on Colòmbia es banya els peus".

els diem que és perquè puguin assaborir la Paraula de Déu, que és aliment i vida de l'esperit. Aprofitem, doncs, els elements simbòlics de la seva cultura i evangelitzem —si així es pot dir— adhuc aquests elements. Fins diria que en els indis colombians hi ha uns costums acceptables i en el fons prou cristians.

Entre aquests valors, el pare Antoni assenyala l'hospitalitat, el sentit de comunitat, de la festa; el valor lúdic del treball. "La casa està sempre oberta a tothom, no hi ha racons per a ningú; el menjar es comparteix. En les festes s'obliden els ressentiments, no hi ha rics ni pobres, ni savis ni ignorants, tothom passa pel mateix sedàs".

Nou caputxins catalans a "Letícia"

El pare Antoni Font diu que la missió la componen nou caputxins catalans, però que fan un intent d'anar deixant la responsabilitat de les missions als nadius; intenten integrar el clergat diocesà, i en l'actualitat ja hi ha dos sacerdots indis. Quan a l'orde, també gaudeixen de dues primícies: un jove mestís, de mare mayote i de pare camperol, que ja es profés, i un indi pur —quiqua— que ja ha fet els vots temporals.

—El nostre projecte de fons en aquest moment és la formació cristiana autòctona, és a dir formar indis per catequistes. De fet en tenim ja 170. Aleshores ells presideixen la celebració de la Paraula, perquè hi ha llocs que el sacerdot només pot anar-hi un cop a l'any. D'aquests catequistes hi ha uns líders, per dir-ho d'alguna manera, als quals se'ls dona uns cursos d'evangelització o de formació cristiana. Ells visiten també els malalts i presideixen les exèquies. Manteenen el caliu de la fe. Un segon pas són les comunitats de base, formades per nadius als

qui impartim un curs d'unes tres setmanes sobre Cristologia, Ecclesiologia, Dret de l'indi, les lleis indígenes del país, primers auxilis, quelcom sobre la pregària, bateig d'infants en cas de necessitat o greu perill, etc. Crec que la nostra línia serà molt positiva per la formació i consolidació de la fe.

bàsics del bruixot curandero. Cal dir que el bruixot passa tota la nit al costat del malalt; el metge recepta i se'n va. Cal una articulació d'ambdós.

La dificultat dels processos

Pregunto quines són les di-

Missioners caputxins catalans a l'Amaçones, amb el Prefecte Apostòlic, monsenyor Antoni Font, a la fila superior, el primer a la dreta.

L'indi no passa fam

El pare Antoni diu que els indis de Colòmbia no passen fam. En tot cas la misèria ve quan se'n van del seu lloc i s'instal·len a la capital. L'indi té el gran rebost de la selva, que és el del riu Amaçones. Viu al dia i no s'immuta per res. Viuen de la pesca i de la caça i dels fruits que els ofereix generosament la selva. És més problemàtica la sanitat. Els indis es confien al bruixot, però els caputxins missioners intenten un treball d'integració a la medicina científica dels elements

ficultats més grans en què es troba avui la missió de l'Amaçones.

—La dificultat dels "processos", perquè avui diem que tot exigeix un procés. Està bé: fas un procés en la línia de l'encarnació, de la culturalització per anunciar el missatge evangèlic, i pel que sigui, i tardaràs anys abans no donis a conèixer Jesucrist; però et vindrà un pastor protestant i amb un mes els conquereix tots. El mateix cal dir de la invasió del narcotràfic.

—Veus una relació entre

El pare Antoni Font amb la seva mare, Francesca Binimelis, que l'acompanya durant un any a la missió, una germana i una indígena.

ents

ls traficants i la inculturalitat dels indis?

—I tant! Els traficants stán envaint la selva i no respecten els elements culturals de l'indi, que el treuen del seu ambient, el carreguen de maines i electrodomèstics, que després no sap què fer-ne se'ls espatllen. Aquí també hi ha un problema greu de processos: que els indis prenguin consciència del desenvolupament de la pròpia raça. La coca, per exemple, que ells bevien, la mastegaven abans, la purificaven i no tenien tanta gana. Ara els traficants els ensenyen a fumar-la. Allò que era un procés

ha un problema: en la missió que jo treballo hi ha un excendent de dones, de manera que la dona no és valorada prou: val com objecte de treball però no com a persona, i per altra banda en sobren moltes.

—Si en sobren, què en fan?

—Abans que tot et diré que és un problema perquè la dona no es pot casar amb un parent. Llavors passa que si en l'entorn es troben trenta noies que són parentes de tots els homes que hi ha, on les duren a casar-se? De manera que la monogàmia du els seus problemes. Ara bé, ells tenen un control de la dona i es que culturalment gaudien de les que volien. Les que no necessitaven, en néixer, les feien desaparèixer. Això encara es fa: quan un pare de família, que té dos o tres filles, preveu que l'esposa donarà a llum una nena, li diu: "Si el que neix és nena, no la vull veure". La llencen o la deixen morir de gana, però no la maten.

—En aquest cas que aconsella el missioner?

—Mira, és un aspecte de rel cultural en el qual es necessita molta comprensió i tolerància, perquè ha estat i és la seva manera de veure la qüestió, i si nosaltres els hem complicat un xic la vida per la monogàmia, tampoc ara no podem ser excessivament exigents i severes. A poc a poc hi van entrant i a poc a poc van comprenent les coses.

Recordo el que hem deia abans de les dificultats dels processos, que inclouen problemes difícils i delicats.

El pare Antoni Font és un missioner a l'antiga i a la moderna. Té salut física i robusta, la fermesa de la fe i l'alegria en el cor, que distingia als antics missioners, i està al dia de tota la problemàtica socio-cultural així com de l'evolució del món i de l'Església.

El pare Antoni encara té mare, vídua sí, però amb prou coratge: romangué un any al costat del seu fill a la missió de "Letícia" per fer companyia i ajudar el seu fill. Ara ha estat el fill que ha vingut a visitar la mare perquè està delicada de salut. Que Déu els doni a tots dos, molts anys de vida pel bé de l'Església i del món.

FRANCESC GAMISSANS

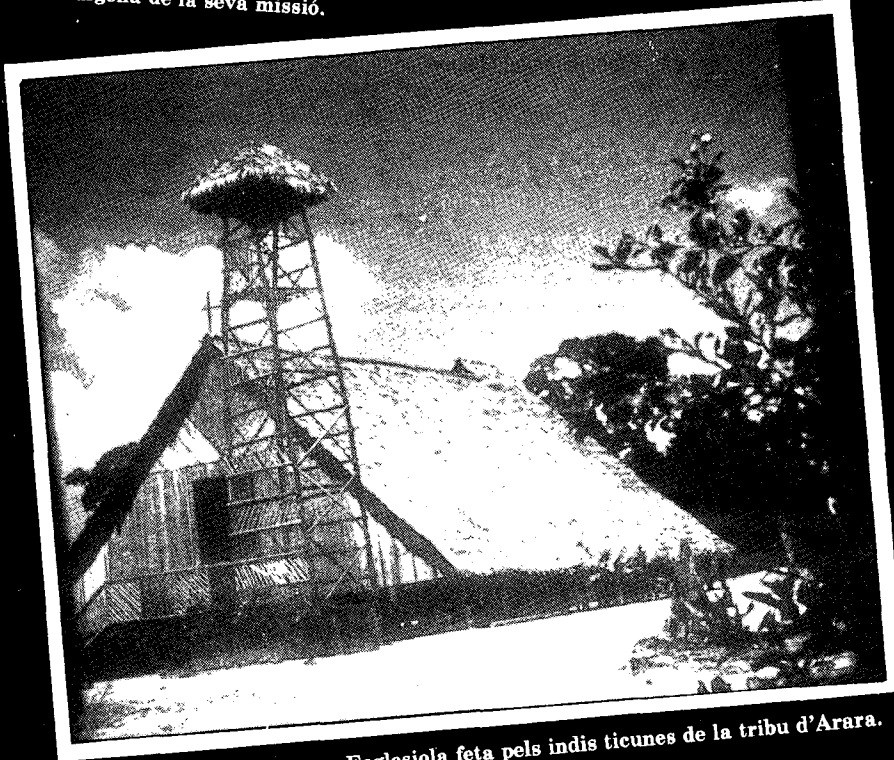
Letícia sobren dones

Parlem del matrimoni i de la família.

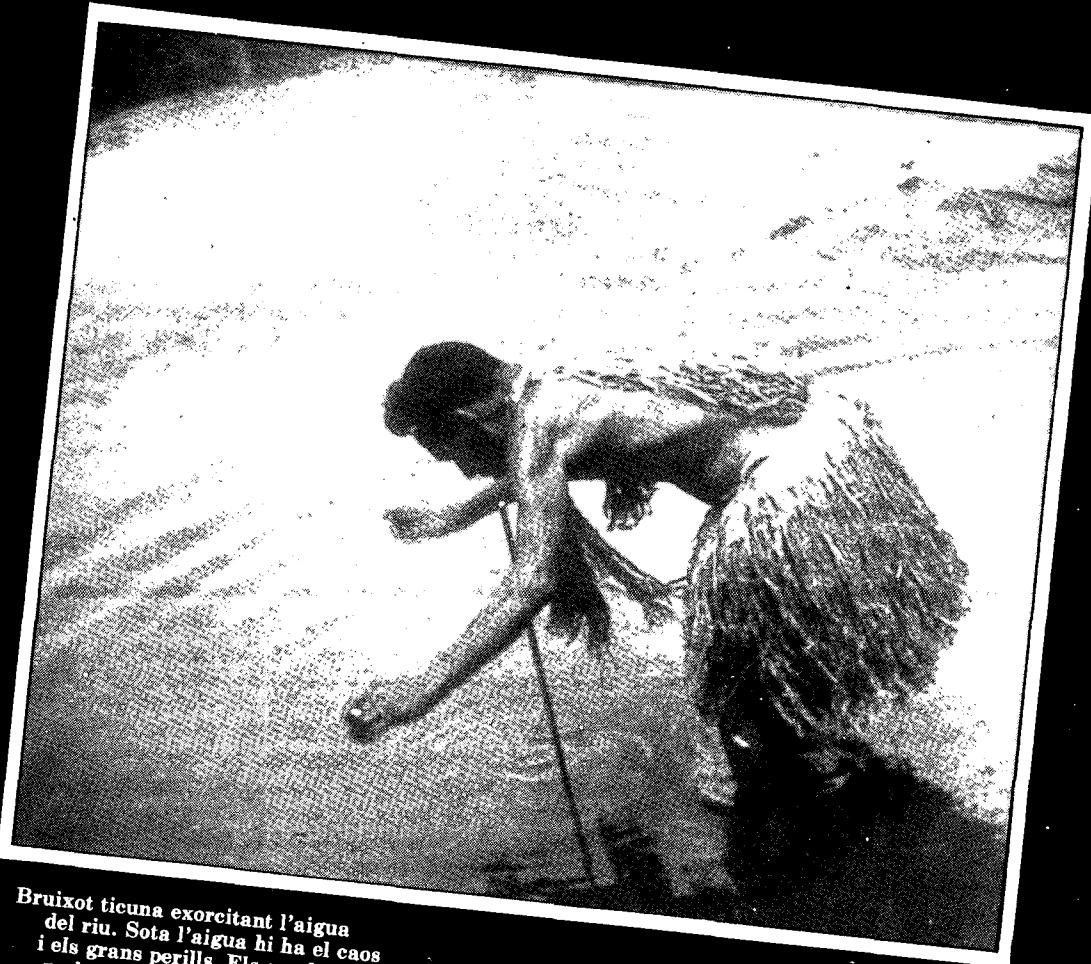
—Bé, els indis de l'Amazones són polígams en general. En la missió cristiana tenen una dona oficial. Però hi

El pare Antoni Font durant la festa patronal d'una comunitat indígena de la seva missió.

Esglesiola feta pels indis ticunes de la tribu d'Arara.

Bruixot ticuna exorcitant l'aigua del riu. Sota l'aigua hi ha el caos i els grans perills. Els que han viscut malament aniran a viure sota l'aigua on hi ha pobles de coixos, cecs, geperuts, etc.

CALENDARI

Diumenge, 30 de novembre. I d'Advent. Sant Andreu, apòstol. santa Justina i santa Maura, verges i màrtirs. El sol surt a les 6,56 i es pon a les 16,23 (hora solar).

Festa major a Borrossà, Ivars d'Urgell, Maials, Orrius, Sant Andreu de la Barça, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Andreu de Terri i Vallgorgina.

Dilluns, 1 de desembre. Sant Eloi, bisbe; sant Nahum, profeta i santa Natàlia i santa Càndida, màrtirs.

Dimarts, 2 de desembre. Santa Bibiana, verge màrtir; santa Elisa verge, i sant Cromaci, bisbe.

Dimecres, 3 de desembre. Sant Francesc Xavier, S.J. Sant Sofonies, profeta i sant Cassià, màrtir.

Dijous, 4 de desembre. Sant Joan Damascè, prevere doctor. Santa Bàrbara i santa Ada, verges.

Fira a Sant Pol

Divendres, 5 de desembre. Sant Sabas, abat; sant Dalmau, bisbe màrtir i santa Cristina, màrtir.

Dissabte, 6 de desembre. Sant Nicolau de Bari, bisbe; sant Majoric, màrtir i santa Asela, verge.

Fira a Sant Privat d'En Bas i Puigcerdà.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

30 de novembre. Diumenge, I d'Advent. Lectures: Primera, Is 2,1-5, S 121, segona Rm 13,11-14, tercera Mt 24,37-44.

1 de desembre. Dilluns de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 2,1-5, o bé: Is 4,2-6, S 121, segona Mt 8,5-11.

2 de desembre. Dimarts de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 11,1-10, S 71, segona Lc 10,21-24.

3 de desembre. Dimecres de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 25,6-10a, S 22, segona Mt 15,29-37.

4 de desembre. Dijous de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 26,1-6, S 117, segona Mt 7,21,24-27.

5 de desembre. Divendres de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 29,17-24, S 26, segona Mt 9,27-31.

6 de desembre. Dissabte de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera, Is 30,18-21,23-26, S 146, segona Mt 9,35-10,1,6-8.

D'ACÍ I D'ALLÀ

El talent literari de Sant Pau

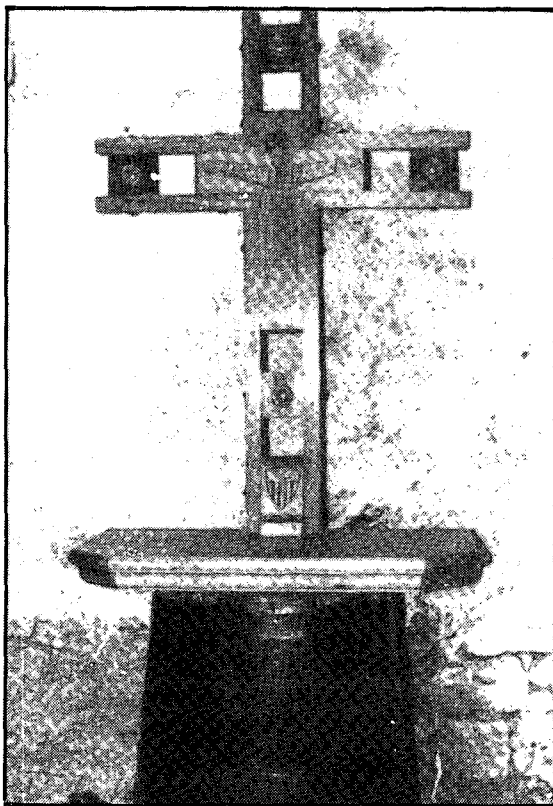
Sant Pau es dirigeix de manera imatjada i poètica als oients als quals seran llegides les seves epístoles. Aquell sacerdot que no té cura d'embellir la seva prèdica, no digui que creu la **BONA NOVA** que anuncia. L'apòstol Pau pinta la vida del cristià com una lluita, una agonia, en la qual cadascun de nosaltres es veu reflectit. Prou volem el bé, però la seducció del MAL se'ns emmena, com el ferro vers l'ímant. Ens estremim de ressons d'Eternitat, ensems que la poma prohibida, de bon paladar i bon veure, sensiblement ens tibia. En l'home el pecat bufa el caliu somort de la carn. Ens reconeixem en les imatges paulines. Diu: "Desgraciat de mi, home". Sort de les continuades empenyetes de la Gràcia en el nostre atletisme cristià. La foto robot de cadascú, respon als trets d'Adam caigut.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

A la serra de Vilosell (Les Garrigues)

Ha estat recuperada l'ermita del Crucifix

Crucifix, donació dels germans Vall-llosera.

Vista exterior de l'ermita.

La capella del Crucifix, arran del camí de Sant Miquel de la Tosca, al peu d'una cinglera, havia estat abandonada des de l'any 1936. Les goteres i els clivells l'amenaçaven d'enderrocar-se. Excursionistes i caçadors havien adornat les parets amb frases i noms.

Els germans Vall-llosera de Barcelona, molt vinculats al poble de Vilosell, sempre havien fet del Crucifix, motiu de visites i desitjaven retornar a la capella l'esplendor de fa cinquanta anys.

La creu del Crucifix, mig cremada, curulla de llegendes i amb les parets que l'envolten plenes d'exvots, figura en el llibre, "Santuàries lleidatans amb tradició mèdica", de M. Camps i Surroca i M. Camps i Clemente.

L'interès dels senyors Vall-llosera féu que un bon dia fessin donació a la comunitat de Vilosell, d'una creu amb el Redemptor fet al pirogravat. Si el destí era la capella del Crucifix, primer s'havia d'arranjat l'ermita: evitar les goteres i els clivells amenaçadors de ruïna. Gairebé es pot dir que aquests bons amics de Barcelona, amb poca ajuda d'altres, ho han dut a terme. La capella ha quedat recuperada, amb un altar artístic i adequat als nostres temps.

A la serra de Vilosell, prop de Vilosell, amb els dos barrancs, Sant Miquel i el Crucifix amb moltes canals, s'hi cultiva des de fa molts anys la vinya i l'olivera, que subministra llenya a cada llar per tot l'any. Fa cent anys que la fillolera féu que

s'abandonessin aquestes terres, essent bosc en l'actualitat.

Tot recordant això, la creu del Crucifix és de fusta d'aquesta mena.

Cal dir també que s'han recuperat uns giogs, l'autor dels quals és mossèn Bergadà, rector d'Albi. Els va compondre amb motiu d'una pelegrinació a Sant Miquel, a primers de segles. Els goigs fan referència al Crucifix i a Sant Miquel. Una font inesgotable és la meravella que exorna l'entorn de l'ermita del Crucifix.

Aquesta capella, que fa cinquanta anys que estava abandonada, avui gaudeix d'una restauració que tots hem d'agrair i alegra-nos-en.

LLUÍS NOGUÉ I PASTÓ

ADULTS EN LA FE

Tradició i escriptura

JOAN GUITERAS I VILANOVA

que les veritats revelades, escrites o no, han de ser acollides amb "reverència i afecte plens de pietat".

Un únic dipòsit

La Tradició i l'Escriptura "són un únic dipòsit sagrat de la paraula de Déu, confiat a l'Església", testimonia el nostre document conciliar. Fidel a aquest dipòsit, tot el poble sant, en comunió sincera amb els pastors, celebra i prega. I "prelats i fidels col·laboren íntimament en la conservació, en l'exercici i en la professió de la fe rebuda". De fet, és tota l'Església qui té el deure de mantenir i transmetre el Crist vivent.

Amb tot, la interpretació autèntica de la revelació correspon al magisteri. Els qui, en nom de Crist exerceixen el pasturatge, servents de la paraula de Déu, tenen la tasca d'ensenyar "només allò que els ha estat confiat pel manament diví". Així els pastors esdevenen oients atentíssims de la paraula divina, fidelíssims custodis de la Tradició i predicadors enardits de l'Evangeli. Tots els altres cristians s'han de sentir connectats amb la missió dels successors dels Apòstols.

Hom afirma, doncs, un "entrellat i una fusió" entre la Tradició, l'Escriptura i el Magisteri. Cap d'aquests elements, diguem-ho així, no pot desenganxar-se dels altres. Tratat i unit "contribueixen eficaçment a la salvació" dels homes.

Vam mostrar, a l'article anterior, què era la Tradició en majúscula. La definíem com el lliurament del Crist viu per l'Església a totes les generacions. Una transmissió que és vida, exemple de bones obres, goig immens i coherència en el capteniment. Crist acollit, plenitud i nord de la vida cristiana. Empenta missionera i ofrena d'un missatge trasbalsador. Amb capacitat d'ennobrir l'home i de redreçar-lo.

Unió i compenetració

La Tradició podria ser comparada a l'aigua d'un riu cabalós. Una part d'aquesta enorme riuada ha cristal·litzat —valgui l'expressió— en una mena d'iceberg: la Sagrada Escriptura. Tot, per tant, és Tradició. Perquè tot desemboca en Crist, lliurat pel Pare i transmès per l'Església.

Així, doncs, cal adonar-se que "la Sagrada Tradició i la Sagrada Escriptura... estan íntimament unides i compenetrades. Perquè, brollant amddues de la mateixa font, es fonen d'alguna manera i corren cap a un mateix fi". (Concili Vaticà II).

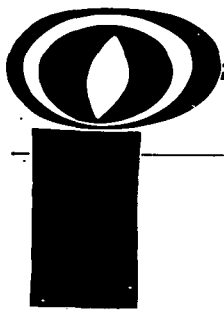
Dues definicions

En el número 9 de la Constitució dogmàtica sobre "La Divina Revelació", el concili Vaticà II defineix clara-

ment l'Escriptura i la Tradició.

"La Sagrada Escriptura és la paraula de Déu en tant que és consignada per escrit sota la inspiració de l'Esperit Sant, i la Sagrada Tradició transmet íntegrament als successors dels Apòstols la paraula de Déu confiada a ells per Crist Senyor i per l'Esperit Sant, per tal que, amb la llum de l'Esperit de la veritat, la guardin fidelment, l'exposin i la difonguin amb la seva predicació".

Aquí es vol indicar que l'Església no recolza la seva fe només —en exclusiva— en l'Escriptura. De fet, les veritats revelades van més enllà de la lletra escrita. Cal apel·lar sempre a la magnitud de la Tradició. Així, el mateix Cànon o Llista dels llibres sagrats o inspirats que, junts, formen la Bíblia, els coneixem per Tradició, afirma el concili. I insereix la paraula escrita en el medi de la Tradició, quan indica que "és en ella on anem coneixent més profundament i es fa constantment operativa la Sagrada Escriptura". S'ha d'afirmar, doncs,

“EL SENYOR REUNEIX TOTES LES NACIONS EN LA PAU ETERNA DEL REGNE DE DÉU”

Les paraules del profeta desborden d'esperança i d'entusiasme, més per l'obra que Déu farà que no pas pel que podem esperar fer nosaltres mateixos. La pau, en efecte, és Ell qui la posarà, i també la transformació dels instruments de guerra. No es tracta pas d'una utopia humana, sinó de l'esperança del Regne. L'esperança que vivim, durant l'Advent sobretot, és la d'aquesta intervenció del Senyor.

Lectura del llibre del profeta Isaïes (2:1-5)

Paraules revelades a Isaïes, fill d'Amós, sobre Judà i Jerusalem.

Als darrers temps s'alçarà ferma la muntanya del temple del Senyor al cim de les muntanyes i per damunt dels turons. Totes les nacions hi afluiran, hi aniran tots els pobles dient: “Veni, pugem a la muntanya del Senyor, al temple del Déu de Jacob, que ens ensenyi els seus camins i seguim les seves rutes, perquè de Sió, en surt l'ensenyament, de Jerusalem, l'oracle del Senyor”.

Ell posarà pau entre les nacions i apaivagarà tots els pobles, forjaran relles de les seves espases i falçs de les seves llances. Cap nació no empunyarà l'espasa contra una altra, ni s'entrenaran mai més a fer la guerra. Casa de Jacob, veniu, caminem a la llum del Senyor.

“QUINA ALEGRIA QUAN EM VAN DIR: ANEM A LA CASA DEL SENYOR”

Jerusalem és la ciutat resum i penyora d'aquests béns que espera de Déu el seu poble: ciutat de l'aliança, del tribunal de David, de trobament amb els germans i els amics, ciutat de pau. Per això és símbol de la realitat que nosaltres ja coneixem per la fe: la comunió amb el Senyor que esperem, en l'Església ara a la terra, i en el cel eternament.

Salm 121: 1-2,3-4a, (4b-5,6-7), 8-9 (R.: 1)

Quina alegria quan em van dir:

“Anem a la casa del Senyor”.

Ja han arribat els nostres peus al teu llinar, Jerusalem.

R. Quina alegria quan em van dir: “Anem a la casa del Senyor”.

Jerusalem, ciutat ben construïda, conjunt harmoniós: és allà que pugem les tribus, les tribus del Senyor. R.

A complir l'aliança d'Israel, a lloar el nom del Senyor. Allí hi ha els tribunals de justícia, els tribunals del palau de David. R.

Augureu la pau a Jerusalem: Que visquin segurs els qui t'estimen, que sigui inviolable la pau dels teus murs, la quietud dels teus merlets. R.

Per amor dels meus germans i amics, deixeu-me dir: “Que hi hagi pau dintre teu”. Per la casa del Senyor, el nostre Déu, et desitjo la felicitat. R.

“TENIM LA SALVACIÓ A PROP NOSTRE”

Aquest fragment de la carta als Romans és un dels textos més clàssics de la litúrgia d'Advent, perquè subratlla el fet de la salvació acomplerta, però encara en tensió vers la realització total en cadascun de nosaltres i en la història. L'Advent és certament una crida a l'esforç de l'esperança. En aquest any centenari de la conversió de sant Agustí, aquest text esdevé particularment significatiu. Fou, en efecte, tal com ell mateix explica, el text que va llegir quan la veu misteriosa li deia: “Agafa i lleix”.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (13:11-14)

Germans, siguem conscients dels moments que vivim. Prou de dormir; ja és hora d'aixecar-nos. Avui tenim la salvació més a prop nostre que quan vam abraçar la fe. S'acaba la nit i el dia s'acosta. Despullem-nos de les obres pròpies de la fosca, revestim-nos l'armadura del combat a plena llum. Comportem-nos dignament com a ple dia. Fora l'abús de menjar i beure, fora els plaers i les impureses, fora les renyines i les enveges. Que el vostre vestit sigui Jesucrist, el Senyor. Però de la carn, no us en preocupeu ni satisfieu els seus desigs.

L'advent del poble de Déu

Tomem a la primera pàgina dels llibres litúrgics. Comença l'any litúrgic, l'any de l'Església, l'any del Senyor.

I, tanmateix, no tornem exactament als mateixos llibres litúrgics. El missal sí, és el mateix. Però el leccionari no ho és. Hem acabat el leccionari del cicle C, el de Lluc, i ara prenem el del cicle A, el de Mateu. Si seguim el ritme de la lectura biennal de la litúrgia de les hores, per a l'ofici de lectures, ens cal prendre el cicle I, el que correspon als anys senars. Són, doncs, les lectures les que varien, i les que il·luminen diversament, des d'una unitat temàtica clara, les celebracions de l'any litúrgic. Aquest fet és una de les grans aportacions de la reforma litúrgica del Concili Vaticà II, que ha permès un enriquiment de la lectura bíblica, enriquant així el fruit espiritual dels fidels.

• ¿Quin “Advent” per al cicle A?

¿Quina és, per tant, la peculiaritat de l'Advent d'enguany, segons el leccionari A?

La resposta ve donada per la teologia de Mateu, concretada d'una forma ben clara en la primera lectura del primer diumenge: l'anunci d'Isaïes d'una gran peregrinació de tots els pobles vers la muntanya de Sió, per tal d'ésser al·licionats pel Senyor, i rebre d'Ell la pau messiànica.

¿No fa pensar, en efecte, aquesta profecia en dues escenes ben característiques de Mateu? Una és el sermó de la muntanya. Allí, en efecte, Jesús obre la boca i proclama l'ensenyament decisiu del Regne. L'altre és la conclusió de l'evangeli. També en una muntanya, Jesús ressuscitat envia els deixebles a “fer deixebles seus a tots els pobles, batejant-los i ensenyant-los...” I els assegura la seva presència amb ells, cada dia.

Comparant el text d'Isaïes amb els textos de Mateu esmentats, comprovem que ja han arribat “els darrers temps”: no hi ha altre terme vers on s'hagin d'encaminar els pobles més que Jesucrist, el Senyor, Fill de David i Fill de Déu. I no hi ha ningú més que pugui donar la pau veritable més que aquell que és precisament el Príncep de la Pau, l'Emmanuel, Déu-és-amb-nosaltres: Jesús de Natzaret.

Per dir-ho d'una manera concisa, l'Advent que ens proposa el cicle A pot dir-se molt bé “l'Advent del Poble de Déu”, i resumir-se en la última frase de la primera lectura: “Casa de Jacob —Església de Jesucrist!—, veniu, caminem a la llum del Senyor!”

• Un poble il·luminat

En efecte, l'Església és el poble “il·luminat” per la llum de Crist, que és, alhora, llum per a tots els pobles (Vegeu el començament de la Constitució dogmàtica sobre l'Església, del Vaticà II). Il·luminada ella, gratuïtament, és instrument de difusió de la llum que la il·lumina. No és endebades que els Pares de l'Església comparaven l'Església amb la lluna, que rep la llum del sol, i il·lumina —quan és plena sobretot!— la tenebra de la nit. L'Església és també l'àmbit en el qual habita l'ensenyament, la Paraula de Déu —“on floreix l'Esperit”, deia Hipòlit de Roma, referint-se precisament a la importància de no deixar les reunions de

catequesi—, i on es troba la presència del Crist “cada dia”, especialment en les celebracions litúrgiques.

I tot això l'Església ho té no pas d'ella mateixa, ni per guardar-ho amagat gelosament. “Tots els pobles hi aniran...” Perquè allò que ja ara té l'Església són béns destinats a tothom, per la voluntat salvífica universal de Déu, i per la mediació única del Mitjancer entre Déu i els homes, Jesucrist.

• Un poble que camina

Per això l'Església “camina” a la llum del Senyor. No és una comunitat estàtica, sinó dinàmica. ¿Vers on? Vers el dia que s'acosta, diria sant Pau (vegeu 2.ª lectura). Heus aquí el sentit de l'Advent del Poble de Déu. Cal portar la llum a tots els homes. “L'Església, superant tots els límits de temps i de llocs, entra en la història humana amb l'obligació d'estendre's a totes les nacions. Caminant a través de perills i de temptacions, es veu confortada per la força de la gràcia de Déu que el Senyor li ha promès per tal que no defalleixi de la fidelitat perfecta a causa de la debilitat de la carn, ans al contrari, perseveri com esposa digna del seu espós, el Senyor, i no pari de renovar-se a si mateixa sota l'impuls de l'Esperit Sant, fins que per la creu arribi a la llum que no té posta” (Constitució Lumen gentium, n.º 9, final).

• El testimoni sobre Déu

Penso que aquesta visió de l'Advent del Poble de Déu ens apropa molt al tema tan estimat del papa Joan Pau II, quan parla —des del mateix començament del seu pontificat— del nou Advent de l'any 2000, o l'Advent del tercer mil·lenni.

¿Qui ha de proposar als homes l'esperança de la presència de Déu, de la seva Paraula, de la seva Vida oferta, sinó els que ja “caminem a la llum del Senyor”? El teòleg Walter Kasper ha repetit sovint la idea fecunda següent: el gran testimoni sobre Déu és el testimoni sobre Déu. I cada dia ens resulta més evident aquesta afirmació. Mentre els homes, especialment els homes satisfets, o angoixats per la seva seguretat, de les nostres societats “de progrés” (¿quin progrés?) semblen perfectament convençuts de viure “com si Déu no existís”, i el silenci sobre Déu sembla regnar mentre reuneixen els “déus”, el Poble de Déu, l'Església del Senyor s'ha de sentir esperonada més encara en la seva proclamació original: “Ell, Déu, posarà pau entre les nacions i apaivagarà tots els pobles!”.

¿No és aquest missatge, en realitat, el que els homes, potser inconscientment, esperen que els donem des del seu advent silenciós? Més que no pas fent elaboracions sociològiques —ben legítimes, val dir—, i declaracions ètiques —sempre benvingudes, certament, en un món que les necessita prou—, el Poble de Déu “camina”, és a dir, viu en la història dels homes, elevat, amb tota la humilitat que correspon a la feblesa humana, i amb tota la seguretat i fermesa que correspon a allò que porta entre mans, la torxa encesa de la fe, és a dir, del testimoni sobre Déu. “Ell és el qui és, el qui era, i el qui ve, el Totpoderós” (Apoc. 1,8).

“VETLLEU I ESTIGUEU A PUNT”

Cada any, l'evangeli d'aquest diumenge ens exhorta a la vetlla, amb les paraules de l'evangeli que correspon al cicle. Aquest any, sant Mateu. La particularitat d'aquest any A és l'exemple dels homes del temps de Noè: ells no estaven a punt, continuaven “menjant i bevent i casant-se”, com si no passés res, i foren sorpresos. ¿Com ens trobarà, avui, per Nadal, a l'hora de la mort, el Senyor que ve?

Lectura de l'Evangelí segons sant Mateu (24:37-44)

En aquell temps, deia Jesús als seus deixebles: “Quan vindrà el Fill de l'home, passarà com en temps de Noè. Els dies abans del diluvi tothom continuava menjant i bevent i casant-se, fins que Noè hagué entrat a l'arca. No s'havien adonat de res quan els sorprengué el diluvi i se'ls endugué tots. Igual passarà en l'adveniment del Fill de l'home. Si hi hagués llavors dos homes plegats al camp, potser l'un fóra pres i l'altre deixat; si hi hagués dues dones molent plegades, potser l'una fóra presa i l'altra deixada. Vetlleu, doncs, perquè no sabeu quin dia vindrà el vostre Senyor. Estigueu-ne segurs: si el cap de casa hagués previst l'hora de la nit que el lladre vindria, no s'hauria adormit ni hauria permès que li entressin a casa. Estigueu a punt també vosaltres, que el Fill de l'home vindrà a l'hora menys pensada”.

Comencem

Contra la rutina de la vida, que ens fa vells abans d'hora, cal mantenir sempre viu l'entusiasme de l'estrena. Estrenem any litúrgic. Deixem-nos prendre pel do de Déu i estrenem també vida cristiana. Que el bagatge de l'experiència dels anys viscuts no ens embarassi per caminar amb l'ímpetu de la joventut renovada. **Veniu, pugem a la muntanya del temple del Senyor, al cim de les muntanyes i per damunt dels turons. Totes les nacions hi afluiran.** La invitació d'Isaïes (2:2), en començar el temps d'Advent, vol entusiasmar-nos a fer el cim d'aquesta muntanya de Déu, que sobresurt per damunt de totes les personalitats i de totes les grans gestes de la humanitat, i que no és altre que Jesucrist. Ell és la nostra muntanya sagrada, que fermament arrelada en la terra, s'alça majestuosa fins a penetrar al mig del cel. El somni ancestral, acarolat des de sempre per les il·lusions de la humanitat, de tenir a mà un accés lliure i obert a Déu, s'ha realitzat. No l'ha bastit l'orgull humà. És impotent la humanitat per a una obra com aquesta. El somni ha esdevingut realitat, ultrapassant tots els límits previsibles, per pur i simple do de Déu. El Fill de Déu ha vingut i ens ha salvat. Ara som fills amb el Fill. I, com una gran muntanya, s'està dret davant nostre invitant-nos a pujar-hi. Comencem, doncs, l'ascensió. **Càntic de les ascensions. Quina alegria quan em van dir: Anem a la casa del Senyor!** (v. 1). La casa del Senyor és el cel, la comunió perfecta i per sempre amb ell. La casa del Senyor és Jesucrist, el lloc privilegiat i definitiu de la trobada de la humanitat amb el Pare. La casa del Senyor és l'Església, l'assemblea de tots els batejats, que per Crist i amb l'Esperit viuen i cele-

Bon auguri inicial

(Salm 121 -H.122-: 1-2.3-4a.4b-5.6-7.8-9

R.: 1)

JOSEP M. ARAGONÈS

bren la salvació de Déu. La casa del Senyor, ara i ací, és la nostra vida cristiana. **Que el vostre vestit sigui Jesucrist, el Senyor** (Rm 13:14a). Amb tots els germans, amb tota l'Església, comencem a pujar amb joia la muntanya de la celebració de la salvació.

Auguri de pau

Augureu la pau a Jerusalem (v. 6a). Comencem l'any litúrgic amb un auguri de pau. No és cedint a la pressió de la moda en ús, que fem aquest auguri. Seguidors de Jesucrist, el Príncep de la pau —**El posarà pau entre les nacions i apaivagarà tots els pobles**, ens ha dit Isaïes (2:4a)—, els cristians no podem fer altra cosa que ser homes i dones de pau. L'Església entera cal que sigui un signe clar i net de la pau de Crist viscuda pels cristians. El gest del papa Joan Pau II, pregant per la pau amb tots els qui invoquen Déu, ha de ser el far que il·lumini la nostra ruta. Una ruta que comença en el nostre interior i que ha de seguir pels viarans interns de l'Església i sortir enfora fins a abraçar tot el món. **Que**

visquin segurs els qui t'estimen (v. 6b). La mirada s'eixampla. Augurant la pau a Jerusalem, el salmista no es limita a demanar seguretat pels qui hi viuen, els seus, sinó que la seva pregària abasta tots el qui l'estimen. Els seus, doncs, si ho són de cor, i també els qui simpatitzen amb ella i els qui, potser de lluny, la miren amb esperança bondat. Amb aquesta mateixa amplitud —catolicitat— i més encara si cap en començar la nostra ascensió cap als misteris de Crist, hem de pregar per l'Església. **Que sigui inviolable la pau dels teus murs** —que el Senyor la guardi dels enemics externs—, **la quietud dels teus merlets** —que fruit de l'ambient de pau, no hi hagi cap mena d'agitació en el seu interior— (v. 7). Perquè pugui ser un signe serè de pau enmig del món.

El ministeri de la pau

La pau és un do de Déu. I alhora també una exigència de la vida cristiana. Com a do de Déu no n'hi ha prou, ni hi valen, els voluntarismes. El do es dona a tothom, i s'accepta o no. La pau no la farem nos-

altres. Més aviat la història ens demostra que el que fem nosaltres és comprometre i malmetre el do de Déu. Hem d'acceptar-lo. I aquí comença l'exigència de la vida cristiana, pel que fa a la pau en concret. Perquè no podem acceptar aquest do de qualsevol manera, amb desgana o amb displicència. Ens hem de deixar comprometre del tot per la pau. Que és tant com dir que ens hem de comprometre radicalment per la justícia, per la veritat, per la llibertat i sobretot per l'amor. **Per amor dels meus germans i amics, deixeu-me dir: Que hi hagi pau dintre teu** (v. 8). És per amor dels germans —tots els germans— que constituïm la comunió eclesial, que hem de dir, compromentent-nos: **Que hi hagi pau, fem la pau, dintre de l'Església.** Vet aquí una gran consigna i ben urgent per cert. Pacifiquem l'Església actual, la nostra Església, fins a aconseguir que resplendeixi a tot arreu i en tots els seus nivells com l'autèntica Església de Jesucrist que és. El ministeri —el servei— de la pau no és altra cosa que el ministeri de la comunió. Posar en relleu el misteri de comunió que és l'Església. És vivint intensament aquest misteri de comunió que l'Església, no sols es mostra com la casa del Senyor, sinó que en aquesta vivència hi troba la felicitat, l'autèntica felicitat dels fills de Déu. **Per la casa del Senyor, el nostre Déu, et desitjo la felicitat** (v. 9). La felicitat de la pau que per fidelitat a la vocació rebuda de deixebles de Jesucrist, tots els cristians hem de fer extensiva a tots els pobles, **mentre esperem que es compeli la nostra esperança feliç, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre** (Tt 2:13).

NOTA: Vegeu el comentari a aquest mateix salm a CATALUNYA CRISTIANA n.º 374.

CULTURA CIENTIFICA

La cèl·lula i la reproducció dels éssers vius

La cristal·lització obtinguda per Stanley el 1935 no aclaria gran cosa de la naturalesa dels virus. Només informava del seu comportament en un aspecte comú amb la matèria inorgànica. Volia dir això que els virus eren només uns compostos químics? Ben aviat es veié que la seva estructura era força més complexa: el 1937 Frederick C. Bawden i els seus col·laboradors ja demostraven que aquest virus de Stanley, a més d'una proteïna, contenia àcid ribonucleic (ARN). Després s'ha vist que tots els virus enclouen un àcid nucleic, ARN o ADN. L'essent aquests àcids els components vitals més essencials presents en tota mena d'organismes vius, cal plantejar-se un altre cop si són éssers vius de debò i no simples compostos químics.

Comportament i estructura dels virus

Així, doncs, el fet d'haver-hi en tot virus un àcid nucleic a més de la proteïna, va suscitar l'estudi del seu comportament. L'alemany Heinz Fränkel-Conrat (nat el 1910) en fou un pioner. Havia acabat els estudis de medicina a Breslau el 1933 i el 1936 es doctorà en bioquímica a Edimburg. I d'allí, fugint del règim de Hitler, passà a Estats Units d'Amèrica, on es naturalitzà el 1941. A partir de 1951 ha professat a la universitat de Califòrnia. El 1955 es posà a estudiar els virus bacteriòfags descoberts el 1915 per Twort i el 1917 per d'Herrel. S'anomenen així perquè "menguen" bacteris. Com ho fan? Quan un bacteriòfag va a parar sobre una bactèria

hi introdueix l'ADN, el qual dirigeix la formació de proteïnes dins del bacteri i a més s'hi autoduplica, produint així nous virus que segueixen multiplicant-se fins que rebenten el seu hostatjador i en surten amb gran quantitat per a infectar nous bacteris. D'un sol invasor s'originen de 100 a 150 virus en menys d'una hora.

Fränkel-Conrat aconseguí amb una tècnica depurada separar l'ADN de la proteïna sense danyar ni un ni l'altra. Després d'un temps de tenir-los separats, havent cristal·litzat la proteïna, tornà a ajuntar-los i veié com hi renaixia la vida, o sigui la capacitat d'infectar. Demostrà que la proteïna no era més que l'envoltura de l'ADN i separada no podia fer cap funció vital; però l'ADN encara conservava una capacitat d'infecció atenuada. Això volia dir que la proteïna ajudava l'acció de l'ADN, que era l'únic que posseïa la característica de la vida. Aquesta troballa esperonà els estudis dels àcids nucleics de les cèl·lules en general.

L'estructura dels virus ha estat revelada pel microscopi electrònic: un virus madur, que s'anomena **virió**, consta sempre d'un nucli constituït per una molècula d'ADN o ARN, dins d'una coberta proteica anomenada **càpsida**, de característiques antigèniques, composta la majoria de

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat de Teologia de Catalunya

vegades d'unes subunitats dites **capsòmers**, que poden arribar a tres-centes, i molts cops encara un **embolcall**, que és com una membrana que el revestix externament. De la càpsida cal dir que és quasi esfèrica o bé cilíndrica. Els virus quasi esfèrics, que també s'anomenen de simetria "cúbica", generalment tenen forma d'icosàedre regular, el políedre format per vint triangles equil·ters. També s'hi veu en alguns, la d'un prisma hexagonal apuntat. Els cilíndrics tenen simetria helicoidal. Alguns virus més complexos presenten, encara una cua contràctil amb filaments o fibres caudals.

En resum: l'estructura del virus no és gens senzilla i pel seu comportament apareix com un ésser viu: és capaç de sobreviure fora de les cèl·lules, de penetrar-hi quan les circumstàncies són favorables i de reproduir-s'hi. Sembla ser, doncs, un organisme vivent i no pas gaire elemental.

Rickètsies, micoplasmes, viroides i episomes

I no es coneixen organismes

més senzills que els virus? Certament no ho són les **rickètsies**. Aquests microbis, més petits que els bacteris ordinaris però no tant com els virus, fan com aquests: només es reproduïxen dins de cèl·lules vives. Foren descoberts el 1906 per H.T. Ricketts com causants de la febre de les Muntanyes Rocalloses. I quan aquest metge estudiava la malaltia del tifus exantemàtic, produïda també per un organisme d'aquest tipus, se'n contagià i morí. En honor seu ara s'anomenen "rickètsies" aquests microbis que actualment s'inclouen dins del tipus dels bacteris, per posseir-ne les principals característiques. Per consegüent no són pas menys complexos que els virus.

També són considerats com una classe bacteriana els "**micoplasmes**" o "**micoplasmas**", com s'anomenen ara, que no tenen paret cel·lular com la resta dels bacteris i també són molt petits, però que, per senzills que semblin, ja presenten internament la complicació d'aquest tipus d'éssers vius.

Però sí que foren tinguts per microbis més simples que els virus els anomenats **viroides** que es descobriren el 1962 per T.O. Diener i W.B. Raymer com agents d'una malaltia de les patates. S'ha vist que consten d'una mo-

lècula d'ARN molt curta: només té 359 nucleòtids, mentre que tots els virus coneguts la tenen de mils. Ja se n'han descobert d'altres de semblants, però avui dia s'ha vist que cal considerar-los com una classe especial de virus i prou.

I no n'hi ha de més senzills? Potser podrien interpretar-se així els **episomes** o **plasmidis** descoberts per Joshua Lederberg el 1952. Aquest geneticista americà, nat el 1925, havia estat el descobridor de fenòmens sexuals en els bacteris: de tant en tant, d'una manera semblant a com fan molts protozous, els bacteris intercanvien material genètic. Però féu encara més: va observar el fenomen que ara s'anomena de la **transducció** específica en bacteris del gènere *Salmonella*: consisteix en la transferència de material genètic, un fragment d'ADN, provinent d'un bacteriòfag paràsit. Què era allò que es transferia? Ara rep el nom d'episoma o plasmidi i és de fet com una molècula d'ADN que viu en simbiosi amb la cèl·lula hostatjadora, com una formació vital autònoma. S'ha arribat a aquesta conclusió perquè és capaç de sobreviure si mor el seu hostatjador unint-se a altres molècules d'ADN i traslladant-se a altres cèl·lules. Seran, doncs, els plasmidis la forma de vida més elemental coneguda?

Són ben necis tots aquells homes que s'han quedat amb el desconeixement de Déu i no han estat capaços de descobrir qui és Ell per les coses bones visibles, ni n'han reconegut l'artífex de fixar-se en les obres.

Sav 13,1

La "Fundació Bíblica Catalana"

Seguint el corrent del moviment bíblic iniciat la primera de segle, un grup d'estudiosos de Barcelona parlà de fer una traducció completa de la Bíblia, en llengua catalana, l'any 1922. Constituïren la **Fundació Sant Damas**, designació inspirada en una clara al·lusió històrica, i que després s'anomenà **Fundació Bíblica Catalana**. És una institució paral·lela a la **Fundació Bernat Metge** dedicada a l'estudi i la publicació dels clàssics, la qual segueix el model de les grans col·leccions clàssiques europees (Guillaume Budé, Teubner, etc.). Les dues Fundacions treballen en la divulgació de les fonts històriques de la cultura universal, perquè la sagrada Escrip-tura i els clàssics han estat mentors espirituals d'Europa, durant segles.

Homes i projectes

En un primer moment, la **Fundació Bíblica** projectà fer la versió dels llibres sagrats i després posar les bases d'un institut o escola catalana d'estudis bíblics i publicar comentaris de treballs, monografies i estudis de tota mena que es relacionessin amb l'Escrip-tura. Més endavant, hom acordà tenir un becari a l'École Biblique de Jerusalem, però no es pogué realitzar.

Per empènyer l'empresa, el caputxí P. Miquel d'Esplugues pensà en uns col·laboradors que serien els traductors i ell només actuaria de portes enfora, com a cap visible i promotor. Tanmateix, es va arribar al convenciment que la tasca de preparar una bona versió de la Bíblia i d'un comentari, havia de ser un treball de col·laboració, talment com ho era en altres països en aquesta mena de treballs.

És comptava amb el p. Bonaventura Ubach, monjo de Montserrat. De resultes d'unes converses entre els membres de la **Fundació** i Francesc Cambó, l'estiu del 1924, el benedictí deixà el seu professorat al Col·legi Internacional de Sant Anselm, a Roma. El propòsit era ben concret: Ubach retornaria a Jerusalem —on ja hi havia esmerçat alguns anys a l'estudi—, per a fer una versió i comentari a la Bíblia. Hi treballaria amb altres col·laboradors, encara no precisats en aquells moments. De bon principi, el monjo biblista redactà, per la seva part, un projecte de l'obra que la **Fundació** volia portar a cap. El pla proposà de donar en quinze anys (del 1925 al 1939) tots els llibres de l'Antic Testament i preveia que "probabilissimament" un altre monjo de Montserrat podria fer durant aquests quinze anys, la versió-comentari del Nou Testament. En cas contrari, se n'encarregaria ell mateix de traduir i comentar aquesta part.

A Jerusalem estant, Ubach començà la preparació del Gènesi, a

començaments del 1925. Però en aquell any s'esdevingué tot el procés del desdoblament de la versió catalana que s'abocà al trencament de col·laboració de l'Abadia de Montserrat amb la **Fundació**. Les causes havien estat tant les condicions de treball com la seva orientació. Si més no, de manera de veure i fer les coses diferent, resultà en una difusió més extensa de la cultura bíblica i l'enriquiment de la llengua. El **Foment de Pietat Catalana**, la **Fundació Bíblica Catalana** i l'**Abadia de Montserrat**, són institucions que caminen paral·lelament vers una mateixa finalitat.

A les acaballes del 1928 eixí el primer dels quinze volums de **La Sagrada Bíblia** —Gènesi-Èxode—, i el darrer sortí el 18 de març del 1948. Calgueren dues dècades plenes d'il·lusions, d'esforços i dificultats separades pel daltabaix de la guerra civil espanyola, la qual retardà uns projectes i destorbà d'altres.

Un equip format per setze col·laboradors ternaços havia treballat amb mà destra i vigor durant aquests anys. En aparèixer l'últim volum, alguns dels que havien fet feina —entre ells, el cap del grup Miquel d'Esplugues—, ja ha-

Nacional de París, a la recerca dels precedents d'alguns mots i resoldre equivalències lingüístiques. I tingueren en compte l'assaig col·lectiu que havien tret del llatí.

La Sagrada Bíblia ha estat la primera publicada íntegrament en llengua catalana des de la Bíblia valenciana (1478). Un tret distintiu de la nova obra és que la versió catalana, en el Nou Testament, va acompanyada, plana per plana, del text grec. Va tenir una boníssima acollida del nostre poble i d'alguns ambients cultes espanyols.

ta l'àrea lingüística catalana —el Principat, País Valencià, les Illes i el Rosselló—, realitzaren el nou projecte.

La **Fundació** acabà d'imprimir la nova versió de la **Bíblia** en un sol volum, l'11 de desembre del 1968. La publicació coincidí en la festa de sant Damas, propulsor de la Vulgata preparada per sant Jeroni, i, quan es complien quaranta anys de l'aparició del primer volum de l'antiga traducció.

Paraula i renaixement

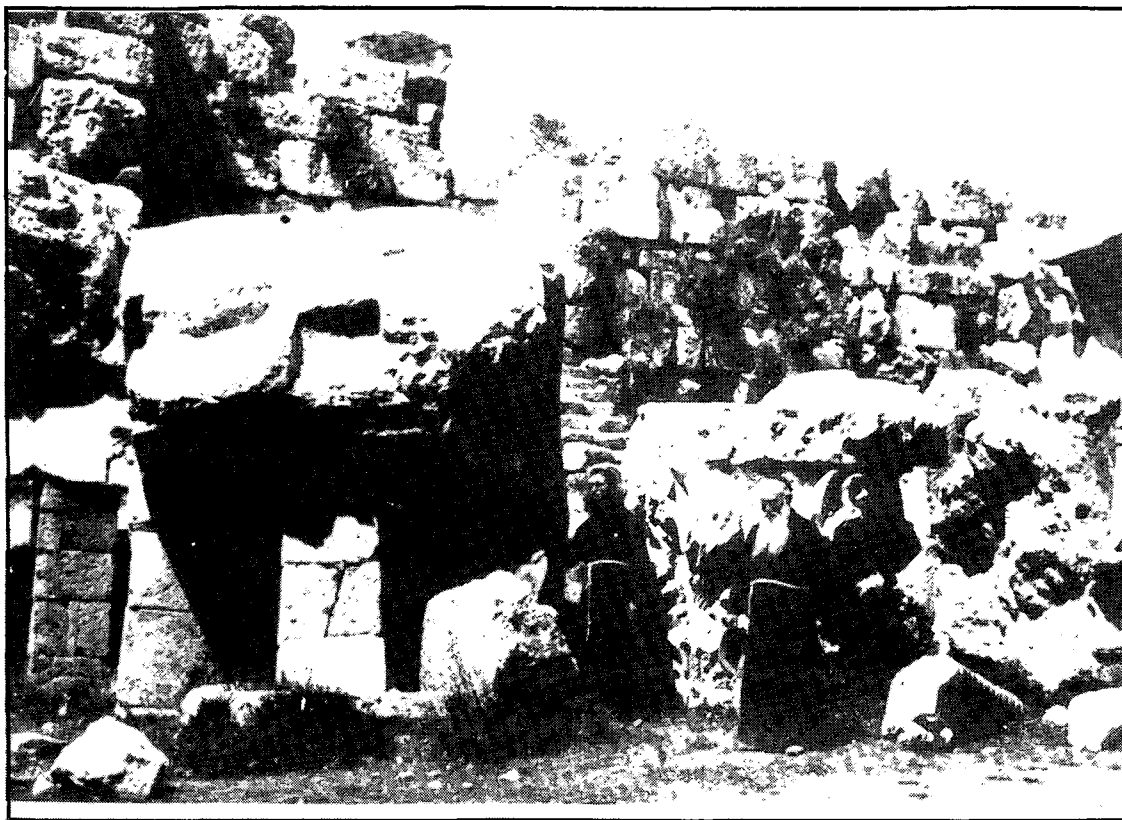
Ja sabem el què va significar en la formació de la prosa alemanya i el desenvolupament d'aquesta llengua, la Bíblia traduïda per Luter. En el primer terç del segle XIX, el català no es trobava en la mateixa situació que l'alemany, el segle XV, però literàriament calia refer la gramàtica i el lèxic.

Lo **Nou Testament** publicat per la **Societat Bíblica de Londres** (1832), assenyalà, al costat d'altres aportacions de l'època, un moment inicial en el Renaixement de les lletres catalanes. El 1913 foren promulgades les **Normes ortogràfiques** degudes a Pompeu Fabra, que donaven solucions al desgavell que imperava, en matèria ortogràfica, des de la Renaixença fins a començ del nostre segle. En principi, les **Normes** toparen amb criteris oposats, no obstant, amb el pas del temps foren adoptades per tothom, i els traductors de l'Escrip-tura contribuïren a consolidar-les.

En la primera versió de **La Sagrada Bíblia**, els membres de la **Fundació** van voler assolir un doble objectiu: difondre la Paraula de Déu als Països Catalans i elevar un monument a la llengua, a través de la Bíblia. Per la qual cosa, maldaren a donar una traducció de superior qualitat literària. La segona traducció, la **Bíblia**, és va publicar en uns moments en els quals hom suspirava per la normalització de la nostra llengua nacional, postergada pel franquisme tants anys.

El p. Romuald M. Díaz, monjo de Montserrat ha copsat el que han representat en el desvetllament i l'enriquiment del català, les modernes aportacions bíbliques i ho ha expressat en aquests mots: "Com sempre, la llengua renascuda anava a buscar la millor força en la Paraula divina, com santificant de bon principi totes les altres manifestacions".

JOAN GONZÁLEZ I PASTOR

Abril 1930. Els pares Miquel d'Esplugues i Marc de Castellví, col·laboradors destacats de la **Fundació Bíblica**, al temple de Baalbek. (Foto, Arxiu Caputxins de Sarrià.)

Fent camí

El P. Miquel d'Esplugues procurà gestionar a través de Francesc Cambó una subvenció de l'Ajuntament de Barcelona i la Mancomunitat de Catalunya, per tirar endavant la nova versió de la Bíblia. Però el patrici català va voler assumir el mecenatge del projecte, des d'aquell moment, talment com ja ho feia amb les edicions dels clàssics.

La **Fundació** inaugurà la sèrie de les seves publicacions amb la **Sinopsi Evangèlica**, en una doble edició. La primera (1926), donava el text grec establert pel dominicà francès M-Joseph Lagrange ajudat pel P. C. Lavergne. La segona (1927), amb el mateix text grec i més, la versió catalana preparada per Lluís Carreras i Josep M. Llovera. Aquesta obra eruditíssima fou reconeguda com "el més gran esdeveniment literari de la Catalunya en el que va de segle".

vien mort o havien estat sacrificats durant la contesa. Hi treballaren: els canonges Carles Cardó, Joan B. Manyà i Alfons M. Ribó; els caputxins Marc de Castellví, Antoni M. de Barcelona i Pere Nolasc del Molar; els doctors Cebrià Montserrat, Ramon Roca-Puig, Gumersind Alabart i Enric Bayon; els escolapis Josep M. Tous, Miquel Balagué i Albert Bertomeu; el franciscà Josep Trepat, l'hebraïsta Josep M. Millas Vallcrosa i l'escriptor Carles Riba.

L'intent inicial fou traduir partint de la Vulgata Clementina i és va un assaig col·lectiu que resultà una versió literària dels Evangelis i els Actes dels Apòstols. A mitjans del 1925 però, es decidí traduir directament de les llengües, és a dir, de l'hebreu i el grec koinè. Els traductors recorregueren a l'obra bíblica feta per Mn. Frederic Clascar i consultaren els manuscrits de la Bíblia de Montjuïc guardats a la Biblioteca

Aviat es va veure la necessitat de revisar l'obra feta, no sols per a seguir l'evolució del llenguatge, sinó també els progressos que els estudis exegètics i teològics han assolit. Ultra això, l'esperit de renovació i sensibilització a l'Església catòlica que portà el Concili Vaticà II, refermà als membres de la **Fundació** en el propòsit de no limitar-se a l'actualització del que ja s'havia publicat, sinó a refer-ho de bell nou.

Un equip de treball integrat per uns quaranta traductors, sacerdots que representaven la clerecia diocesana i els diversos ordes religiosos i laics procedents de to-

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11 x 17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Imprès a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5.150 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concerta entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

MANTINGUEM dempeus les nostres esglésies. Ajudem a reconstruir l'església romànica de Sant Romà, a Sisquer, al peu del Cadí. Donatius, a poder ser, de 1.000 pessetes, a la llibreta de Caixa de Catalunya n.º 004976-42 Par-ròquia de Gòsol.

Històries, llegendes i tradicions del romànic català

A Sant Cristòfol de Busa es proclamà per primera vegada la Constitució de Cadis

Aquesta església no és inclosa en l'inventari del romànic català, però malgrat les reformes del segle XVIII en les quals es transformà totalment l'antiga construcció, es mantingueren certs elements del primitiu estil, i crec que el temple mereix —encara que sigui per una esclatxa— entrar dins la llarga llista del nostre romànic.

La muntanya de Busa amb els seus impressionants cingles, ha mogut la imaginació de la gent d'aquests apartats indrets, per teixir una infinitat d'històries i llegendes que van des de l'època de la ocupació romana, fins als nostres dies. Una d'elles explica que en el Pla de Busa lluitaren Indíbil i Mandoni front a les legions romanes. Aquí també, una dama de la noblesa transalpina que segons sembla tenia per nom Busa —d'aquí el nom de l'indret?—, acollí els soldats romans derrotats en les lluites amb els íbers. Segles més tard els habitants de Busa, deturaren les invasions sarraïnes en aquesta fortalesa natural, i és

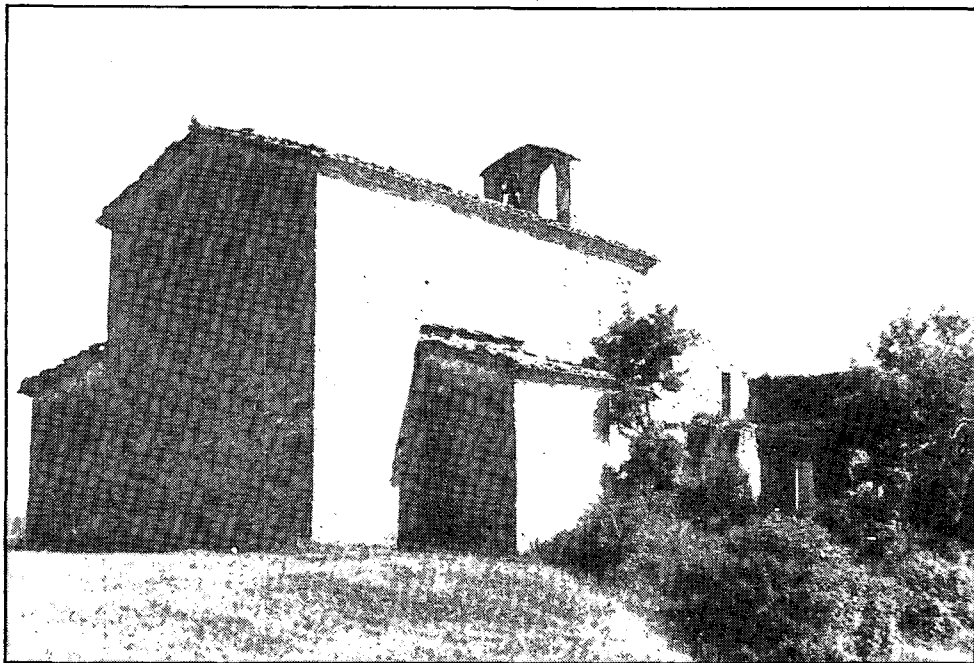
que el lloc és certament agrest i quasi inexpugnable. Com a exemple il·lustratiu hem de dir que fins l'any 1953 no arribà davant del temple el primer vehicle, fou un valent i esforçat motorista.

Deixant un xic a part les llegendes hem de dir, que distints fets històrics força rellevants, tingueren per escenari la parròquia de Busa o els extraordinaris paratges que l'envolten. El primer que coneixem ve referit a la rivalitat entre aquesta parròquia i el proper monestir de Sant Pere de Grau d'Escales. S'explica que des de sempre el monestir benedictí era alhora la parròquia i el centre espiritual de tota la contrada, sent

L'església és a Navès, a la comarca del Solsonès.

l'església de Busa i les altres veïnes simples sufragànies.

Aquesta situació canvià inesperadament quan es constituí el

nou bisbat de Solsona a les acaballes del segle XVI. Per raons que no es coneixen, el senyor Bisbe elevà l'església de Busa a la categoria de parròquia, perdent per tant els seus privilegis el monestir de Grau d'Escales. En aquesta circumstància, tant el prior com la comunitat i els mateixos veïns, protestaren enèrgicament aquesta decisió episcopal. Una protesta que si els primers anys fou callada i pacífica, acabà violentament amb l'assalt per part d'un grup de persones a l'església de Busa, a la qual calaren foc, així com a la rectoria. Els danys que van sofrir les edificacions foren tan importants, que tardaren molts anys a retornar al temple a la seva primitiva dignitat, perdent malauradament quasi per complert la seva estructura romànica.

La invasió napoleònica

El dia 19 d'octubre de 1810, un poderós exèrcit francès, format per 10.000 soldats i 800 genets sota el comandament del general MacDonald, entrà a la ciutat de Solsona. Durant set dies les tropes invasores sembraren el terror i la destrucció a tota la comarca. El fet més tràgic fou l'incendi de la Catedral i els edificis episcopals. A la vista del mal caire que prenia els esdeveniments, el senyor bisbe i el seu seguici, fugiren de la seva Seu per buscar refugi en el lloc més segur de la diòcesi, i precisament es pensà en la serra de Busa com el lloc idoni per les especials característiques geogràfiques. L'estada en aquest paratge es prolongà fins que els exèrcits napoleònics abandonaren la comarca, retornant tot seguit a la ciutat de Solsona que els rebé amb una gran joia, i iniciaren llavors les tasques de restauració dels estralls comesos pels invasors.

Proclama de la Constitució de Cadis

Aquest fet singular i poc conegut, és potser el que ha donat a les muntanyes de Busa un tractament més gran per part dels historiadors. És certament un cas que

mereix un apartat dins aquests treballs sobre el romànic català. Anem doncs a explicar aquest passatge, pensant que serà una autèntica sorpresa per a tots.

Estem en plena guerra contra les tropes de Napoleó. Els exèrcits que lluitaven en la nostra terra, es trobaven dispersos i desorganitzats. En aquella difícil situació es proclamà a la ciutat de Vic com a governador de Catalunya el mariscal Lluís Lacy.

En la presa de possessió, tot i reconeixent les dificultats per vèncer un enemic tan superior, encoratjà els seus homes per continuar lluitant fins a assolir la victòria.

El primer pas a fer, era reorganitzar aquell exèrcit, i prenent el consell del tinent coronel Francesc Cabanes i d'Escofet que era fill de Solsona, es prengué la decisió de portar a aquelles tropes en un lloc que fos impossible de ser atacades. Aquest lloc elegit fou el Pla de Busa. Allí s'iniciaren les tasques d'organització i reclutament del nou exèrcit per fer front a les tropes invasores.

I fou precisament en aquell Pla de Busa, que el general Lacy en un acte solemne proclamà per primera vegada en tot l'estat espanyol, la Constitució signada a Cadis el 19 de març de 1812. Totes les tropes formades en la gran esplanada, —en total 8.000 homes— junt a centenars de camperols i pastors que havien arribat de les valls i dels pobles veïns, foren testimonis d'aquell acte. Mentre en un gran silenci el general llegia la nova constitució, tots aquells milers de ciutadans escoltaven amb respecte i esperança aquelles paraules d'un caire tant liberal i europeïtzant com mai no n'havien escoltat d'altres.

La notícia d'aquest fet singular, s'estengué amb rapidesa per tot el Principat, omplint de joia els cors dels catalans amants com pocs de la llibertat i la justícia. Una esperança però que no arribà mai a fer-se realitat, ja que els esdeveniments polítics capgiraren totalment aquella il·lusió, però això... és una altra història.

JOSEP M. BROTO i TWOSE

La perenne novetat

El Divendres Sant de 1977, el "Centre d'Espiritualitat Verge de la Pau" començarà a caminar. Ara, quasi deu anys després i com a jove testimoni de tot aquest temps ja passat, us escric a través d'aquestes pàgines per intentar copsar breument un dels pilars de la nostra associació, que juntament amb la Paraula de Déu i els Sagraments, ens esperonen a fer pinya entorn de l'Església de Jesucrist: La reunió.

Des del començament, diem al Centre que "en la reunió cadascú de nosaltres ha d'intentar donar l'ànima". Tot el que durant la setmana ha estat motiu de reflexió en la pregària personal —feta sobre la mateixa frase o text de la Paraula— i tot allò que ens ha dut en la vida diària a fer cas d'aquesta Paraula, il·lumina el temps setmanal de les nostres reunions.

¡Amb quina joia puc dir-vos com en deu anys no tinc present cap reunió igual, repetida, rutinària, en la qual et soni a reiteració el que hi estàs celebrant! Perquè la reunió és celebració en comú de la nostra fe, del ciri que hem encès la Vetlla Pasqual davant tota la comunitat reunida entorn de Jesús mort i ressuscitat.

I tanmateix aquesta novetat perenne que encapsala aquest article té una causa fonamental: No ens reunim només nosaltres, sinó que Algú ens hi acompanya des del primer dia: Jesucrist. Inten-

tem actualitzar a cada reunió aquelles paraules de Crist mateix quan deia "On dos o tres estan units en el meu nom, allí Jo estic entre ells." (Mt 18,20) i d'aquesta manera, la novetat engrescadora de l'Evangeli es fa palesa superant les mancances i aquells sentiments mundans de rutina, cansament o passivitat.

¡Son tantes les vegades que he anat a reunió sense llum, xafat o capficat i en connectar amb aquest esperit de Jesús, escoltar-hi l'experiència dels companys que intenten viure el missatge viu de Jesús avui, m'ha fet sortir engrescat, renovat, amb moltes ganes de tornar a començar!

La reunió empeny a comunicar la meua fe, a fer-la comunitat i a saber escoltar sobretot quan és l'altre qui comunica la seva vivència. A entendre que sóc església, membre del Cos que un dia un grapat d'homes començaren a formar amb la força que Crist donà vivint i morint per tots. La meua reunió és també un petit, petit foc que es consumeix sense apagar-se en la immensitat de Barcelona. Jesús m'hi convida cada setmana i em demana que ho comuniqui a tothom sense descans. ¿Qui s'hi apunta?

RAMON BROSSA i PALET
Comunitat de Sant Pau Centre d'Espiritualitat
"Verge de la Pau"

La reunió és celebració en comú de la nostra fe.

En una trobada, aquest diumenge, a Barcelona

Els laics qüestionen el seu paper a l'església i al món

Aquest diumenge 30 de novembre es farà al col·legi La Salle Bonanova, de Barcelona, una "Trobada de Consells pastorals i responsables d'entitats diocesanes". La trobada se centrarà en una taula rodona entre diferents laics, amb una xerrada prèvia del teòleg Josep M.ª Rovira Belloso, i la posterior intervenció del Cardenal Arquebisbe de Barcelona Narcís Jubany.

El tema dels laics, doncs, torna a l'actualitat. En aquesta ocasió, arran d'aquesta trobada de laics. El papa Joan Pau II, ja va qualificar-los fa un temps com "la sal de la terra i el llevat del món. A ells pertoca de promoure, en les condicions actuals del món, la indispensable aliança entre la ciència i la saviesa, entre la tècnica i l'ètica, entre la història i la fe, perquè es pugui realitzar progressivament el disseny de Déu i aconseguir d'aquesta manera el bé veritable de l'home".

El mateix Cardenal Arquebisbe de Barcelona ha qualificat de positiva la trobada i ha declarat que "és adient i profitós que de tant en tant es faci visible de forma notòria la nostra comunicació eclesial i que tinguem ocasions d'intercanvis fraternals entre cristians que acompleixen distintes missions i pertanyen a diverses comunitats".

Presoners del vocabulari pre-conciliar

Per parlar del tema dels laics ens hem dirigit a Jordi Bassas i Ribalta, seglar que ha fet diferents estudis teològics sobre el món eclesial. Jordi Bassas creu que s'ha de trencar la dicotomia entre els conceptes laic i no-laic.

—Mn. Josep M.ª Rovira i Belloso parlarà a la trobada del tema "Els laics en l'Església i en el món als vint anys del Concili Vaticà II". Creu que ha evolucionat el paper dels laics del Vaticà II ençà?

—Certament, hi ha hagut més presència en el culte, però em sembla que en allò que abans se'n deien moviments d'Església (Acció Catòlica, etc.) hi ha minvat la participació, potser perquè ho van presentar massa vinculat a la jerarquia, tot i que només ho era en la teoria, no pas en la realitat.

—El laic participa prou en el culte?

—D'antuvi, s'hauria de definir el concepte de "laic". Encara es manté el concepte antagònic que laic és tot allò que no és jerarquia. D'alguna forma, laics ho som tots en la mesura que participem del poble de Déu. Al cap i a la fi, la paraula laic ve de laos, poble. Tot i ser en l'època post-conciliar, potser encara som una mica presoners

En els darrers temps la participació del laic en el culte ha augmentat.

del vocabulari pre-conciliar. Cal superar aquesta dicotomia, ja que tothom forma part del poble de Déu. Passa que dins aquest poble de Déu, alguns hi tenen unes funcions específiques i d'altres que fan altres funcions dins aquest poble.

—Amb tot, continua mantenint-se una divisió de funcions...

—Sí, es nota una incidència dels laics en la preparació del culte, però la participació del laic en la qüestió ministerial té un sostre. Aleshores és quan arriben les queixes del "mossèn que no ens deixa fer més". Hi hauria d'haver una clarificació sobre on comença el ministeri sacerdotal i què és en realitat, sense plantejar-se falses qüestions de privilegis, com s'han donat durant un cert temps.

El cristià ha de ser un perfecte ciutadà

—El laic ha d'incidir més en el culte o en la vida general?

—En la vida general, sens dubte. Hi ha un fet evident. Hi ha hagut una secularització dins la mateixa Església. Cada vegada és més freqüent que el capellà exerceixi funcions que no són de capellà. També cada vegada és més freqüent que persones que no se'ls ha administrat cap ordre sacerdotal facin funcions que abans semblaven exclusives del sacerdot, com participar en consells de pastoral o en el culte. Cada vegada hi ha més integració mútua.

—És important la participació del cristià en la vida pública, en la

resolució de problemes com l'atur, la marginació, la vulneració dels drets humans, etc.?

—Sí. El que ja ha distingit el cristià des dels primers segles és la seva negativa a tenir un esperit sectari. Això es fa evident a les cartes de sant Pau, amb les exhortacions contínues que els cristians siguin uns perfectes ciutadans. Traduint al segle XX, això és participació activa en tots els afers públics. El cristianisme ja va néixer amb una forta impregnació social i no té per què deixar de ser-ho. Un cristià que no estigues arrelat a les qüestions temporals, deixaria de ser-ho. No ho seria ni per tradició.

—Com veu la trobada que es farà aquest diumenge?

—Si hagués de donar un consell als organitzadors, una mica de fora estant, els diria que es tractés el tema amb seriositat i que no caiguessin en tòpics fàcils. I que sobretot es fugi d'aquesta dicotomia de laics i no-laics, per no continuar mantenint aquesta línia divisòria, ja que laics ho som tots. Perquè pot passar com amb la Reforma protestant que van destruir una jerarquia i en van crear una altra. Ara, tampoc no es tracta de destruir allò que hi ha de sagrat en el ministeri de la paraula.

JOSEP COMAJOAN

Un bon regal als nens
per Nadal i Reis

LA BÍBLIA IL·LUSTRADA

Text de José Ramón Sáenz Uranga
Traducció al català d'Enric Castanyer
Il·lustracions de F. Monzio Compagnoni

- Un autèntic museu bíblic: 75 il·lustracions en color.
- Més de 100.000 exemplars venuts en les 12 edicions en castellà.
- La Bíblia visiva, de fàcil lectura per a tota la família. 160 pàgs. 1.000 ptes.

• Edita i distribueix:

Edicions Paulines

Via Laietana, 38 - 08003 BARCELONA - Tel. (93) 310 18 08

- També pot trobar aquesta obra a:
LLIBRERIA SAN PABLO - Ronda de S. Pere, 19-21 - 08010 BARCELONA
- i en totes les llibreries del ram.

Monsenyor Sfeir, patriarca maronita ha visitat França

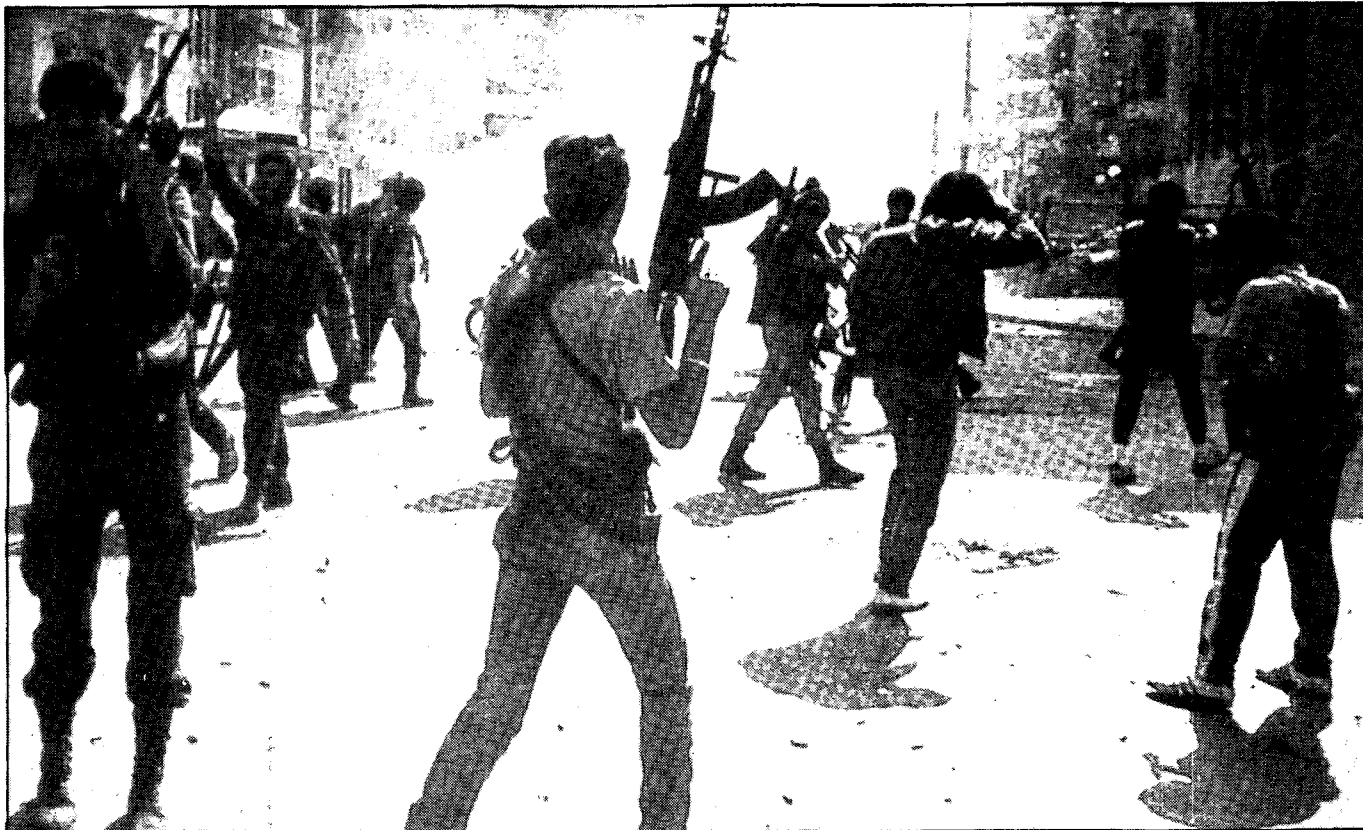
“Al Líban vivim en un mar de llàgrimes”

La recent visita de monsenyor Nasrallah Boutros Sfeir a França ha posat un cop més en relleu la difícil situació en què viu la comunitat cristiana al Líban. “Vivim en una vall de llàgrimes”, ha dit el patriarca maronita a París. Ha afegit que pensen quedar-se al país, amb l'ajut de Déu i el suport dels seus amics.

Els banys de sang, els atemptats macabres, les massacres col·lectives en les quals es mata indiscriminadament són esdeveniments habituals en un país tan castigat com el Líban. La terra és banyada per la sang de molts ciutadans maronites que han lluitat fins al final en la defensa de la seva fe i de la seva llibertat.

Des de fa 12 anys el Líban és un autèntic infern. Ningú no recorda ja l'època relativament recent de coexistència pacífica quan el país era terra de refugi per a tots els cristians del Pròxim Orient. Llavors era l'únic Estat amb un règim polític lliure entre 23 països àrabs. La situació s'ha capgirat. Els libanesos enyoren temps recents quan bufaven aires de llibertat i tolerància.

L'extensió del Líban és de 10.452 kms². Síria n'ocupa dues terceres parts. La resta és actualment sota control israelià. L'església és un mosaic, amb dotze comunitats. Són catòliques sis.

En les massacres col·lectives es mata indiscriminadament.

Temor a les represàlies

El clima que es respira avui al país és de terror. Ningú no gosa parlar sincerament per temor a les represàlies. Queden lluny els temps de coexistència, tolerància i ecumenisme. Segons que va informar monsenyor Sfeir en la seva visita a França, 500.000 cristians estan refugiats al propi país.

Molts passen gana i viuen en unes condicions pèssimes.

Les dades facilitades per la Comissió Episcopal libanesa són esfereïdores. Al Líban hi ha 200.000 ferits de guerra, dels quals 40.000 han quedat invàlids. 25.000 nens menors de 16 anys han quedat orfes. L'església ha patit també el drama libanès: 378 esglésies i institucions religioses han estat destruïdes o cremades. Són

xifres remarcables tenint en compte la petita població cristiana del país. És una cursa boja que no s'atura, una lluita ferotge i absurda que no porta enlloc. Durant aquest any s'han comptabilitzat ja més de 500 morts i 1.500 ferits.

En el decurs de la visita que ha fet a França, monsenyor Sfeir ha aprofitat l'avinentsa per agrair a les autoritats i al poble, l'interès que han posat

continuament de manifest per totes les qüestions que afecten al Líban. Ha censurat els atemptats que s'han produït a França i ha comentat que “se sentia molt a prop de les famílies de les víctimes”. S'ha referit també a la tradicional hospitalitat francesa per als refugiats i ha agrait les visites de cardenals francesos al Líban.

TP

De les coses de la vida

El bon matalasser

Fa poc vaig topar amb un matalasser. D'artesans d'aquesta mena en deuen quedar pocs, si no m'enganyo.

Cal dir que els matalassos tradicionals, d'uns anys ençà, han estat substituïts per uns altres homònims molt més rígids i consistents —encara que no tan confortables com els de llana—; les suggestives campanyes publicitàries han anat menant la clientela cap als “flexibles” de cor metàl·lic.

M'agradà topar-me amb el matalasser. Ell, per uns moments, em va fer revivir temps ja llunyans de la meua joventut. Retornà, tot acariciant breument les meves oïdes aquell clec-clec harmoniós i acompanyat, d'una sonoritat seca i ensem vigorosa i avançant amb un ritme repetitiu al qual havíem estat tots tan familiaritzats.

Marxava absort, el bon home, carrer avall, caminant amb el cap baix. A l'encorvada espatlla duia, traginava els estris del seu ofici. Sota el braç dret exhibia discretament aquells bastons amb tota la dignitat d'uns trofeus mereixedors d'una sonada retirada al camp de la història del treball.

Avui son poques les cases que parin els matalassos. Coses del progrés. Ni el matalasser és gairebé sol·licitat ni la mestressa de casa actual coneix l'ús d'aquell tradicional “picador” de vimet amb què abans es copejaven els matalassos a la fresca del matí.

Aquell home, a més a més, m'inspirà de sobte una reflexió. Vaig imaginar-me'l en plena activitat i era una veritable delícia contemplar amb quina perfecció i destresa atrapava un grapat de llana fosca i atapeïda i el feia voleiar a l'extrem d'aquelles vares màgiques, fent-li donar unes gambirolles engrescadores. Ara, deixava una delicada volva d'aquella lla-

na a part; aquesta era ja més blanca, esponjosa, tova, seductora... A força de “bastonadetes” l'havia anat ablanint, desfilant-la suaument, fins que lliurava la seva obra tot complagut d'ell mateix.

I jo aleshores, vaig pensar entre mi que sí, que també Déu fa quelcom de parell amb nosaltres. La “llana” de la nostra sensibilitat s'ha anat endurint amb el pas del temps i de les circumstàncies de la vida; més ben dit, el nostre cor s'ha fet de pedra i ens ha convertit en uns éssers esquerps, malhumorats, insociables. I naturalment, el Senyor veu que necessitem canviar el cor de pedra per un de carn. És quan Déu, decideix pel seu compte “fer de matalasser”. Copet per aquí, bastonadeta per allà... Això seran possiblement les contrarietats que haurèm d'afrontar, així com les dificultats, les adversitats, la malaltia, aquell disgust, la crítica despietada, els tocs amb què el Senyor anirà transformant-nos el cor.

Haurem comprovat en els moments de dolor la nostra petitesa; la tristesa i la solitud ens hauran portat a una reflexió asserenada i ens adonem que no érem tan valents com ens afegiravem. Que hem necessitat l'ajut i el servei dels altres. Que hem vist com era d'absurda la nostra postura, la de “l'home fort” que es creu l'amo del món perquè disposa de diners o de poder; quan l'orgull i la suficiència ens domina per complet.

Aleshores, la tenebra que ens envoltava va aclarint-se i es va fent la llum al nostre interior. Aquella llum, la veritable, que tot ho il·lumina. Ara ja ho veiem més clar.

La causa és aquesta: ha passat per casa nostra el Senyor, “el bon matalasser”...

FERMI TOMAS I MARTI

Àpats frugals

Ens asseiem davant un plat unes 50.000 vegades en aquesta vida. És un ritual que es repeteix diàriament i al qual es dedica, sobretot en les grans ciutats, menys temps cada any que passa. Els hàbits alimentaris canvien i un sector considerable de la població fa molts àpats, especialment al migdia, fora de casa. El ciutadà modern ha esdevingut un consumidor pur d'aliments. Preocupa relativament poc el gust, la qualitat i la frescor dels aliments. S'imposa la necessitat de guanyar temps i alliberar-se de l'esclavatge de les tasques culinàries i domèstiques.

Es pot dir que coexisteixen dues tendències: la dels àpats setmanals, frugals i ràpids, i la dels menjars del cap de setmana, abundants, festius i autèntics. Llavors es redescobreix l'autèntica dimensió de la taula. És una pausa tranquil·la enmig de la voràgine habitual.

Els industrials del ram, atents en tot moment a la demanda del mercat, ofereixen al públic una gamma àmplia i prou atractiva de productes que són a punt de menjar. El forn “micro-ones” s'estén. En qüestió de segons els aliments, ja preparats, són a punt. Són àpats desproveïts de qualsevol mena de ritual, automàtics i freds.

Sortosament cada cop arriba més informació als ciutadans que van prenent consciència de la importància de procurar-se una alimentació sana i equilibrada. Existeix un corrent d'opinió favorable a l'eliminació de greixos, sucres i alcohol. Això fa pensar que el consumidor del futur considerarà molt seriosament la qualitat d'allò que menja.

En aquest camp, com en d'altres de la vida, no són vàlides les postures radicals. Una alimentació sana i equilibrada no exclou que periòdicament retrobem l'emoció gustativa i experimentem noves emocions davant el plat. La qualitat, la frescor, el menjar preparat artesanalment i amb grans dosis d'imaginació no ha de passar a la història.

TOMAS PUNTI

Vuitena edició

Campanya "El país a l'escola"

La Campanya "el país a l'escola" entra en aquest curs 1986-87 en la seva vuitena edició.

Com altres anys, té per objectius fonamentals estimular tots els nois i noies en edat escolar en l'aprenentatge i domini de la nostra llengua, així com en el coneixement de la realitat cultural i històrica del nostre poble.

En aquesta vuitena edició la campanya ofereix les següents activitats:

- Per a alumnes d'E.G.B.
 - Realització de murals fets en grup.
 - Aprenentatge de sardanes.
 - Foment de la cançó popular catalana.
 - Concurs d'obres de teatre per a mestres i alumnes.
- Per a alumnes de B.U.P., C.O.U. i F.P.
 - Treballs fets en grup sobre Jacint Verdaguer i la seva obra Canigó.

- Concurs de poesia juvenil.
- Concurs d'obres de teatre.
- Concurs de treballs sobre activitats juvenils.

—IV Jornades d'Intercanvi per a estudiants.

Els actes de cloenda de la Campanya es faran a Barcelona el mes de maig de 1987. Les dates exactes s'anunciaran oportunament.

Per a alumnes d'E.G.B. s'organitzarà una gran trobada de cançó popular catalana, un aplec de sardanes, una exposició dels murals presentats i un festival de teatre.

Per a estudiants de B.U.P., C.O.U. i F.P., dins els actes de les IV Jornades d'Intercanvi, hi haurà de més a més, un recital de poesia juvenil, una breu exposició dels treballs finalistes i un festival de teatre.

S'atorgarà un obsequi a cadascun dels grups participants en els actes de cloenda i també

als seus mestres. Totes les escoles inscrites rebran un lot de llibres per a la biblioteca de l'escola. Els obsequis tindran per objecte difondre la cultura catalana.

La Campanya, organitzada per Acció Cultural del País Valencià, Obra Cultural Balear, Omnium Cultural, Centre de Documentació i Animació de la

Cultura Catalana (Catalunya Nord) i Acció Escolar del Congrés de Cultura Catalana, on es troba radicat el secretariat, es fa sota els auspicis dels Departaments d'Ensenyament i de Cultura de la Generalitat de Catalunya, dels Ajuntaments de Barcelona i de Perpinyà, de les Diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, i compta amb la col·laboració de la Fundació Congrés de Cultura Catalana, del diari "Avui", "Punt Diari", setmanaris "El Món", "El Temps", revistes "Tretzevents", "Rodamón" i "Cavall Fort" i de nombroses estitats culturals i sardanistes d'arreu de les terres catalanes.

Esperem que els índex de participació augmentin un cop més, posant de manifest la destacada contribució de la Campanya "el país a l'escola" en el procés de recatalanització del nostre poble.

LLIBRES

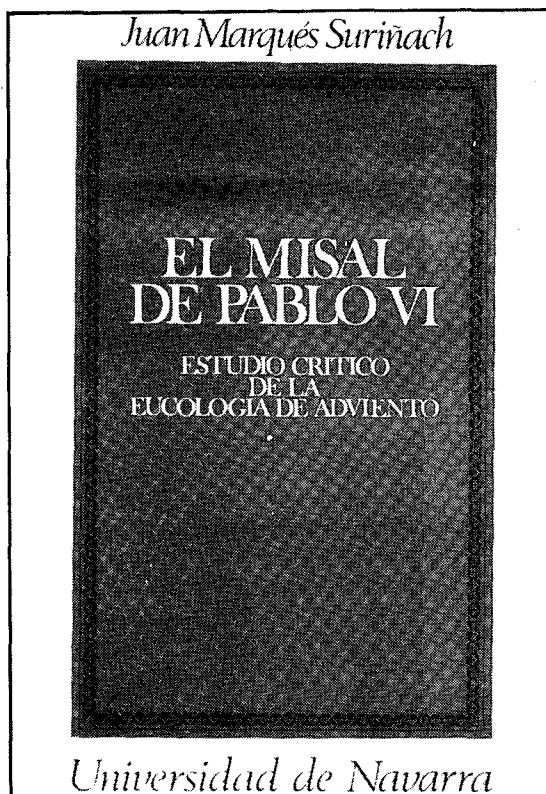
Un temps d'alegre expectació (1)

El 20 de març de 1970, el Papa Pau VI, complint les normes del Concili Vaticà II, promulgava el nou Missal Romà, anomenat popularment "Missal de Pau VI". De monografies i estudis sobre aquest missal, des del punt de vista de la seva estructura i de les fonts, se n'han escrit no pocs, tots pràcticament fora d'Espanya. Però d'estudi en profunditat del contingut d'aquell missal a partir de les fonts no se n'ha publicat cap com **El Misal de Pablo VI. Estudio crítico de la Eucología de Adviento**, que ha meregut al seu autor, el sacerdot gironí Joan Marquès i Suriñach, la qualificació de "Sobresaliente cum laude" en el seu doctorat. Mn. Marquès era ja llicenciat en Teologia per la Universitat de St. Tomàs a Roma, diplomad en Litúrgia pel Pontifici Institut de St. Anselm, i ha publicat més de 50 títols.

El tractament a què ha sotmès Joan Marquès el nou missal és d'una amplitud tal que no podia pas encloure'l en l'espai, encara que extens, de les 400 pàgines de la seva dissertació doctoral. Per això s'ha limitat a l'estudi d'una part unitària del Missal Romà, que consisteix en el començament de l'any litúrgic: l'Eucologi d'Advent.

I ¿quins resultats aporta aquest estudi de Mn Marquès? Fonamentalment dos: en primer lloc, que el Missal de Pau VI està en sintonia amb la més genuïna tradició de la litúrgia romana: en ell l'Església ha sabut conjuminar sàviament les lleis de la tradició litúrgica i del progrés. I, en segon lloc, l'Eucologi d'Advent del Missal de Pau VI representa un enriquiment notable de contingut, com ho demostra no solament el major nombre d'oracions introduïdes —tretes del Missal de S. Pius V i dels Sagramentaris més antics—, sinó també que s'hagin introduït temes de l'esperit del temps d'Advent, que no eren al Missal del Concili Tridentí, i que s'hagin incorporat elements de l'esperit i les normes del Concili Vaticà II.

D'aquestes incorporacions, la més destacada, segons l'autor del llibre esmentat, es troba en el canvi fet a una col·lecta procedent del Sagramentari Leonin, el més antic dels que es coneixen. Es tracta de l'expressió clàssica **terrena despicere**, menysprear les coses terrenes, que ha estat canviada per **terrena sapienter perpendere**, sopesar sàviament les coses terrenes, molt més positiva i d'acord amb l'espi-

ritualitat dels laics, anunciada en les publicacions de teòlegs com G. Thils, Y. Congar, G. Philip; encarnada egrègiament per Mons. Escrivà de Balaguer i el seu Opus Dei; i canonitzada pel Concili en la **Lumen gentium**.

Quant al sentit de fidelitat a la tradició litúrgica i bíblica que exhibeix el Missal nou, hom no pot menys que lamentar els atacs que se li fan per part dels levebrristes i considerar, després de llegir un estudi com el del Dr. Marquès, la injustícia d'aquests atacs.

Una altra innovació, que ho és només fins a cert punt, ha estat destacar com a element central de l'esperit del temps litúrgic de preparació al Nadal, el sentit d'**expectació alegre**, traient els elements externs de penitència —sense oblidar però la purificació interior— que feien de l'Advent una mena de segona Quaresma.

I.S.

(1) Joan Marquès Suriñach, **El Misal de Pablo VI. Estudio crítico de la Eucología de Adviento**, Ediciones Eunsa, S.A., Barañain (Navarra), 1986.

Un recull sobre sant Ramon de Penyafort⁽¹⁾

Un dels personatges que podríem qualificar amb tota propietat de "català universal" **avant la letre**, és sens dubte sant Ramon de Penyafort. Quan Fra Angèlic el va retratar a Florència el va titular "Ramon de Catalunya" i possiblement li escaigui enormement a aquest gran jurista que en vida aconseguí un prestigi i renom impressionants.

En l'actual terme municipal dels Monjos hi ha una petita vall travessada pel riu Foix on s'enlaira el castell de Penyafort. A finals del segle XII hi nasqué Ramon fill dels senyors del castell.

Després d'haver treballat a la cúria episcopal barcelonina fou professor de la prestigiosa universitat italiana de Bolònia, d'on sortiren els més destacats juristes medievals. Allí hi escriví la seva primera obra "Summe Iuris".

Més tard, quan tenia 35 anys ingressà en un orde religiós nou en aquell moment: els dominics. Aleshores inicià una gran campanya de predicació i com sigui que els dominics es dedicaven molt a la confessió ell posa per escrit una sèrie d'orientacions i informacions als confessors: "Summa Paenitentia". El seu prestigi es féu tan gran que fou cridat pel papa Gregori IX com a confessor i penitencier. Però a més el Papa li encomana la redacció d'una obra jurídica fonamental: la Compilació de les Decretals, és a dir el codi oficial del dret canònic i que estigué vigent fins al segle actual, és a dir fins a la promulgació del Codi de dret canònic promulgat per Benet XV el 1918.

Abans de retornar a Barcelona aconseguí l'aprovació pontificia del recent fundat Orde de la Mercè, redemptora de captius. Ja a Catalunya esdevingué conseller i confessor dels comtes-reis i li fou oferta la mitra tarragonina a la qual ell renuncià i poc després fou elegit per unanimitat superior general dels dominics, càrrec al qual també renuncià al cap de dos anys per retirar-se al convent de Santa Catalina a la ciutat de Barcelona a on morí i fou enterrat el 1275. Amb la destrucció d'aquesta meravellousa església gòtica al segle passat el seu cadàver i la seva tomba fou traslladada a la catedral de Barcelona el 1837. Aquí és venerat per un grup d'amics i devots que cada any organitzen activitats al voltant de la celebració del 7 de gener.

El present llibre sobre sant Ramon a més de presentar la vida del sant, inclou una sèrie d'informacions complementàries, una bona bibliografia i una presentació del degà honorari de la Facultat de Lletres de la Universitat Autònoma de Barcelona, Frederic Udina.

FERRAN CAMPS

(1) Ramon de Penyafort, sant de Catalunya. Maria Teresa Insenser i Arnet. Editat per l'autora amb el patrocini de la Caixa del Penedès. Vilafranca del Penedès, 1986.

Música radiofònica

RKOR convoca els Èxits d'Or 1986

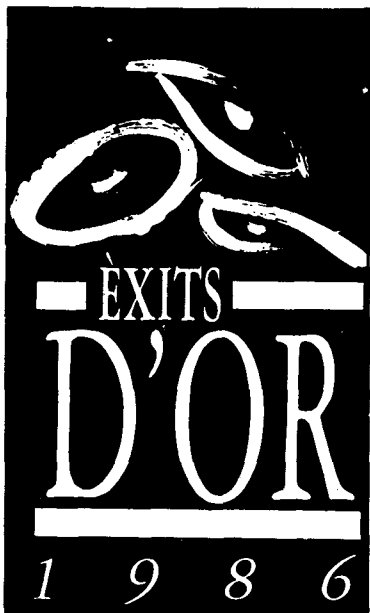
L'emissora de ràdio RKOR ha convocat, amb la col·laboració de CATALUNYA CRISTIANA i d'altres mitjans de comunicació escrits, els premis Èxits d'Or 1986. En aquesta primera edició els premis tindran cinc apartats de guardó: millor cançó catalana, anglesa i castellana, millor cançó interpretada en qualsevol llengua que no sigui cap de les tres precedents, i millor banda original musical d'una pel·lícula.

L'emissora de ràdio RKOR, per tal de conèixer les preferències musicals dels catalans, ha convocat, enguany per primera vegada, els premis Èxits d'Or.

RKOR és una estació radiofònica legal, audible a la major part de comarques centrals del Principat, emet en el 93.5 FM des de Granollers (Vallès Oriental), i està especialitzada a programar música contemporània per a adults. Això és, música que ha estat èxit en les darreres dècades en les llistes de vendes dels Estats Units d'Amèrica i Europa fugint sempre, però, de tot allò que és massa estrident. La seva audiència està situada en la franja dels 20-45 anys.

Els premis Èxits d'Or tindran cinc apartats de guardó: millor cançó interpretada en català, com a llengua pròpia del país; millors cançons interpretades en anglès i castellà, com a llengües musicals predominants a Catalunya; millor cançó interpretada en qualsevol llengua que no sigui cap de les tres precedents, per tal de donar opció a premi a les llengües minoritàries en l'àmbit musical català; i millor banda original musical d'una pel·lícula.

Malgrat que el premi portarà la denominació Èxit d'Or 1986 no és necessari que les cançons, o la pel·lícula de la qual es guardoni la seva banda original musical, ha-

Logotip de la campanya Èxits d'Or 1986.

gin estat estrenades durant l'any 1986.

Tothom que vulgui emetre el seu veredict ho haurà de fer a través de les butlletes de votació que properament apareixerà a CATALUNYA CRISTIANA o bé mitjançant una targeta postal.

En aquesta primera edició dels premis Èxits d'Or col·laboren, a més de CATALUNYA CRISTIANA: Catalunya Sud, de Tarragona; El 9 Nou, de Vic; El Temps, de València; La Mañana, de Lleida; Plaça Gran, de Granollers; Punt Diari, de Girona; i Regió-7, de Manresa.

Es podrà votar per un, dos, tres, quatre, o els cinc apartats de premi, però en una sola vegada i utilitzant una única butlleta o targeta postal.

Tots els vots, que necessàriament hauran de portar el nom i adreça del votant, hauran d'esser tramesos a: RKOR, carrer de Na-

varra, 14, 08400-Granollers (Vallès Oriental). El període de votació s'inicià el 1 de novembre i finalitzarà el dia 20 de gener del proper 1987. Entre totes les persones que hagin emès el seu vot se sortejarà un seguit de premis.

Els Èxits d'Or és una idea original del periodista Xavier Tudela, d'àmplia experiència radiofònica. Ell serà també qui portarà la direcció executiva d'aquesta primera edició.

César Entrena, gerent de RKOR, i Xavier Tudela, director executiu de la campanya Èxits d'Or 1986 manifesten a CATALUNYA CRISTIANA el sentit dels premis. "Com a emissora musical que és RKOR ens hem proposat de conèixer les preferències musicals dels ciutadans catalans però no d'una petita mostra sinó que hem volgut arribar, i així ho demostra la varietat geogràfica de mitjans de comunicació escrits col·laboradors, a tots els racons del país i també a l'estranger. No volem oblidar res ni ningú. El vot de catalans d'arreu serà el que donarà sentit, validesa i prestigi als premis Èxits d'Or".

Es per a no oblidar la possibilitat que tots els catalans puguin participar en les votacions dels premis que la campanya Èxits d'Or 1986 ha tramès, amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, butlletes de votació als casals catalans d'Alemanya Federal, Argentina, Austràlia, Àustria, Bèlgica, Brasil, Canadà, Colòmbia, Costa Rica, Cuba, Equador, Estat espanyol i francès, Estats Units d'Amèrica, Holanda, Itàlia, Mèxic, Noruega, Nova Caledònia, Paraguai, Perú, Regne Unit, Suècia, Suïssa, Uruguai, Veneçuela i Xile. Un sistema de votació específic i premis especials pels catalans de fora que emetin el seu veredict.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

AJORNAMENT.— L'Agrupació Sardanista "Santa Anna" de Mataró ens comunica que el Sopar-Concert que s'havia de celebrar el dia 15 de novembre, tot commemorant el 25è. aniversari de l'esmentada entitat, s'ha ajornat fins el dia 6 de desembre. Hi participarà la cobla Jovenívola de Sabadell i s'anuncia l'assistència dels compositors Lluís Buscarons, Narcís Costa, Domènec Moner, Jaume Pons, Manuel Saderra Puigferrer, Emili Saló, Joaquim Soms i Ricard Viladesau. Hom pot fer reserva de tiquets a l'Agrupació Sardanista Santa Anna, Camí Ral núm. 364 - 08301 Mataró (Maresme).

DISTINCIÓ SARDANISTA.— Amb motiu de celebrar a Lleida el Segon Aplegament de Ciutats Pubilla de la Sardana i dins l'acte central d'aquesta jornada, l'Obra del Ballet Popular va donar compte d'un dels darrers acords del seu Consell Nacional, en el sentit d'atorgar a Sebastià Gràcia i Petit el guardó de Prohom de la Sardana, distinció que se li concedeix per haver dedicat tota la seva vida a la nostra dansa. El guardó fou lliurat per l'Alcalde de Lleida, Sr. Antoni Ciurana, enmig de forts aplaudiments del nombrós públic assistent a l'acte celebrat al Teatre Principal de la capital del Segrià.

D'altra banda i com a ressò de la distinció atorgada per l'Obra del Ballet Popular, l'Ajuntament de Lleida ha proposat l'atorgament de la Medalla de Bronze de la ciutat a Sebastià Gràcia, company en les tasques de divulgació sardanista a la premsa i la ràdio. Des d'aquí el felicitem ben cordialment per aquesta doble i ben merescuda distinció.

CERTAMEN MUSICAL DE SARDANES D'IVARS D'URGELL.— El dia 29 de novembre, a dos quarts de deu del vespre, se celebrarà a aquesta localitat el concert per conèixer les sardanes guanyadores.

El programa constarà de tres parts:

—El concert de les dues cobles —La Selvatana i Mediterrània— serà iniciat amb la interpretació de les dues sardanes guanyadores del 1er. Certamen: Festa de Pasqua a Ivars i L'Ermita dels compositors Jaume Cristau i Pepita Llu-nell respectivament. El concert seguirà amb una glossa i altres peces musicals adaptades per a cobla.

—Seguirà l'actuació de l'Esbart Dansaire del Sícors acompanyat per la cobla Juvenil de Bellpuig que de tothom és coneguda la qualitat coreogràfica d'aquest tàndem de les nostres terres.

—I per finalitzar la part més important, l'audició de les sis sardanes finalistes del certamen i el lliurament de premis. Recordem que aquests premis són els següents: 1er. 75.000.- ptes, 2on. 50.000.- ptes, 3er. 25.000.- ptes i tres accésits de 10.000.- ptes per la resta de finalistes.

ARQUEOLOGIA

No s'excaven les ruïnes del Palau Reial de València

Pel seu interès reproduïm íntegrament l'article de Josep Ramon Lluch al diari "AVUI" referent al recentment descobert Palau Reial de València.

Les ruïnes del palau reial de València, exhumades parcialment fa uns mesos, com a conseqüència de les obres del ramal del col·lector nord que passa per la vora, hauran de ser una altra vegada soterrades, segons que va acordar la comissió que estudiava el futur d'aquestes troballes arqueològiques, i que està formada per tècnics de l'Ajuntament de València i de les conselleries de Cultura i d'Obres Públiques.

Segons que ha manifestat el regidor de Cultura de l'Ajuntament de València, Vicent Garcès, el factor que ha decidit el cobriment de les restes del palau reial medieval ha estat el problema que el tancament del carrer del General Elio per les obres del col·lector i pel posterior descobriment del jaciment arqueològic provoca el trànsit rodat de la ciutat, ja que aquest carrer és una gran artèria d'accés a la ciutat des del nord, i acull una mitjana de cinquanta-cinc mil vehicles per dia. Segons que va apuntar Garcès, un altre factor fonamental per a adoptar aquesta decisió ha estat la manca de recursos econòmics per a cobrir les despeses que comportaria la recuperació de tot l'antic palau reial.

Així, doncs, les institucions públiques valencianes responsables del jaciment han decidit de donar prioritat a un aspecte puntual, com és la millora del trànsit rodat per la zona en comptes d'assumir un projecte a llarg termini que tendeixi a la recuperació

d'una part important de la història de la ciutat.

La manca de diners per a assumir el cos dels treballs de continuació de l'exhumació de les restes del palau reial que encara hi ha soterrades, així com també la manca de plans alternatius per a l'ordenació del trànsit han estat decisius.

Una vegada que s'ha sabut la decisió de la comissió encarregada del tema, diversos investigadors i arqueòlegs han manifestat llur preocupació per la conservació de les ruïnes que ara són a plena llum i que hom ha decidit de tornar a cobrir, i han coincidit que és fonamental que —en cas que es tornin a tapar— es faci de manera que siguin recuperables sense cap problema quan una nova corporació municipal consideri entre les seves prioritats l'estudi i la recuperació d'aquestes restes. En aquest sentit, Vicent Garcès va manifestar que "el que anem a fer immediatament és tornar a tapar per a garantir la plena conservació de les troballes, tot i que abans hom prendrà les mesures de documentació i planificació, així com també l'aplicació de moderns sistemes d'imatge i mesures arquitectòniques perquè no es facin malbé i per tal que quan es tornin a obrir la tasca sigui més fàcil que ara".

El palau reial de València fou construït per iniciativa del rei Jaume I, després que conquerí la ciutat, a mitjan segle XIII, i va centrar la vida de la capital del regne quan Na Germana de Foix, virreina de València, hi va traslladar la seva cort, segons els estudis realitzats pel professor Manuel Sanchis Guarner.

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

NADAL, HISTÒRIA I SENTIT D'UNES TRADICIONS

PEP MARTÍNEZ - ERNEST PUIG

Per què Nadal se celebra pel desembre? Quin significat té el tió? I l'arbre de Nadal? D'on ve el costum de fer pessebres? Per què les innocents? I el bisbetó? Per què els tortells amb sorpresa? Quin futur té la festa de Nadal?... I, a més a més, materials per a celebrar (textos, rondalles, poesies, escenificacions, cançons) i activitats (com fer el pessebre, una estrella, nades, figures, torrons de crocant...). Tot això fa que sigui el:

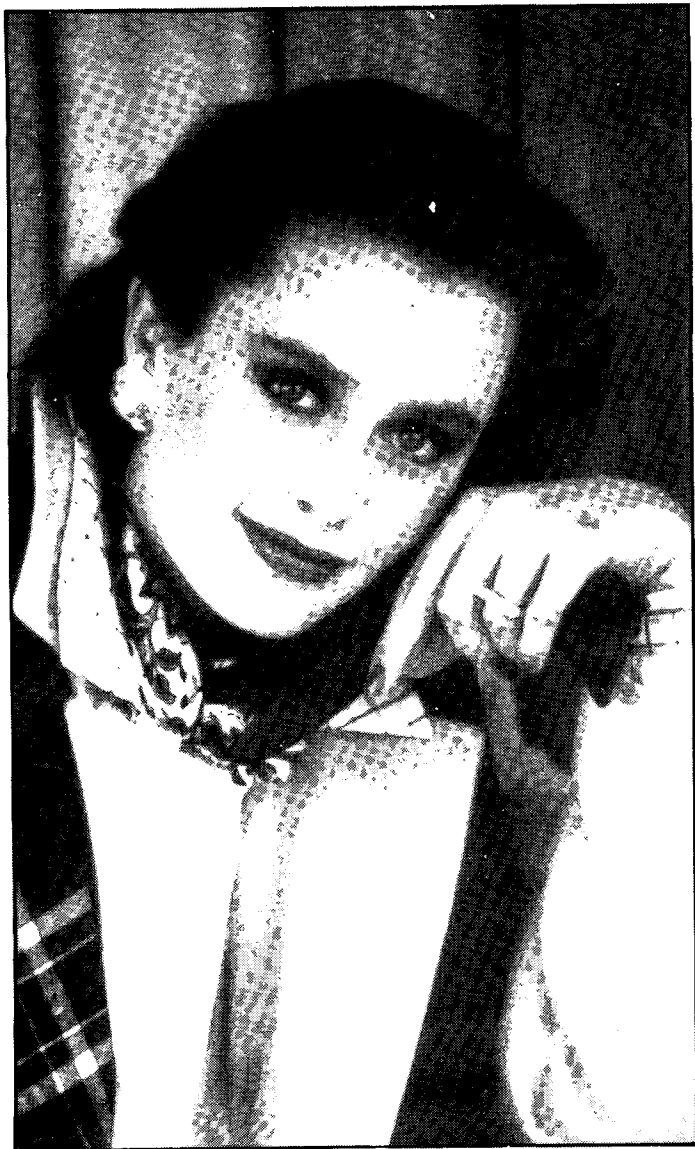
LLIBRE DE NADAL DE LA FAMÍLIA I DE L'ESCOLA

48 pàgs

350 ptes.

Editorial Claret

Maquillatge "Country"

El nou maquillatge "Country Weekend" presentat per Charles of the Ritz, per a la temporada tardor'86.

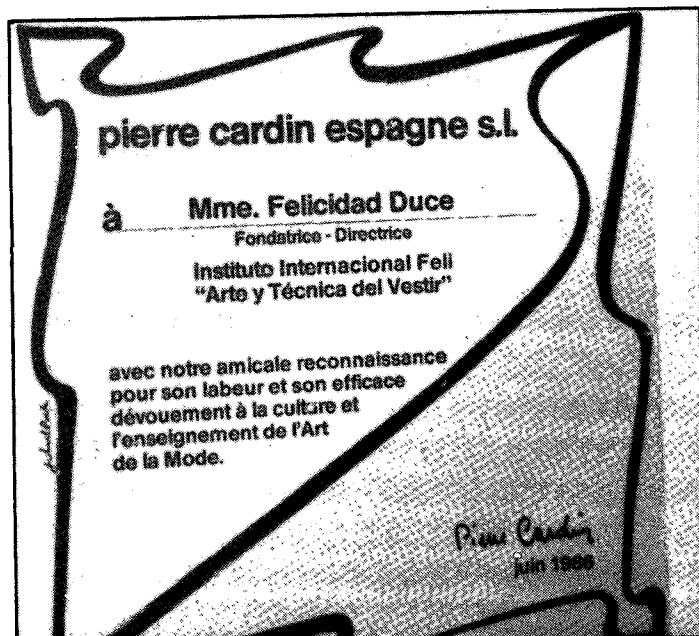
La tardor va eternament unida als caps de setmana al camp. Per això, Charles of the Ritz, pensant sempre en aquest canvi que l'aspecte exterior femení necessita cada temporada sense oblidar, a més, el perill que el fred representa per a la delicada pell de la dona, ha llençat tota una línia de maquillatge, el qual aporta aquest canvi de color que la temporada tardoral necessita.

El maquillatge "country weekend" s'inicia amb una impecable base de maquillatge d'un delicat color beix. Per a les parpelles, dos parells d'ombres, una d'elles amb "gemes" que respon a una barreja d'ombres en polvres multicolors, creant un efecte molt peculiar ja que en cada ocasió mai no hi haurà dues aplicacions iguals. Els ulls s'accentuaran amb un llapis Perfectlu Iris. Una mica de rimmel negre a les pestanyes i les galtes lleugerament rosades.

Llavis i ungles coordinats de color, a escollir entre una extensa gamma de vermells, completaran aquest maquillatge ple d'atractiu que respon una vegada més a les exigències dels primers canvis climatològics.

Guardó a Felicidad Duce

Durant el Seminari de Professors i a la Sala d'actes de

Pierre Cardin va distingir amb aquest diploma a la Sra. Felicitat Duce, per la seva gran tasca pedagògica en benefici de la moda.

L'Institut Internacional Feli de Barcelona, se celebrà dies enera un important esdeveniment, en ser-li atorgat a aquest Institut un Diploma d'Honor ofert pel prestigiós creador Pierre Cardin per la seva gran tasca pedagògica sobre la Moda portada a terme per la seva directora i fundadora Sra. Felicidad Duce, així com també, per l'èxit dels seus alumnes en ser guanyadors durant dos anys consecutius dels Concursos Internacionals de Moda d'Air France.

Aquest diploma, molt significatiu, a més, per a la moda i el disseny espanyol, es feu extensiu fins al professorat de l'Institut, entre els quals, hi ha un gran grup de Delegacions que l'Institut té situats en diferents punts de la geografia espanyola.

L'original disseny d'aquest Diploma va ser a càrrec de l'artista espanyol Gabriel Poch, col·laborador infatigable de Pierre Cardin vinculat a la firma des de fa alguns anys.

MARIA JOSE EJARQUE

COSTUMS I TRADICIONS

Llegendes dolces i saboroses

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

Després dels panellets vénen els torrons. De fet, d'uns i d'altres n'hi ha tot l'any, però sembla que fora de les diades tradicionals no tenen tan bon gust.

Els torrons arriben embolcallats amb llegendes. Explica Francesc Curet: "Hi hagué a Barcelona una pesta que causà moltes víctimes i, per tal d'apaivagar ço que es creia un flagell diví, es féu la prometença d'aixecar una església el dia que s'acabés la terrible epidèmia. Quan això s'esdevingué, es feren grans festes en les quals prengué part tota la ciutat. El Gremi de Confiteres organitzà un concurs per a premiar el millor recordatori del solemni acte, i resultà guanyador un mestre pastisser, qui, amb una neula i un bloc d'avellanes i ametlles amassades amb mel, volgué simbolitzar el pergamí i la primera pedra remembradores del bastiment de l'església expiatòria". Vet-ací, doncs, l'origen dels torrons —car es diu que el pastisser es deia Torró— i de les neules.

Una altra bonica llegenda és la dels torrons d'Agramunt. Aquests sí que són ben catalans! Segons explica el poeta i farmacèutic Viladot i Puig, al Camp de Tarragona "...hi havia un avellaner / que feia les avellanes / fullades con cascavells", és a dir que no es podien aprofitar per res. El seu propietari decidí tallar l'avellaner.

Quan es disposava a fer-ho se li va apropar bronzint un abellot i va dir-li que coneixia el secret de la cosa; que si no el tallava, "...ja veuràs com l'any que vé / farà avellanes ben plenes / l'arbre que mai les ha fet".

En l'endemig, una flor de la muntanya —algú diu que de Rialb— "que té sa estada al Montsec" es desespera. Està enamorada i ningú no la comprèn "...no exalen perfum sos pétals, / ni el polen dolcesa té...". Per això les abelles no la visiten i es corseca. Fins que una papallona li parla: / "—Romaní que aixís te migres / li diu, no et migres més / que l'amor que tu senties / prou hi ha qui el comparteix"...

Efectivament. L'avellaner del Camp i la flor del romaní del Montsec s'estimaven. El moscalló i la papallona feren de... casamenters. Un dona bones avellanes, l'altre tanta mel que sorprèn. Un traginer baixa la mel per arroves i del Camp, un altre puja sacs d'avellanes.

Es troben en el millor hostel d'Agramunt i quan tothom dorm, "...quin prodigi, valga'm Déu! / Del Paradís baixen àngels que treballen diligents...". Baixen un elixir del Cel i el barregen amb la mel i les avellanes dins d'un perol, remenant-lo amb un gran culleró —un rem en diuen a Agramunt— i amb la pasta en fan unes tauletes "...que blanca neu cobreix...".

I deixen la recepta escrita. Quan es desperten els traginers, resten admirats del prodigi. Carreguen del matxos i "Al pla torrons se'n emporta / aquell que del Camp vingué, / i torrons cap a Muntanya / el que baixà del Montsec".

Oi que són llegendes dolces i saboroses? La boca se'm fa aigua només de recordar-les!

RACÓ DEL LLENGUATGE

Que estudiïn ells i feu-ho vosaltres

ALBERT PERA

Un dels fenòmens que demostren a bastament la diferència entre les llengües catalana i castellana és el comportament de les vocals. No vull esmentar la diferència de sons vocàlics que fan el català molt més flexible i matissat, sinó que em vull referir a les possibilitats de diftongació d'ambdues llengües.

Podem observar que el castellà té més diftongs que el català, el qual no admet els anomenats diftongs creixents, vull dir els ia, ie, io i els ua, ue i uo. Aquests tres darrers només són diftongs, només els pronunciem amb un sol cop de veu, precedits de q o de g, com pasqua, qüestió, aigua, ungüent, però no en altres casos.

Però allà on el català es mostra més tal com és, més a la seva manera és en la seqüència de dues us o de dues is, cas que no es dona mai en castellà. "Mujer e ídolo" diuen, i han de córrer a canviar la conjunció y per una e perquè el seu idioma repugna de pronunciar dues is consecutives. Nosaltres diem dona i ídol, i sense haver de forçar gens la pronunciació ens surten perfectament diferenciades cada una de les dues is seguides. Que no vagi a jugar, val més que estudiï!, pot exclamar qualsevol mare catalana i no li costarà gota de marcar a la pronunciació les dues is ben clares, una després de l'altra.

En canvi, les dues us seguides sempre les fem en una sola emissió de veu i sonen com si fossin una sola. Feu-ho vosaltres, i aquest feu-ho el pronunciem feu. El sol lluu magníficament, i pronunciem llu.

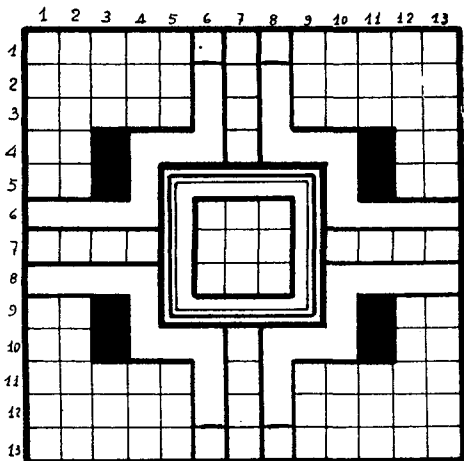
Amb l'exposició i consideració d'aquests exemples podem arribar fàcilment a aquesta conclusió: que dues is consecutives, en català no són mai diftong, no són mai una sola síl·laba, no les pronunciem mai amb un sol cop de veu, i que les dues us sempre són pronunciades en una sola emissió de veu, sempre són una sola síl·laba, sempre són diftong.

Perles ortogràfiques

El senyor Esteve Busquets i Molas, redactor amb secció fixa a Catalunya Cristiana em fa arribar la següent perla detectada al carrer de la Llibreteria, de Barcelona, en un establiment de dolços. Hi ha un cartell imprès que diu: Es donen classes de català. Em voleu dir qui és més culpable, l'impressor que l'ha fet o el professor que permet que el penguin? És una bona recomanació!, exclama irònicament el comunicant observador de la pífia.

ENCREUATS

QUADRAT

HORITZONTALS

1.- Branca de la medicina que estudia els traumatismes i llurs efectes. 2.- Tributar, oferir. Preposició. Ser sobrenatural. 3.- Exacte. Consonant. Viu, subtil per a descobrir. 4.- Nota musical. Inicial de punt cardinal. Afirmació. 5.- La teva. Ciutat de Caldes pàtria de la família d'Abraham. 6.- Ca. 7.- Primer rei d'Israel. En aquest lloc. Aquell animaló que va sempre amb sant Jordi. 8.- Enclusa d'argenter. 9.- Consonants. La seva. 10.- Vocals. Cinc. Acabament d'infinitiu. 11.- Lloc on fan i venen el pa. Inicial de punt cardinal. Lloc on hom exposa els productes en les exposicions. 12.- Matèria grassa. Consonant. Nom del protagonista d'un conte, cançó, poesia legendari. 13.- Branca de la medicina que agrupa el conjunt d'activitats inter-

disciplinàries emprades en els factors del medi ambient, individuals o d'altra mena que amenacen la salut de l'home.

VERTICALS

1.- No alegre. Consonant. Mena d'escopeta. 2.- Sumptuosa, magnífica. Vocal. Natanael. 3.- (A l'inr., lehismaniosi americana. Vocal. Prefix que vol dir "damunt". 4.- Planeta. Cinquanta. Xifres romanes. 5.- Substància que elaboran les abelles. Associació d'Homes d'Empresa. 6.- La primera vocal. Animaló domèstic. Mil. 7.- Pàtria de Pau. Palmpede. Metzina. 8.- Vocal. Número o guarisme. La mateixa vocal. 9.- Fatigat, cansat. Condiment. 10.- Onada. Cinc-cents. Soroll que segueix al llamp. 11.- Consonant repetida. Consonant. Abreviatura d'anglès, anglicisme. 12.- Vocals diferents. Preposició. Muntanya on Jahvè donà a Moisés, als deu Manaments. 13.- Portar a un nivell més alt. Cent. Feina forta, pesada.

SOLUCIÓ

1.- Triest. S. Rite. 2.- Règia. A. Felip. 3.- at. U. U. Rpi. 4.- Ura. L. CID. 5.- Mel. ADE. 6.- A. Gar. M. 7.- Tars. Oca. Vert. 8.- O. Sis. 9.- Las. Sal. 10.- Ona. D. Tio. 11.- GGG. R. Ang. 12.- IEATU. A. Sinat. 13.- Alper. C. Ardua.

STVINOZLITOH

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

En la col·lecció "Grans Festes Populares Espanyoles", el 6 de juny del 1985, Correus emeté una sèrie d'un sol segell, dedicat al Corpus Christi de Toledo. Valor: 18 ptes. Tiratge: 4 milions. Paper: estucat engomat. Estampació: gravat al buit policolor. Mides: 28'8 x 40'9., vertical. Dentat: 13 1/4. Plecs: de 80 segells. El segell mostra la Custòdia, la joia que Cisneros encarregà a l'alemany Enric d'Arfe, per emmarcar el ric ostensori fet amb el primer or portat d'Amèrica per Cristòfor Colom i que la Reina Catòlica guardava a la seva cambra per adorar el Sagrament. A la part esquerra del segell s'hi reproduceix un dels carrers de Toledo guarnit amb els típics tendals utilitzats en la diada del Corpus.

JEROGLÍFIC

Per SNOF

M'HAS DE TORNAR EL QUE...

R

Solució al 374

PESSEBRE

(PP) PES S (RIU) EBRE

FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•FUTBOL•

Resultats	Clasificacions	La travessa	Golejadors	Pròxima jornada
Valladolid-R. Madrid 1-1	PJ GF GC Ptos. 1. Barcelona 15 20 6 22 + 6 2. R. Madrid 15 28 14 20 + 6 3. Ath. Bilbao 15 23 17 19 + 3 4. Ath. Madrid 15 17 15 19 + 3 5. RCD Espanol 15 23 14 18 + 4 6. R. Mallorca 15 24 20 17 + 1 7. S. de Gijón 15 19 16 16 + 2 8. R. Sociedad 15 19 16 15 + 1 9. R. Valladolid 15 14 15 15 - 1 10. R. Betis B. 15 17 21 15 + 1 11. Sevilla 15 20 17 14 - 2 12. Cádiz 15 11 16 14 - 2 13. R. Zaragoza 15 15 16 13 - 1 14. UD L. Palmas 15 22 24 13 - 1 15. R. Murcia 15 13 23 12 - 2 16. Osasuna 15 6 14 10 - 4 17. Santander 15 14 25 9 - 7 18. Sabadell 15 13 29 9 - 7	1. Valladolid-R. Madrid (2) X 2. Ath. Bilbao-Espanol (X) 1 3. Sevilla-Murcia (1) 1 4. Sabadell-Las Palmas (X) 1 5. Cádiz-Sporting (X) 1 6. Mallorca-Zaragoza (1) 1 7. Santander-Betis (1) 1 8. Barcelona R. Sociedad (X) 1 9. At. Madrid-Osasuna (X) 1 10. Logroñes-Málaga (X) X 11. Hércules-Valencia (X) X 12. Coruña-Celta (1) 1 13. Cartagena-R. Vallecana (X) X 14. Castellón-Elche (1) 1	Hugo Sánchez (Real Madrid) 15 Ramón (Sevilla) 9 Magdaleno (Mallorca) 8 Lineker (Barcelona) 7 Calderón (Betis) 6 Contreras (Las Palmas) 6 Flores (Gijón) 6 Pichi Alonso (Espanol) 6 Pineda (Espanol) 6 Rincón (Betis) 6 Sarabia (Ath. Bilbao) 7 Andrés (Las Palmas) 5 Eusebio (Valladolid) 5 Julio Salinas (At. Madrid) 5 López Ufarte (R. Sociedad) 5 Saavedra (Las Palmas) 5 Suárez (Santander) 5	At. Madrid-R. Madrid Espanol-Valladolid Murcia-Ath. Bilbao Las Palmas-Sevilla Gijón-Sabadell Zaragoza-Cádiz R. Betis-Mallorca R. Sociedad-Santander Osasuna-Barcelona

P E T I T S A N U N C I S

Gerents interessats en algun candidat truqueu a:
l'Associació Cristiana de Dirigents

Tels. 237 18 45
237 19 12
Hores: de 4 a 6

TREBALL

OFERIMENTS

ADMINISTRATIU i oficial electricitat.
Contracte mercantil.

QUALSEVOL treball. Contracte mercantil.

ORGANITZACIÓ administrativa i comptabilitat. INEM 36.178.007.

ADMINISTRATIU lliure servei militar, carnet de conduir, coneixement mecànica moto-cotxe, per a oficina, magatzem, etc. Tel. 303 21 60.

COMPTABLE TITULAT a hores. Contracte mercantil.

PER ACOMPANYAR malalts tardes 4 a 9. Contracte Mercantil.

DEPENENT, xòfer o control admissió bingo. INEM 37.308.287.

VISITAR clients i traduccions anglès. Contracte mercantil.

CAMBRE, o neteja general. INEM 38.082.106.

SECRETÀRIA import-export-Full-ti-me, o classes d'anglès particulars a partir de 2/4 de 7 tarda, traduccions. Contracte Mercantil.

AUXILIAR administratiu i primer grau d'electrònica, francès i català. INEM 37.282.852.

TENIR CURA de malalts o altra feina tardes 4 a 9. Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA o aux. clínica titulada INEM 37.233.125.

QUALSEVOL treball tardes. Contracte mercantil.

ADMINISTRATIU auxiliar comptable i caixa. INEM 19.475.446.

VARIS

CAPS DE SETMANA a Poblet. Lloguem apartaments de 5, 6 i 8 places amb llar de foc. Preus econòmics, tennis, frontó, parc infantil. Informació: Vil·la Engràcia, Espluga de Francolí. Tels: 977 - 87 03 08/31 09 86.

PANTEÓ en venda: arc cova, capella amb altar de marbre, capacitat aproximada 12 sepultures. Valor aproximat 10 milions. Ofertes a l'apartat de correus 23.333 de Barcelona.

BUSCO esposa, catalana i cristiana, intel·ligent, sensible i activa, lliure i amb esperit apostòlic. Preferia que fos de les comarques del Penedès. Apartat 90130. Barcelona 08080.

CAP ADMINISTRATIU administració, comptabilitat, informàtica. Molta experiència. Tel. 215 28 05.

MECANÒGRAF treball tardes en empresa petita. Cont. Mer.

ES PASSEN treballs a màquina d'escriure. Tel. 211 29 70

SENYORETA mitja edat sol·licita casa de família reduïda a canvi d'allotjament. S.S. i tot el restant a convenir. Tel. 254 64 97. 10 vespre.

SANTA MARTA Servei a domicili de ATS, INFERMERES, PUERICULTORES, AUXILIARS. Informes: Tel.: 245 37 58.

INTÈRPRET amb experiència i traductora anglès. INEM 37.272.044.

MESTRA o persona experimentada. El grup d'esplai Ntra. Senyora de Betlem situada al Raval que acull els nens d'EGB després de l'horari escolar. Necessita col·laboradora. Tel. 318 53 01.

TRADUCCIONS del i a l'alemany.

PROF. EGB. Matemàtiques, català, mecanografia. Tel. 824 42 96

CASA de pagès per llogar per dues famílies a 8 Km. de Vic. Tel. 887 00 69 per segona residència.

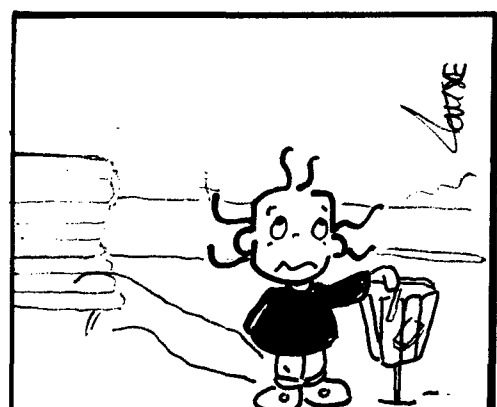
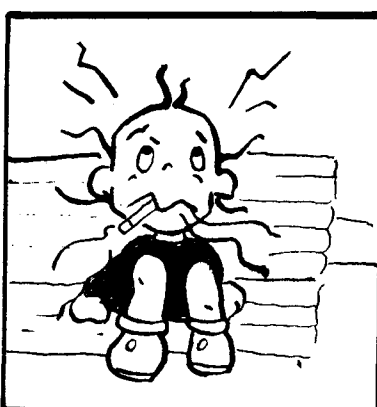
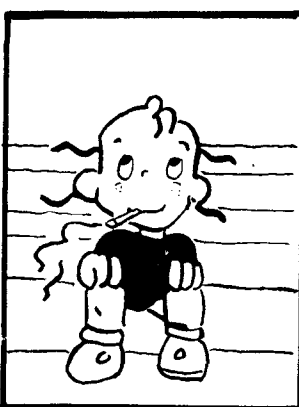
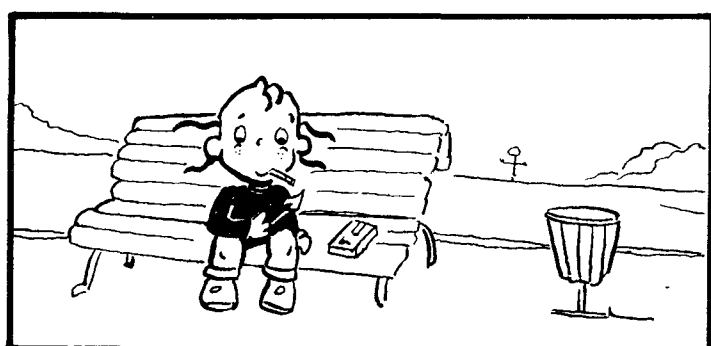
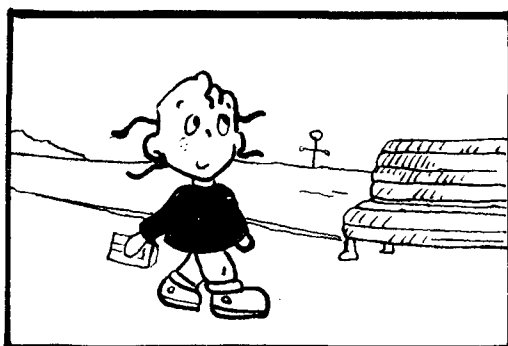
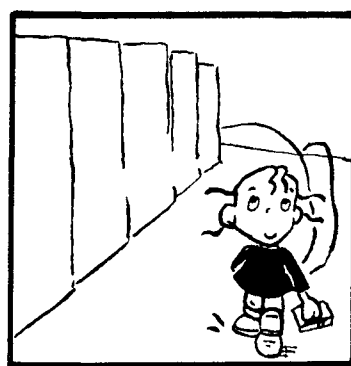
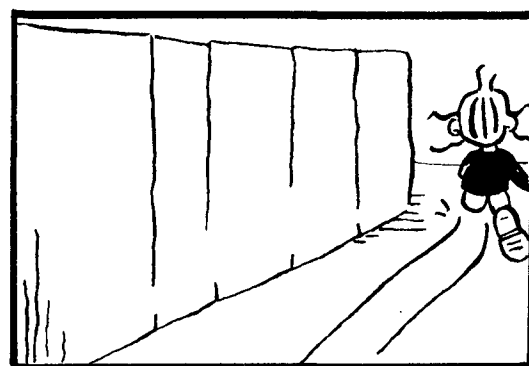
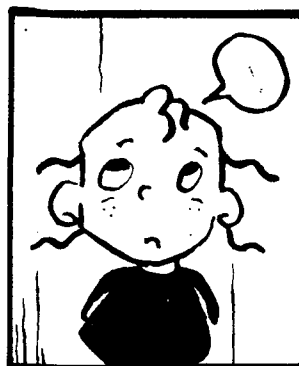
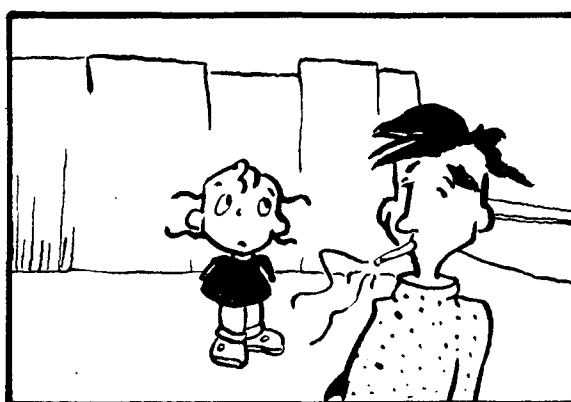
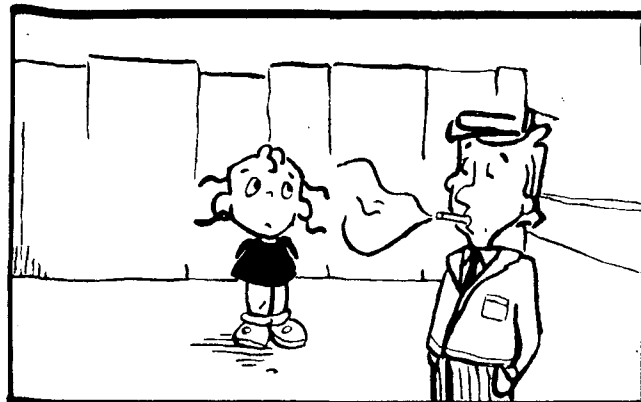
VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. FINQUES GUANTER (A.P.I.) Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

La Baldufa

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 332

Històries d'Eixerits

Una jugada genial

De vegades, a l'escola, a l'hora de pati, juguem fins a no poder dir ni fava. Vermells de cara, esbufegant, correm d'ací d'allà sense cansar-nos mai. Formem bàndols o colles que sempre tenen un capità o un cap de colla, ens divertim d'allò més.

Això del jugar, m'ha vingut al cap, perquè l'altre dia a la Catequesi, mossèn Josep deia: "La vida és com un joc. Per culpa del pecat, l'home estava a punt de perdre'l. Però Jesús vingué entre nosaltres a fer de cap de colla, i a conduir-nos a tots a la victòria final".

Aquesta setmana comença l'Advent (vol dir adveniment, algú que ve). És un temps de preparació de cara al Nadal. És un temps en què tots els cristians ens preparem per "reviure" aquesta jugada genial de Jesús: "fer-se home per salvar tots els homes".

De vegades penso: ¿Serà possible que hi hagi persones que no coneguin Jesús? O que si el coneixen, no l'estimin?

Eixerides i Eixerits, que les setmanes d'Advent ens ajudin a entrenar-nos de valent per a ser més bons jugadors cristians, i ajudar Jesús a donar pau i amor a tot el món.

L'eixerit

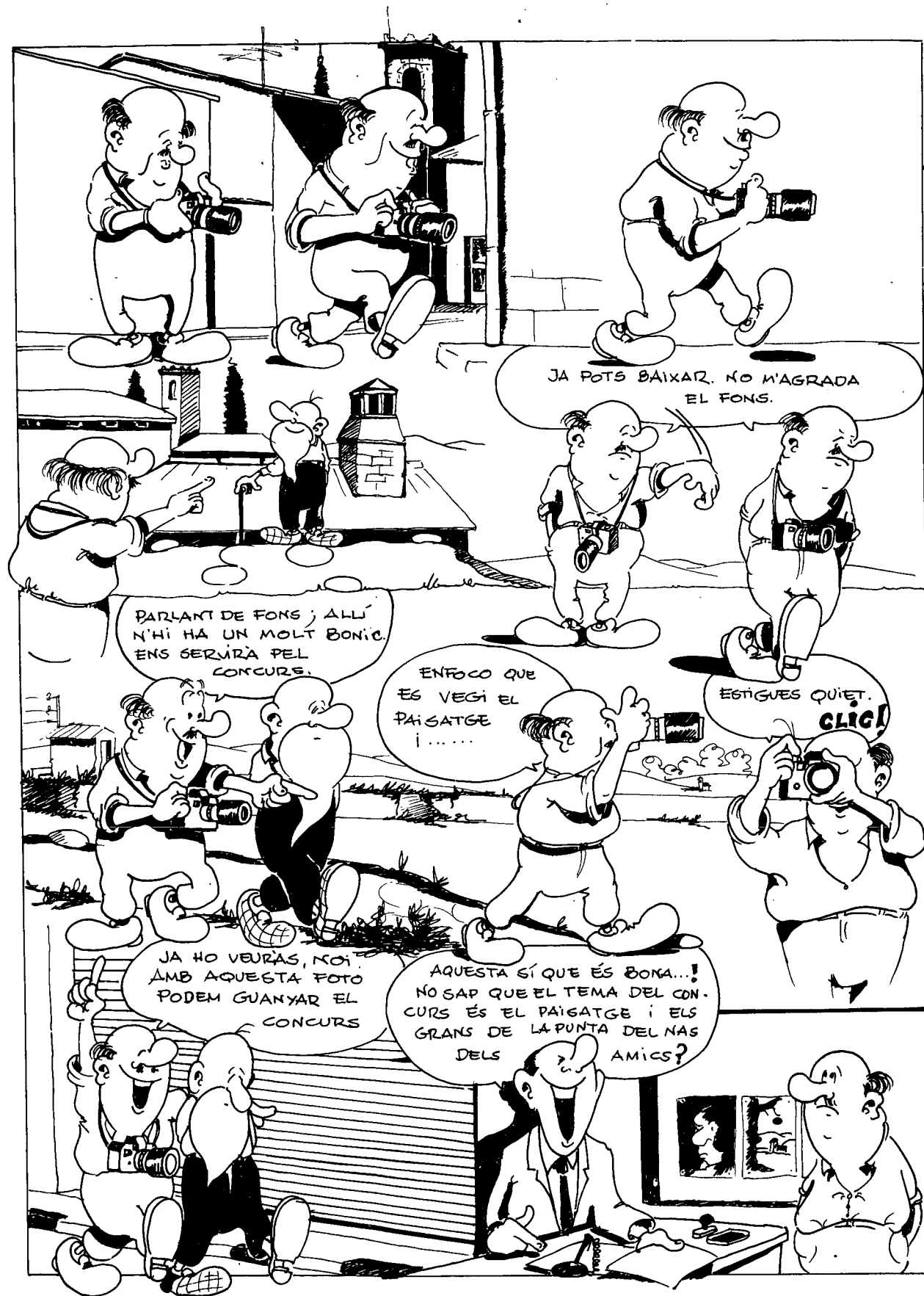
QUINA SORT QUE T'É LA GENT GRAN. AMB L'EXCUSA DE LA FEINA NO HAN D'ANAR A ESTUDIAR.

A L'ESCOLA SÍ QUE ERA FELIÇ I NO ARA QUE TREBALLA

Avet Set — Avet Set —

Avet Set — Avet Set —

Jesús ens parla

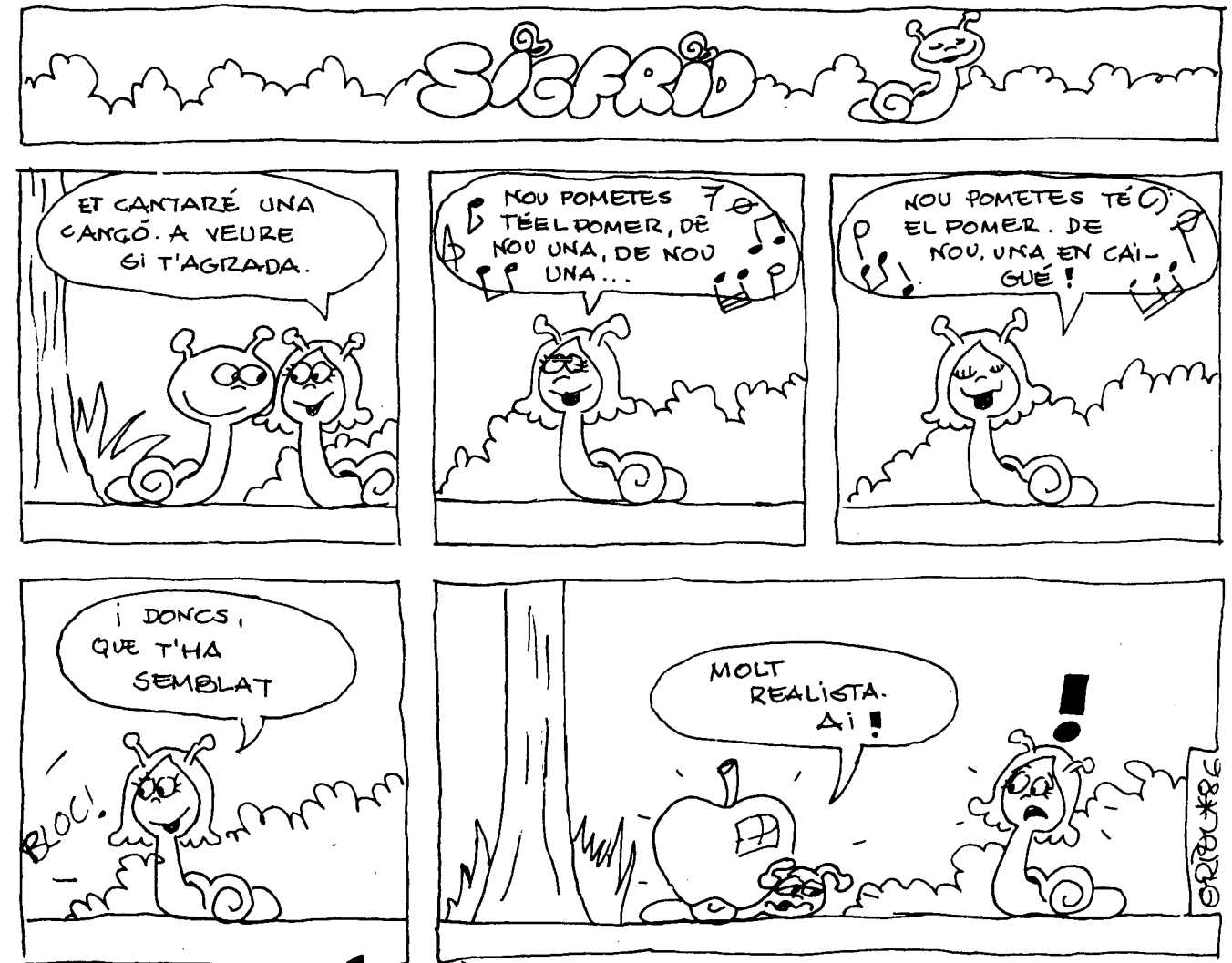
Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli de Sant Mateu, capítol 24, versets del 37 al 44 (Mt 24:37-44).

Reflexionem: 1. Avui comencem el TEMPS D'ADVENT. Totes les comunitats cristians del món, durant quatre setmanes ens prepararem a la celebració de la gran festa del NADAL. ¿Què podríem fer per ser més amics del nostre AMIC i Salvador? Per acollir-lo més plenament, per escoltar-lo, per estimar-lo més i millor?

2. L'evangeli d'avui és com un toc de trompeta que vol cridar-nos l'atenció, no fos que, apropant-se la gran celebració del Nadal, nosaltres fóssim com aquells "que no s'havien adonat de res" o "el cap de casa que s'havia adormit". Cal preparar el cor per rebre Jesús.

3. Tots veiem que hi ha coses que no ens agraden prou: guerres, violències, baralles, trames, mentides, etc. Doncs bé, Crist ve contínuament entre nosaltres perquè junt amb Ell treballem tots plegats per un món millor. Però, això sí, el món millor ha de començar en el cor de cadascú.

El mossèn

Avet Set esclips per a nenes i nens

DIUMENGE - 30

- 10.30 Temps d'esperança.
- 10.45 Matinal a TV3: "El piano romàntic".
- 12.45 Fi d'emissió.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Charlie Brown i Snoopy: "Últim capítol".
- 16.00 La pel·lícula del diumenge: "El darrer mohica".
- 17.30 Vida salvatge: "Algunes coses sobre les papallones".
- 18.00 Plats de nata.
- 18.10 Identitats: "Carles Rexach".
- 19.10 La gran vall: "Dies de gràcia".
- 19.55 Eleccions Euskadi.
- 20.10 Pel·lícules Nadal a TV3.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 30 minuts.
- 21.35 Eleccions Euskadi.
- 21.45 A cort obert.
- 22.45 Eleccions Euskadi.
- 23.00 Gol a gol.
- 00.15 Fi d'emissió.

DILLUNS - 1

- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.33 TV3, segona vegada: "Gol a Gol".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 Carson i Carson, advocats: "Veredictes: culpable".
- 16.05 Digui, digui (39).
- 16.20 Fi d'emissió.
- 18.45 Avanç informatiu.
- 18.48 Fes flash.
- 19.20 Oliana Molls: "El cas de les hamburgueses".
- 19.50 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Informatiu cinema.
- 21.35 Cinema 3: "Sempre fa bon temps".
- 23.30 Telenotícies.
- 23.45 Arsenal.
- 00.45 Fi d'emissió.

DIMARTS - 2

- 13.00 Servei d'informació agrària.
- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.33 TV3, segona vegada: "Joc de ciència". "30 minuts".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 Carson i Carson, advocats: "El retrat".
- 16.10 Aula visual.
- 16.40 Fi d'emissió.
- 18.45 Avanç informatiu.
- 18.48 Fes flash.
- 19.20 El petit dominic: "L'home de la cara pintada".
- 19.50 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Perry Mason: "El cas del joquei carbasejat".
- 22.00 Jo, Claudi (8).
- 23.05 Dimensió desconeguda.
- 23.30 Telenotícies.
- 23.45 Fi d'emissió.

DIMECRES - 3

- 13.00 Servei d'informació agrària.
- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.33 TV3, segona vegada: "Trossos" i "Curar-se en salut".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 Carson i Carson, advocats: "Un petit malentès".
- 16.10 Aula visual.
- 16.40 Fi d'emissió.
- 18.45 Avanç informatiu.
- 18.48 Fes Flash.
- 19.20 El petit dominic: "L'espia que festejava".
- 19.50 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Simon i Simon: "Sigues realista, Stacey".
- 22.05 Pel·lícula: "Fúria a Bahía".
- 23.40 Telenotícies.
- 23.55 Fi d'emissió.

DIJOUS - 4

- 13.00 Servei d'informació agrària.
- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.33 TV3, segona vegada: "Informatiu Cinema". "Programa de mà".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 Dones maleïdes: "Alice Rhodes".
- 16.10 Aula visual.
- 16.40 Fi d'emissió.
- 18.45 Avanç informatiu.
- 18.48 Fes flash.
- 19.20 El petit dominic: "Sermos i rapè".
- 19.50 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.

- 21.05 Vostè jutja.
- 22.45 A tot esport.
- 00.20 Telenotícies.
- 00.35 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 5

- 13.30 Avanç informatiu.
- 13.33 TV3, segona vegada: "A tot esport".
- 14.30 Telenotícies.
- 15.19 Dones maleïdes: "Christiana Edmunds".
- 16.10 Aula visual.
- 16.40 Fi d'emissió.
- 18.35 Avanç informatiu.
- 18.38 Digui, digui... (Lliçó 9).
- 19.00 Fes flash.
- 19.30 Clip Club.
- 20.00 Botó fluix.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Ellery Queen: "Ascensor privat a la dotzena".
- 21.50 El fill del vostre veí: "Com es fa un torturador".
- 22.45 Trossos.
- 23.15 Telenotícies.
- 23.30 El món del cinema: Cinema de mitjanit: "Akelarre".
- 02.00 Fi d'emissió.

DISSABTE - 6

- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 Els barrufets.
- 16.00 Buck Rogers en el segle XXV: "El secret dels Doris".
- 16.50 Esports en acció.
- 18.20 Digui, digui... (Lliçó 39).
- 18.40 Els germans Hardy i Nancy Drew. "El misteri dels àngels".
- 19.40 Oliana Molls.
- 20.00 Joc de ciència-magazine.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.05 Hostes vingueren que de casa ens tragueren: "El ferrocarril".
- 21.30 Eugeni.
- 22.00 Ai...! Smith i Jones.
- 22.30 Galeria oberta.
- 00.30 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 30

- 8.30 Caminar i veure.
- 9.30 Concert.
- 10.30 Santa Missa-El dia del Senyor.
- 11.30 Poble de Déu.
- 12.00 Estudi Estadi.
- 15.00 Telediar 1.
- 15.35 Els Snorkels: "El collar de coral azul".
- 16.05 S'ha escrit un crim: "Hemos salido a matar al brujo".
- 17.00 Punt de trobada.
- 18.00 De 7 en 7.
- 18.30 Tarda de Teatre: "La zapatera prodigiosa".
- 20.30 Telediar-2.
- 21.05 Cançó trista d'Hill Street: "El mundo según Freedom".
- 22.00 A vista d'ocell.
- 22.30 Estudi estadi.
- 00.00 Comiat.

DILLUNS - 1

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Follow me - 13 i 14.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra: Ep 86.
- 10.10 Estudi Estadi.
- 11.40 Només es viu una vegada: Ep 76.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Al ritme d'un temps.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediar - 1ª ed.
- 15.35 Falcon Crest: "Gambito desvelado".
- 16.35 La tarda.
- 17.30 D'aquí cap allà.
- 18.00 Barri Sesamo.
- 18.30 L'espill màgic.
- 19.00 El planeta imaginari.
- 19.30 De pel·lícula.
- 20.00 Consum.
- 20.30 Telediar - 2.
- 21.15 Segons fora.
- 21.45 Una dona anomenada Golda: Ep. 2.
- 22.35 Crisi a Centramèrica.
- 23.35 Telediar - 3.
- 00.05 Telesport.
- 00.15 Comiat.

DIMARTS - 2

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Follow me - 15.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra - Ep 87.
- 10.10 Punt de trobada.
- 11.10 Consum.

- 11.40 Només es viu una vegada: Ep. 77.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Terenci a la fresca.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediar - 1ª ed.
- 15.35 Falcon Crest: "Hallazgos y pérdidas".
- 16.30 La tarda.
- 17.30 Dins d'un ordre.
- 18.00 Barri Sesamo.
- 18.30 Els electrofollets.
- 19.00 A la naturalesa.
- 19.30 Les noies d'or. Cap. 7.
- 20.00 Els comptes clars.
- 20.30 Telediar - 2.
- 21.15 Plató buit.
- 22.25 Els Colby.
- 23.20 A portada.
- 23.50 Telediar-3.

DIMECRES - 3

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Follow me - 16.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra: Ep. 88.
- 10.10 Plató buit.
- 11.10 Val més prevenir.
- 11.40 Només es viu una vegada: Ep 78.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Plaça major.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediar - 1ª ed.
- 15.35 Falcon Crest: "De la misma sangre".
- 16.30 La tarda.
- 17.30 Llettra menuda.
- 18.00 Barri sesamo.
- 18.30 L'alegre pandilla - 4.
- 19.00 Tocata.
- 20.00 Tot queda a casa.
- 20.30 Telediar-2.
- 21.15 Sessió de nit: "El techo de cristal".
- 23.00 Fútbol.
- 00.45 Telediar - 3.

DIJOUS - 4

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Follow me - 15.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra - Ep 89.
- 10.10 Fi de segle.
- 11.40 Només es viu una vegada: Ep. 89.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Una parella al vostre gust.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediar - 1ª ed.
- 15.35 Falcon Crest: "Ley y orden".
- 16.30 La tarda.
- 17.30 L'art de viure.
- 18.00 Barri Sesamo.
- 18.30 El quiosc.
- 19.00 Escollir una professió.
- 19.30 Al mil per mil.
- 20.00 MASH: "Cartas".
- 20.30 Telediar - 2.
- 21.15 Nort i sud - Ep. 5.
- 22.15 Paris en els llavis.
- 23.55 Telediar - 3.
- 00.25 Telesport.
- 00.35 Comiat.

DIVENDRES - 5

- 7.30 Bon dia.
- 9.10 Follow me - 16.
- 9.25 La bossa de la compra.
- 9.40 La font de pedra: Ep. 90.
- 10.10 Moments.
- 11.10 Llettra menuda.
- 11.40 Només es viu una vegada: Ep 80.
- 12.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 12.33 Tres per quatre.
- 13.30 Músic-mots.
- 14.00 L'informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediar - 1ª ed.
- 15.35 Falcon Crest: "Significados ocultos".
- 16.30 La tarda.
- 17.30 Un país de sagitari.
- 18.00 Barri Sesamo.
- 18.30 Noeli.
- 19.00 Els visitants - Ep. 1.
- 19.30 Al galop.
- 20.00 Val més prevenir.
- 20.30 Telediar - 2.
- 21.15 Entre amics.
- 23.00 Vendetta - 3.
- 00.00 Telediar - 3.

DISSABTE - 6

- 8.30 La nostra setmana.
- 9.30 Entre amics.
- 11.00 La bola de cristall.
- 12.30 Objectiu-92.
- 13.25 Loteria.
- 13.35 Gent jove.
- 14.35 Diari de sessions.
- 15.00 Telediar - 1.
- 15.35 Els Ewoks.
- 16.05 Primera sessió: "Atila, rey de los Hunos".
- 18.00 Els Wuzzles.
- 18.30 Si ho sé no vinc.
- 19.30 Hart i Hart.
- 20.30 Telediar - 2.
- 21.05 Informe setmanal.
- 22.40 Dissabte cinema: "Chinatown".

DIUMENGE - 30

- 10.30 Santa Missa.
- 11.30 Miramar esportiu.
- 13.45 Recull informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Estudi Estadi.
- 17.05 Estrenes TV: "Renuncia".
- 18.50 Candy, Candy.
- 19.20 Moments.
- 20.15 Llum de lluna.
- 21.00 El dominical.
- 22.05 Diumenge cinema: "La casa grande".
- 23.45 Metròpolis.
- 00.15 Comiat.

DILLUNS - 1

- 17.00 L'energia; els minerals i l'home.
- 17.30 Mirades.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Curs d'anglès - 8.1.
- 19.30 Els nostres arbres.
- 20.05 Kate i Allie. (Ep. 21).
- 20.30 Música i músics.
- 21.00 Escala interior, escala exterior.

- 21.30 Foren primera pàgina.
- 22.05 Dilluns cinema: "Historia de una detective".
- 23.45 Últimes preguntes.

DIMARTS - 2

- 17.00 Digui, digui...
- 17.15 El carrer de l'espectacle.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Curs d'anglès - 8.2.
- 19.30 Micky i Donald.
- 20.00 Planta baixa.
- 21.00 Torn d'ofici.
- 22.00 Documents TV.
- 23.00 Tendido cero.
- 23.30 Carol Burnett. (Ep. 19).
- 23.55 Comiat.

DIMECRES - 3

- 17.00 Temes de Catalunya.
- 17.30 Mirades.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Curs d'anglès - 8.3.
- 19.30 Micky i Donald.
- 20.00 Plumier.
- 20.30 Amb les mans a la massa.
- 21.00 Fi de segle.
- 22.45 Temps moderns.
- 23.45 Temps de creure.
- 00.00 Comiat.

DIJOUS - 4

- 17.00 L'agent secret.
- 18.00 Picapuça.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Curs d'anglès. 8.4.
- 19.30 Micky i Donald.
- 20.00 A-u-an-ba-buluba-balam-bambu.
- 21.00 Fila 7.
- 22.10 Cinema Club: "Inocentes con manos sucias".
- 00.15 Comiat.

DIVENDRES - 5

- 17.00 Teatre: Homenatge a Josep M. de Sagarra.
- 19.00 Connexió amb Madrid.
- 19.00 Agenda informativa.
- 19.15 Curs d'anglès - 8.5.
- 19.30 Micky i Donald.
- 20.00 El cinema: "Elemental Dr. Freud".
- 21.55 L'ull de cristall.
- 23.45 Jazz entre amics.
- 00.45 Filmoteca TV: "Larga jornada hacia la noche".
- 03.00 Comiat.

DISSABTE - 6

- 10.30 Les aventures de Pepero: (3-4).
- 11.15 Les meravelles del món submari.
- 11.30 Temes de Catalunya: "Trens i estacions".
- 11.50 Pintores catalanes.
- 12.10 Una història particular.
- 13.00 Canal 10.
- 13.30 Gaudi i la música.
- 14.00 Recull informatiu.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 135 escons.
- 15.30 Musical.
- 16.00 Connexió amb Madrid.
- 16.00 Estadi 2.
- 21.00 La bona música.
- 22.00 Concert 2.
- 23.30 Comiat.

El món de la televisió

TV-1

TARDA DE TEATRE.- "La zapatera prodigiosa", de Federico García Lorca. Direcció: Alfredo Mañas. Realització: Gonzalo Sebastián de Erice. Música: Federico García Lorca. Coreografia: Felipe Sánchez: Joc escènic en 2 actes i un pròleg. El seu autor va subtitular-la "Farsa violenta". Perquè és més que teatre, espectacle teatral, podem explicar el seu argument: L'esposa del sabater —la sabatera— una dona jove i bonica, discuteix constantment amb el seu marit, de molta més edat, i se li mostra esquerpa, i permet que la festegin els seus admiradors.

El sabater, convençut que ella no l'estima, abandona la casa. En el segon acte, la sabateria es transforma en una taberna en la qual viu la dona. Aviat sospira secretament pel retorn del marit. En saber-ho ell, torna disfressat de titellaire; reconegut finalment, el rebutja altra vegada. Hi ha dones que no saben el que volen. (Diumenge, 30, a les 18'30). ADULTS.

PRIMERA SESSIÓ.- "Atila, rey de los hunos", de Douglas Sirk. Film de caràcter històric. Bastant fluix. (Dissabte 6, a les 16.05). NENS I JOVES. SI S'AVORREIXEN, ELLS MATEIXOS PODEN TANCAR LA TELE.

TV-2

ÚLTIMES PREGUNTES.- "Un dia amb el Papa: Missatge de Joan Pau II".- José M.ª Javierre, treballador incansable en les tasques de la comunicació, dirigeix aquest interessant espai de caràcter religiós. El programa preparat, explica i comenta un dia "normal" del Papa. Enclourà, a més, una entrevista del Papa, concedida a Televisió Espanyola, amb unes paraules de Joan Pau II, a manera de missatge per a tots els oients i espectadors d'"Últimes preguntes". (Dilluns, dia 1, a les 23.45). RECOMENAT.

EL CINE.- "Elemental Dr. Freud", d'Herbert Ross.- Sherlock Holmes, amb el seu inseparable Dr. Watson, demanen l'ajuda del Dr. Freud, per lluitar contra el pervers Dr. Moriarty. Duen que és bastant "potable". Encara que no tinc res contra la psicoanàlisi, tinc entès que té els seus límits i que no pot solucionar-ho tot. En canvi una bona confessió amb un sacerdot catòlic, si que pot solucionar-ho tot, perquè ens torna la gràcia. (Divendres, 5, a les 20). GENT GRAN.

FILMOTECA TV.- "Larga jornada hacia la noche", de Sidney Lumet. Drama autobiogràfic, escrit per Eugene G. O'Neill, amb l'expressa condició que no es representés fins després de la seva mort, per referir-se a si mateix i a la seva família. En aquesta obra, dolorosa i commovedora, els personatges s'acusen reciprocament del fracàs de les seves vides. Acusen a les circumstàncies, per la seva visió falsa de la vida, dels seus fracassos, però no als errors comesos en les seves vides. Per triomfar, cal abans de tot reconèixer els propis errors per corregir-los després. (Divendres, 5 a les 00.45). GENT GRAN.

TV-3

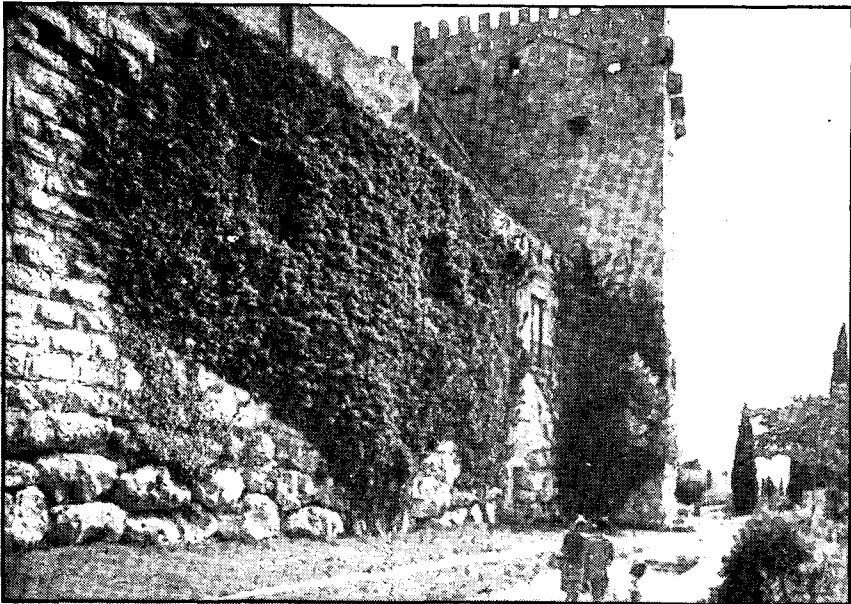
LA PEL·LÍCULA DEL DIUMENGE.- "El darrer Mohica", de Georges B. Seltz. Georges B. Seltz (1888-1944), fou, durant el període del cine mut, un dels millors directors de les sèries d'acció. A l'arribada del sonor (1927), continuà sobressortint amb els films d'aventures, que és tal vegada el que és més apreciat del cine, perquè ¿què va a buscar l'espectador, generalment, sinó una distracció honesta? "L'últim mohica" (època sonora), és un "western" senzill i vigorós, en el qual s'exalta el que és noble i honest. Val la pena veure'l. (Diumenge, 30, a les 16.00). BONA PER TOTS ELS PÚBLICS.

JOAN SANS

XLI VIATGE CULTURAL

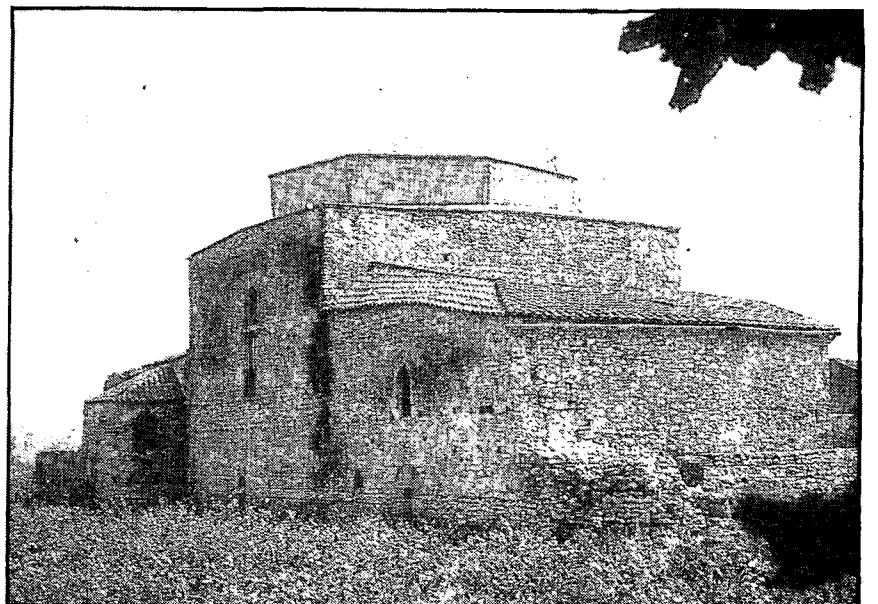
14 de desembre del 1986

**TARRAGONA - CENTCELLES - ESCALADEI
PRADES**

Tarragona

Panoràmica de la muralla i del passeig Arqueològic. A segon terme, la Torre de l'Arquebisbe.

Centelles

Mausuleu romà a Centelles, edificat segons es creu per a enterrar-hi l'emperador Constant, mort a la Gàl·lia.

Escaladei

Cartoixa (Santa Maria d'Escaladei) situada al vessant meridional del Montsant, prop del nucli actual dit la Conreria d'Escaladei, del municipi de la Morera de Montsant (Priorat). Fou la primera cartoixa de la península ibèrica.

Prades

A l'atractiva plaça porxada de Prades es conserva aquesta admirable i curiosa font.

Preu, 2.500 ptes., comprenent viatge visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant.

Per reserves de places truqueu al Tel. 215 28 05. Sra. Montserrat. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

Dinarem al Restaurant:

FONDA ESPASA

C/ Sant Roc, nº 1
Telf. 86 80 23
PRADES

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assistixin a la missa vespertina del dissabte, en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada, en hora hàbil per complir el precepte dominical.

AVIS

La Direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anular l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.